YİRMİ SEKİZİNCİ YIL
No: 7878
CUMA
7
TEMMUZ 1939

Anadolu

Her gün sabahları İzmirde çıkar Siyasî gazetedir. Telefon No. 2776 (Nüshası her yerde 5 kuruştur)

Ingiliz
Askerî hey'eti Çanakkaleden sonra Izmir'e geliyor

Lord Halifaks Moskova'ya Gidiyor

BÜYÜK ASKER

Dün hava alaylarımızı teftiş buyurdu

Mareşalımız, bugün de teftişlerle meşğul olacaklar

Genel kurmay başkanı, dün kapalı atış pavyonunu açtılar ve belediyenin ziyafetinde bulundular

Sayın Mareşalımız Fevzi Çakmak Ege manevralarını tak'p ederlerken

Yurdun muhafızı kahraman ordumuzu teftiş için seyahat eden ve şehrimizi şereflendiren Genel Kurmay başkanı, sayın ve değerli Mareşalımız Fevzi Çakmak, dün öğleden

— Devamı 10 uncu sahifede —

Çelik ittifakın mesnedi

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

Avrupa diplomasisi umumî harpten evvel tamamiyle gizli çalışırdı Devletler arasındaki müzakereler, daima mutad diplomasi usulleriyle sefarethanelerin, nezaretlerin karanlık koridorlarında cereyan eder, harice hiçbir şey sızdırılmazdı. Gizli kalmak, gizli çalışmak diplomasinin en büyük şiarı idi. Müzakerelerden ve bu müzakerelerin verdiği neticelerden ekseriya millet vekillerinin bile haberi olmazdı. Umumî harpten aylarca evvel İngiltere hariciye nazırı Sir Edvar Grey bir taarruza duçar olduğu takdirde Fransaya İngilterenin bütün kuvvetleriyle yardımını vadettiği halde bunu İngiltere umumî harbe filen müdahale etmeğe karar verdiği dakikaya kadar avam kamarasından bile gizli tutmuştu. Bir çok şeyler gibi bu gizli diplomasi usulü de umumî harpten sonra ortadan kalkmıştır. Dört küsur sene deryalar gibi kan döken milletler şimdi devlet adamlarının kendilerini hangi yola götürmekte olduklarını, bu yolun nereye çıkacağını peşin peşin bilmek istiyorlar. Onun için şimdi müzakereler bir dereceye kadar aleni olarak cereyan ediyor. Vakıa hakikate müzakerelerin bütün teferrüatı meydanda değildir, gene halktan, millet vekillerinden gizli kalan cihetleri vardır. Fakat hiç olmazsa umumî mahiyetleri umumî istikametleri itibariyle kimseye meçhul değildirler.

Her şey gibi bu açık müzakere usulünün de birçok faydaları ve bir çok mahzurları vardır. Ancak bir memleket halkına kendisinin sevkedil istendiği istikameti peşin peşin göstermek gibi büyük bir faydası var ki, hiç şüphesiz yalnız bu nokta bile onun mevcud olabilecek bütün mahzurlarını ihmal ettirmeğe kifayet edebilir.

Mihver devletleri onlardan biri bu açık müzakere usulünden kaçınmışlardır Diplomasilerinin bütün gizli emellerini meydana vuran bu usul onların nedense işine hiç gelmiyor. En mühim meseleleri gizli müzakere etmek, hatta en esaslı kararlarını bile gizli tutmak onlar için siyasetin esasını teşkil eder Onun için dir ki, mihver deletlerini birleştiren esaslı hedefler ve gayeler bile herkese meçhul kalmıştır.

Malûmdur ki, Roma ile Berlin şu meşhur mihver tabirini ortaya atarak siyasetlerine yekdiğerine muvazi bir istikamet vermeğe karar verdikleri zaman muayyen hiçbir mesele üzerinde muayyen hiçbir itilâf akdetmiş değillerdi. Sadece herhangi milletler arası bir mesele zuhur etti-

—Devamı 2 nci Sahifede —

Abdülfettah paşa

Bugün Belgrada varacak ve merasimle karşılanacaktır

Sofya, 6 (Radyo) — Mısır Hariciye nazırı Abdülfettah Yahya Paşa, bugün Başvekâlet muavini ile uzun müddet konuşmuştur. Konuşmaların, sırf iktisadî olduğu söyleniyor.

Yahya Paşa, geç vakit Belgrada hareket etmiştir.

Belgrad, 6 (Radyo) — (Pravda) gazetesi, Mısır hariciye nazırı Yahya Paşanın yarın buraya muvasalat edeceğinden bahisle yazdığı makalede, Yugoslavya ile Mısır arasındaki dostane münasebattan uzun uzadıya bahsetmektedir.

Mısır hariciye nazırı büyük merasimle karşılanacaktır.

Mançurya hudutlarında

Mongol kıtaatile Japon kuvvetleri arasında harp devam ediyor

Rus askerleri

Paris, 6 (Radyo) — Mongol-Mançiko hududlarında hakikî harb cereyan etmektedir. Bugün, 60 Mongol tayyaresi Mançiko hududları üzerinde uçmuş ve japon tayyareleri ile harbe tutuşmuştur.

Moskovada çıkan resmî bir tebliğde; dış Mongolistan kuvvetlerinin, japon askerlerini perişan bir hale

— Devamı 4 üncü sahifede —

Çekyada

Istiklâl ateşi sönmüyor

Paris, 6 (Radyo) — 1415 yılında yakılarak öldürülen Çek kahramanı (janos) un yıldönümü münasebetiyle bugün Prağda ihtifaller tertip edilmiştir. Çekler, Alman zabıtasının aldığı bütün tedbirlere rağmen (janos) un heykelini çiçeklerle süslemeğe muvaffak olmuşlar ve ihtifallerde, Çekoslovakyanın banisi Majarikin oğlu jan Majarik tarafından gönderilen mektubları halka okumuşlardır.

Istanbul limanı

Modernize ediliyor

Belgrad, 6 (Radyo) — İstanbuldan alınan haberelere göre, büyük bir İngiliz şirketi, İstanbul limanını moderinze edecektir. Şirket, yakında İstanbula mütehassıslar göndererek işe başlıyacaktır.

Yunan Kralı

Floransadan döndü

Atina, 6 (Radyo) — Kral ikinci jorj, Filoransadan Korfo adasına gelmiştir. Veliahd prens Pavlo ile rerikası prenses Frederika da bugün pireye gelmişlerdir.

Y. 3

Yarına Başlıyor

Bu çok alâkalı, heyecanlı, büyük romanın neşrine bugün için başlıyacaktık. Fakat bazı sebepler dolayısiyle bir gün teehhürle yarın başlamak zaruretinde kaldık.

Aşk, macera, deniz, heyecan ve herşey

DANZİG İŞİ

Son haberler, ihtilâfın halledildiğini bildiriyor

Polonya cumhur reisi Musiski

Paris, 6 (Radyo) — Polonya kabinesi, bugün Cumhur reisi Mosiskinin riyasetinde toplanmış ve mühim kararlar almıştır. Bu toplantıda, Millî Şef maraşal Riç Migl de bulunmuştur.

Alâkadar mehafilde söylendiğine göre, Polonya hükûmeti, Danzigin Almanyaya iltihakını kabul etmemektedir. Danzig, Polonya için bir mahreç olduğuna göre, gümrükler ve postahaneler Polonya için serbest kalmalıdır.

Polonya, Almanyanın Danzigdeki kültürel haklarını inkâr etmemektedir. Bununla beraber, bu hakların Polonya aleyhine istimalini de asla terviç eylememektedir.

Polonya hükûmetinin bu esaslar dahilinde Danzig senatosuna bugün yarın bir nota vermesi muhtemeldir.

— Devamı 2 nci Sahifede —

Çan-Kay-Şek

Nihaî zafere kadar harbe devam edeceğini bir mesajla bildirdi

Sünkin, 6 (Radyo) — japon tayyareleri, bugün şehri bombardıman etmişler ve ağır bombalar atmışlardır. Atılan bombalardan yedi mahallede yangın çıkmıştır. Bir bomba Alman sefarethanesine düşmüş ve bir odanın tavanını tahrip etmiştir.

Paris, 6 (Radyo) — Çin hükûmeti, uluslar sosyetesi genel sekreterliğine gönderdiği bir notada, açık şehirlerin japon tayyareleri tarafından bombardıman edilmesini tekrar protesto etmiştir.

Maraşal (Şan-Kay-Şek) ; harbin ikinci yıl dönümü münasebetiyle bir mesaj neşretmiş ve Çinin, nihaî zafere kadar harbe devam edeceğini bildirmiştir.

Maraşal, ayni zamanda japon milletine hitaben radyoda ayrıca bir mesaj vermiş ve japon hükûmetinin, takip etmekte olduğu siyasetle milletini aldattığını bildirmiştir.

Moskova elçimiz

Ankaraya davet edildi

Moskova, 6 (Radyo) — Türkiye büyük elçisi Zekâi Apaydın, umumî vaziyet hakkında hükûmete bir rapor vermek üzere Ankaraya çağırılmıştır.

Ingiltere'de manevra hazırlıkları başladı

Gelecek üç ay zarfında manevralar için bazı ihtiyatlar silâh altına çağırılacaktır

Mussolini

Frankoya bir mesaj gönderecek

Roma, 6 (Radyo) — Hariciye nazırı Kont Ciyano, pazartesi günü bir toplantı ile Barselonaya hareket edecektir. Ciyanonun bineceği torpidoya küçük bir filo refakat edecektir.

Kont Ciyano, general Franko ile

— Devamı 4 üncü sahifede —

Ingiliz askerleri

Londra, 6 (A.A) — Hava nezaretinin bildirdiğine göre gelecek temmuz, ağustos ve eylül aylarında kara, deniz ve hava kuvvetlerinin manevraları ile ayni zamanda yapılacak olan hava talimlerine iştirak etmek üzere gelecek üç ay zarfında bazı ihtiyatlar davet edilecektir.

Film stüdyoları umumî faydaları kabul edildi

Maliye Vekâletince hazırlanan 188 seri numaralı kazanç vergisi umumî tebliği vilâyete gelmiştir. Yeniden iktisadî faydaları kabul edilen film stüdyolarının kazanç vergilerine temas eden bu umumî tebliğde deniliyor ki:

1055 numaralı teşviki sanayi kanunu mucibince ikinci sınıf muafiyet ruhsatnamesini haiz olup ta iktisadî faideleri kabul edilmemiş bulunan müesseselerden film stüdyolarının 27-4-1939 tarihinden itibaren iktisadî faidelerinin kabul edilmiş olduğu İktisad Vekâletinin 5 mayıs 1939 tarih ve 8-6232-20762 numaralı yazısında bildirilmiştir.

Adı geçen müessesenin bu kere iktisadî faidesi kabul edilmiş olduğuna nazaran teşviki sanayi kanununun 15 inci maddesi delâletiyle dokuzuncu maddenin B. fıkrasında yazılı muafiyetle beraber.

1 — Filim stüdyolarının yalnız bu işe tahsis ettikleri binalar için tahakkuk ettirilmiş olan bina vergilerinin ilk senede iktisadî faidelerinin kabul ve tasdik edildiği tarihi takibeden taksitten itibaren ve müteakip senelerde de muafiyet ruhsatnamelerı hükmü devam ettiği takdirde senelik vergilerinin muafiyet ruhsatnamelerinin ibraziyle terkini

2 — 1939 takvim yılı faaliyetlerinden dolayı 1940 malî yılı için tahakkuk ettirilecek olan kazanç (asgarî vergi dahil) vergilerinin 1-1-1939 ilâ 27-4-1939 tarihine kadar olan kısmının bilhesap tefrik edilerek geri kalanının (asıl verginin) muafiyet ruhsatnamesine istinaden terkini ve müteakip senelerde ruhsatname hükmü devam ettiği takdirde ruhsatname ibrazı şartiyle senelik kazanç ve asgarî vergilerinin asıllarının usulü veçhile terkini

3 — Teşviki sanayi muafiyeti yalnız verginin aslına münhasır olup ceza zamanlarına şamil olmamasına mebni misil veya yüzde zamların bu muafiyete tâbi tutulmaması

4 — 1996 numaralı kanunun birinci maddesi mucibince bina vergisi üzerinden alınmakta olan 1-3 nisbetindeki iktisadî buhran vergisi üzerinden alınmakta olan 1-3 nisbetinde ki iktisadî buhran zammiyle 2728 numaralı kanun hükmüne tevfikan kazanç vergilerinin 1-5 nisbetinde alınan iktisadî buhran zammı da teşviki sanayi muafiyetinin hudud ve şumulü haricinde bulunduğundan mevzuubahis müesseselerin bina ve kazanç vergileri üzerinden tahakkuk eden iktisadî buhran zamlarının şimdiye kadar olduğu gibi tahsiline devam edilmesi.

Danzig işi

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Roma, 6 (Radyo) — Papalık makamının naşırı efkârı olan (Opser vere Romana) gezetesi, bütün heyecanlı haberlere rağmen Danzig ihtilâfının halledildiğini ve bulunan sureti tesviyeden gerek Almanyanın ve gerekse Polonyanın memnun kaldıklarını yazmaktadır.

Paris, 6 (Radyo) — Alman radyoları, ilk defa olarak bu akşam Leh lisaniyle servis yapmağa başlamışlar ve ilk serviste, Danzig meselesinin hüsnü suretle halledilmesi temennıyatında bulunmuşlardır. Polonya radyoları da, bilmukabele Almanca neşriyata başlamışlardır.

İngiliz kabinesi toplandı.

Londra, 6 (Radyo) — Kabine, bugün başvekil Nevil Çemberlaynin riyasetinde toplanmış ve hükûmetin, avam ve lortlar kamaralarında Danzig meselesi hakkında vereceği deklârasyon etrafında uzun müzakereler de bulunmuştur.

Alâkadar mehafilde söylendiğine göre, hükûmetin deklârasyonu, tetkik edilmek üzere evvelâ Polonya hükûmetine gönderilmiştir. Deklârasyon Polonyaca tasvip olunursa, başvekil Çemberlayn tarafından pazartesi günü avam kamarasında okunacak ve Danzig statükosunun ihlâli halinde İngiltere ile Fransanın, Polonyanın, yanıbaşında harekete müheyya bulunacakları cihana ilân olunacaktır.

Varşova, 6 (Radyo) — Hariciye nazırı Kolonel Bek, bugün İngiliz sefarethanesi hukuk müşavirini kabul etmiş ve kabinenin aldığı kararları bildirmiştir.

Çelik ittifakın mesnedi

— Baş tarafı 1 inci sahifede —

ği zaman onun hakkında bir karar vererek bir istikamet takip etmiye başlamadan evvel aralarında istişare etmeyi ve kabilse o mesele üzerinde biri diğerini ifna etmiyecek muvazi bir siyaset takip etmeyi kabul etmişlerdi. Filhakika son «çelik ittifak» ın akdine kadar yaptıkları da ancak bundan ibaretti. Nitekim her birine zamanında ayrı ayrı işaret etmiş olduğumuz gibi Avrupada son iki sene zarfında gerek Almanya, gerek İtalyl tarafından teşebbüs edilen emrivakilerinden hiçbirisinde emrivakii ihdas eden kutup mihverin diğer kutbunu haberdar bile etmiye lüzum görmemiş, ancak adımını atıp emrivakii itmam ettikten sonra arkadaşından müzaheret talebinde bulunmuştur.

Halbuki çelik ittifakın imzasiyle bu vaziyet tâ esasından değişmiş, iki mihver devleti haricî siyasetlerini noktası noktasına tevhid etmişlerdir. Mihver matbuatının neşriyatına bakılırsa ittifakın imzası birkaç gün içinde kararlaşmış ve gene birkaç gün içinde tahakkuk ettirilmiştir. Hakikat farzımahal olarak böyle de olsa gene ittifakın bir mesnedi, bir temel fikri olmak lâzımdır. İşte mihver diplomatlarının kemali ihtimamla gizlemiye çalıştıkları bu temel fikrin mahiyeti ancak son günlerde, bilhassa dün de temas etmiş olduğumuz İtalyanca (Telgrafo) gazetesinin neşriyatından sonra, anlaşılabilmiştir. Mihver devletleri Avrupa üzerinde biri Avrupanın şimalinde diğeri cenup kısmında hegemonya tesis etmek gayesiyle ve ancak bu maksatla ittifak etmişlerdir. Eğer kendi iddiaları gibi sırf İngilterenin çemberleme dedikleri siyasetine mukabele etmek için ittifak etmiş olsalardı bu takdirde muahedenin yalnız tedafüî olması iktiza ederdi Halbuki muahede bilhassa taarruzîdir. Bu itibarla da gayelerinin Avrupa hegemonyasını istihdaf ettiği muhakkaktır.

Gizli diplomasinin tahakkuk ettiği bu son eser bile hür milletlerin ictinap etmekte ne kadar haklı olduklarını göstermiye kâfidir.

Hamdi Nüzhet ÇANÇAR

D. Yollarında

Yeni müdür işine başladı

Devlet deniz yolları işletmesi İzmir müdürlüğüne asaleten tayin olunan deniz yolları umum müdürlüğü işletme şefi B. Zekeriya Şener Dumlupınar vapuru ile İstanbuldan şehrimize gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır. B. Zekeriya Şener, evvelce de İzmirde deniz yolları İzmir acentesi olarak yıllarca vazife görmüş, değerli, çalışkan, iş bilir, dürüst bir zattır. Dün bir çok arkadaşları ve tüccarlar kendisini ziyaret etmişlerdir. Yeni vazifesinde muvaffakıyetler dileriz.

İzmir deniz yolları işletme müdürlüğüne mülga denizbankın körfez vapurları ile kılauzluk işleri devrolunmuştur. Devlet deniz yolları İzmir şübesi müdürlüğü kadrosu gelmiş, bütün memur ve müstahdemlere maaşları verilmiştir.

ZABITADA

Hakaret

İkiçeşmelikte Şerif Ali sokağında İzmirli Mustafa Tavlacı, İzmirli Mustafa Babara hakaret etmiş ve yakalanarak Adliyeye verilmiştir.

Döğmek

Kemer caddesinde Uşaklı Lütfi Karakavas, tavuk mes'elesinden Kasabalı Halil Günverdi ve Sabriye Çelikleri döğdüğünden zabıtaca yakalanmıştır.

Esrar taşımak

İkiçeşmelikte Hüseyin efendi sokağında Giridli Mahmud Kalenin vaziyetinden şüphe edilmiş, zabıtaca üzeri aranmış, bir kâğıda sarılı bir parça esrar bulunmuştur.

Şehir Dahili haberleri

Vergi ve resimlerin müruruzaman mes'elesi

Damga resmi de kanunun şumulüne dahildir ve umumî varidattandır

Mururu zamana uğrıyan resim ve cezaların terkini hakkında Maliye Vekâletinden vilâyete bir tamim gelmiştir. Bu tamimde deniliyor ki:

Damga resmi kanununun 69 uncu maddesi mcibiuce müruru zamana uğrıyan cezaların, 3321 numaralı kanun hükmü muvacehesinde yine eskisi gibi defterdarlıklarca terkinine devam olunup olunamayacağı bazı mahallerden sorulmaktadır.

1 — 3321 numaralı kanunun birinci maddesinde kanunları mucibince müruru zamana uğrayan varidat bakayası kayıtlarının Maliye Vekâletince terkin olunaçağı tasrih edilmiştir.

Mezkûr kanunun tatbik suretine dair olan izahnamenin daimî hüküm başlığı altındaki birinci maddesinde: varidat bakayası, tabirinin varidat bütçesine dahil olan vergi, resim vesaire gibi Devlet alacakları olduğu kayıt ve tavzih edilmiştir.

Damga resmi ve cezaları da varidat bütçesine dahil bir Devlet alacağı olduklarından 3478 numaralı kanunun meriyetinden evel veya sonra damga resmi kanununun 69 ve 2656 numaralı kanunun 6 ncı maddesi mucibince müruru zamana uğrayan resim ve cezaların 3321 numaralı kanun hükmü karşısında defterdarlıklarca eskisi gibi resen terkinlerine imkân kalmamıştır.

Binaenaleyh müruru zamana uğramış resim ve cezaların, kayıtlarının terkini işinin bahsi edilen kanun ve izahname hükümleri dairesinde yapılması icabeder.

2 — Evvelce tebliğ edilen umumî yazının 1, 3 ve 4 üncü numaralarında zikredilen vefat ve fuzulen tahakkuk sebebiyle yapılacak terkin muamelesinin, mezkûr umumî yazı hükümleri dairesinde mahallince yapılmasına devam olunacaktır.

15 yaşında yankesici bir musevi yakalandı

Bankadan çaldığı para ile keyfine bakmağa başlamış, fakat...

Bir kaç gün evvel İstanbuldan şehrimize gelen ve parasız kalan İstanbullu Jak oğlu 15 yaşında Alberto, İkinci kordonda Kommerçiyale İtalyana bankasından 200 lira çalmıştır. Zabıta, bu cür'etkâr hırsızı şu suretle yakalamıştır:

15 yaşındaki Albertonun, Bayraklı banyo ve gazinolarında fazla para sarfettiği ve üzerinde fazla para bulunduğu zabıtanın nazarı dikkatini celbettiği için kendisi Bayraklı polis karakoluna davet edilmiş ve sticvap olunmuştur.

Albertonun üzerinde 188 lira 30 kuruş bulunmuş, iki gün evvel Kommerçiyale İtalyana bankasından 200 lira çaldığını itiraf ederek

— Ben aslen İstanbulluyum. demişti- İstanbulda Kaledibi mevkiinde 5 sayılı evde oturuyorum. Üç gün evvel İzmire geldim, param yoktu, ne yapacağımı şaşırmış vaziyette dolaşıyordum. İkinci kordonda Kommerçiyale İtalyana bankasına girdim, herkes işiyle meşguldü, kişeye yaklaştım, veznedar arkasını kişenin penceresine dönmüş düşünüyordu. Beni kimsenin görmediğinden emin olarak elimi kişenin penceresinden soktum, kişe üzerinde duran banknot paketlerinden ikisini aldım ve dışarı fırladım, kimsenin beni görmediğinden emindim. Caddeye çıkınca bir taksiye atladım,

— Bayraklıya çek!

Dedim. Yolda parayı saydım, tam iki yüz lira idi. Bayraklı banyo ve gazinolarından istifade ettim, parayı harcamağa başladım, İzmire döndüm, sevdiğim bir kız vardı, İstanbula gidecekti, onun da parasız olduğunu biliyordum, kendisine on lira verdim ve İstanbula gönderdim. Fakat Bayraklıda gene para harcarken yakalandım.

Bu ifade üzerine zabıtadan Kommerçiyale bankasına telefon edilmiş, kişeden para çalınıp çalınmadığı sorulmuş, vezne mevcudu sayılınca 200 lira eksik olduğu anlaşılmıştır. 188 lira 30 kuruş bankaya teslim edilmiş ve suçlu Adliyeye sevkolunmuştur.

Baba oğul, mahkûm oldular

Karşıyaka cinayeti davası bitti

Karşıyakada Soğukkuyuda Mustafa Çayoluğu çakı bıçağiyle yaralıyarak öldüren Hasan Özkıran ile babası Hüseyinin meşhud cürümler kanununa göre Ağırceza mahkemesine verildiklerini ve muhakemelerine başlandığını yazmıştık. Ağırceza mahkemesi, dün âmme hukuku şahidlerini ve suçluların gösterdikleri müdafaa şahidlerini dinledikten sonra suçlular hakkındaki mahkûmiyet kararını tefhim etmiştir. Eski nişanlısı Güzidenin evine tekrar gelen Mustafa ile kavga eden Hasanın katil kasdi olmaksızın Mustafayı yaralıyarak ölümüne sebebiyet verdiği anlaşılmış ve yaşının küçüklüğü de nazarı dikkate alınarak 4 sene, iki ay ağır hapse, babası Hüseyinin de ölümle neticelenen bu kavgada maktule el uzattığı anlaşıldığından bir sene ağır hapsine karar verilmiştir.

Bir yankesici dün yakalandı

Zabıta, verilen eşkâl üzerinden bir yankesiciyi yakalamıştır Vak'a şöyle olmuştur:

Mişon Gabay adında bir Musevî, ikincikordonda Kommerçiyale İtalya bankasındaki carî hesabından 60 lira almış, tramvaya binerek evine gitmiştir. Eve varan Mişon Gabay, paranın yerinde yeller estiğini görmüş, zabıtaya müracaatla şikâyet etmiş ve tramvayda yanına yaklaşan zayif, esmer bir adamdan şüphe ettiğini söylemiştir. Bu eşkâl üzerinden araştırmıya başlanmış ve yankesicinin İstanbullu Nuri oğlu Tevfik olduğu anlaşılmış, para ile birlikte yakalanmıştır. Suçlu adliyeye sevkolunmuştur.

Maarif Müfettişleri

Maarif Vekâleti müfettişlerinden B. Necmeddin Onan, B. Besim Kadırgan, B. Osman Pazarlı ve B. Arif Ögüd İstanbula gitmişlerdir. Şehrimiz lise ve orta okullarındaki imtihanlara dair hazırlıyacakları raporları Maarif Vekâletine verecekleridir.

Kemalpaşadaki zarar miktarı

Müstahsilden bir kısmı fena vaziyette!

30 haziranda dolu, fırtına ve sel halinde yağmurun Kemalpaşa kazasında mahsullere yaptığı zarar miktarı kaza kaymakamının reisliğinde bir heyet tarafından tamamen tesbit edilmiştir. Vilâyete bildirildiğine göre hasar mıntakasındaki müstahsilin ekserisinin mahsulleri yüzde yüz nisbetinde maholmuş ve müstahsil muhtaç vaziyete düşmüştür. Dolu harabatı, bağ ve zeytinlerde gelecek seneler için verim kabiliyetini mühim miktarda azaltmıştır. Zarar gören yerlerdeki halka icap eden azamî yardımların yapılması için kaza kaymakamlığınca tedbirler alınmıştır. Muhtelif mıntakalardaki hasar nisbeti şöyledir:

Yüzde itibariyle Kemalpaşa merkezinde 70, Armutlu köyünde 80, Ören köyünde 40, aşağı Kızılca köyünde 95, yukarı Kızılca köyünde 85, Ansızca köyünde 80, Yenmiş, Akalan ve Ekmeksiz köylerinde yüzde 100..

Üçok

İdare hey'etini seçti

İzmir Üçok spor kulübü senelik kongresi evvelki gece Tilkilikteki kulüb binasında toplanmıştır. Nizamnamede bazı değişiklikler yapılmış fakat kulübün, Üçok spor isminin ibka edilmesi muvafık görülmüştür. Yeni idare heyetine , reisliğe B. Reşad Leblebici oğlu, azalıklara BB. Niyazi, Arslan, Mehmed, Behçet, Mustafa Balöz ve Selâheddin intihap edilmişlerdir.

H. Muhasebe vergi tahsilâtı

İzmir vilâyeti hususî muhasebe idaresinin bina, arazi ve yol vergilerinden malî yılı içinde tahsil edilen miktar 2,462,395 lirayı bulmuştur. Haliye vergileri tahsilâtı 1,657,998 lira, sabıka da 408,297 liradır.

Geçen yıllara nazaran vergiler tahsilâtında mühim yükseliş vardır.

Fuar hazırlıkları

Belediye reisi B. Doktor Behçet Uz, dün Kültürparka giderek fuar inşaat ve hazırlıklarını teftiş etmiştir.

Fuar komitesi, fuar mevsimi için erkek ve kadınlara mahsus olmak üzere (İzmir enternasyonal fuarı hatırası) yazılı mendiller hazırlanmaktadır. Bunlar, fuarda ucuzca satılacakır.

Hayvan hastalıkları

Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ vilâyetlerinin bazı köylerinde sığırlara had bir şekilde seyrederek zayiat verdiren ve daha mahiyeti anlaşılamıyan bir hastalık üzerinde tetkikat yapıldığı haber alınmıştır. Bu mıntakada vekâlet mütehassıs müşaviri tarafından yapılan tetkiklerde hastalığın simulium nevinden, zehirli sineklerin savletinden husule gelen vahim tesemmüm olması kuvvetle muhtemel görülmüştür. Haber aldığımıza göre Balkan memleketlerinin bazı mıntakalarında her sene büyük zayiatı mucip olan bu salgırın Trakyaya sirayet ettiği tahmin olunuyor. Ziraat Vekâletinden vilâyete gelen bir yazıda bu kabil hastalığa rastlanıldığı takdirde derhal seriri muayene yapılması, ölenlerin otopsi yapılarak afetin tesbit edilmesi, afetli hayvanlardan parçalar alınarak usulü dairesinde süratle pezik bakteriyoloji müessesesine gönderilmesi bildirilmiştir.

Doktorumuzun Köşesi

DAHİLİ HASTALIKLAR MÜTEHASSISI DOKTOR M. ŞEVKİ UĞUR DİYOR Kİ:

Sıcak vurması - güneş çarpması

Yaz mevsiminde, iklime göre değişen sıcaklar yapmaktadır. Sıcak memleketlerde güneş çarpması pek çok görülmektedir. Sıcakların insan vücudu üzerinde pek önemli roller oynadıklarına hiç şüphe etmemelidir. Bahusus güneşin kızgın şualarına karşı şahsî hassasiyet ırka göre de pek muhtelif dereceler göstermektedir. Esasen sıcak vurması vücudde sıcak toplanmasının bir neticesidir. Sıcak toplanması; yalnız vücudun hararet kayboluşunun azalmasından olabildiği gibi hararet santrallarının uyanmasından da vukua gelebilir ki, güneş çarpması bu suretle tevellüd eder. Çok sıcak ve rutubetli havada vücudde husule gelen terlerin tebahhuru tenakus ederse veyahut fazla güneş şuaının beden sıcaklığını yükseltecek olursa, sıcak çarpması vukua gelmektedir.

Güneş şuaının kafa veya enseye doğrudan doğruya tesiriyle husule getirdiği güneş çarpması, beyin ve beyin zarında ve ayni zamanda omur ilikte oldukça mühim tahrişler icra eder. Ya birdenbire veyahut yavaş yavaş, birkaç saat güneşin şuai tesiri dolayısiyle bir takım belirtiler husule gelir; bunlar kesici baş ağrıları, yüzün fazla kızarması, gözlerin şiddetli ağrıları ve hatta kusmalar, ensede dahi ehemmiyetli derecede ağrılar ve bahusus ensede sertlik husule gelmektedir. Sıcak çarpması çok defa had olarak kendini kaybetme ile zuhur eder.

Lâkin bayılmadan ve kendini kaybetmeden evvel bazı haber verici alâmetler de görülür.

Kendinde zayiflik hissi, nefes alma ve vermede çabukluk, ağızda kuruluk, terleme, susama yüzde kırmızılık ve hatta ihtilâçlar ve teheyyüç halleri muhbir belirtilerdendir.

Sıcak çarpması saatlerden sonra da tesirini gösterebilir. Ateş fazla yükselir hararet derecesi uzun müddet kırk iki üzerinde kalırsa muhakkak ki hayat ışını söndürmüş olur çarpılan kimsenin göz bebekleri daralır, nabzı artık küçülür nefes alma ve vermesi de nihayet durmuş olur. Bazı defa birkaç saatten birkaç haftaya kadar devam eden ve sinir cümlesi ve ruh bozuklukları gösteren bir nakahat devresi geçirdikten sonra şifa vukua gelebilir. Baş ağrıları da uzun müddet sürebilir. Güneş ve sıvcak çarpmasına uğrıyanlara ne yapmalıdır? Hemen vakit kaybetmeden sıkan bütün elbise kısımlarını açmalı, su serpmeli ve baş soğuk tutulmalıdır. Soğuk içkiler vermeli, amonyak koklatmalı ve lokman ruhu içermelidir. Çarpılan şahsı derhal serin bi ryere götürmeli, yüzü kırmızı ise dik oturtmalıdır. Fakat yüzü soluk ise aksine arka üstü yere yatırmalıdır. Kalb yerine masaj yapmalıdır. Bu suretle bütün tedavi tedbirlerini tamamlamak için kalp muayene edilerek lâzım gelen diğer kalb kuvvetini artıracak ilâçlar tatbik edilmektir.Sıcak vurmasından korunmak için; çalışıldığı yerlerde vantilâsyon tertibatının mükemmel bir şekilde yapılması lâzım gelir, sıcak zamanlarda iş değişikliği yapmak, kâfi miktarda serin içkiler almak, oldukça fazla dercede soğuk yıkanmalar yapmak mutlaka lâzımdır. Güneş çarpmasından korunmak için; en evel başı ve enseyi güneşin şualarından lâzım geldiği derecede muhafaza etmek; icap eder. Güneşin şiddetli zamanlarında gölgede bulunmak icap eder.

Terfi

İzmir merkez postahanesi memurlarından B. Veysel Uzarasın maaşı 20 liraya çıkarılmıştır.

Vapur forsları

İzmir körfez vapurlarının forslarının tebdili için alâkadarlara emir verilmiştir. Vapurlara D. B. harfli forslar yerine seyrisefainin eski çapa forsları takılacaktır.

DIŞ POLİTİKA

Almanya ve Sovyetler

Sovyetlerin de sulh cephesine iştiraklerini temin için Moskovada yapılan görüşmeler uzayıp giderken, Almanya, böyle bir kombinezonun yapılmasına mani olmak maksadiyle müthiş bir efor yapmaktadır. Nazilerin Sovyetler aleyhindeki faaliyetleri malûmdur. Hitler Almanyada iktidara geçtiği günden beri, Sovyetleri Avrupa medeniyetinin düşmanı olarak göstermiş, ve bu devletin iştirak edeceği konferanslarda Almanyanın yeri olamıyacağını iddia etmişti.

Alman matbuatı, Nazi rejiminin mevcudiyetindeki hikmeti, Sovyetleri likide etmek gibi bir maksada matuf yazılar yazacak kadar ileri gitti. Hatta ingiltere, Sovyetlerle anlaşmak için müzakere kapısı açacağı sırada Hitler, demişti ki:

— Varsın Çemberlayne bolşeviklerle yapacağı dostluk mübarek olsun!.

Bugün Almanya, Sovyetler hakkındaki haricî poiltikasını tamamiyle tersine çevirmiş bulunuyor. Bir müddettenberi, Almanyanın Sovyetlere cazip ticaret teklifleri yapmakta olduğu bildiriliyordu. Şimdi de Ankara sefiri Von Panenin «hususî vazife» ile Moskovaya gideceği bildiriliyor. «Hususî vazife» nin ne olduğu tahmin edilebilir. Almanyanın mümkünse sovyetleri kendi tarafına kazanmıya, mümkün değilse, her halde bitaraf kalmalarını temine çalıştığı şüphesizdir.

Almanyanın Von Papeni Moskovaya gönderecek derecede bu meselenin üstüne düşmesi, her şeyden ziyade, içinde bulunduğu vaziyetin nezaketini anlamağa başladığına delâlet eder. Filhakika alman matbuatı, sulh cephesine karşı meydan okumaktadırlar. Fakat Alman devlet adamlarının ne düşündüklerini anlamak için matbuatın yazılarına ve hatta kendi sözlerine değil, hareketlerine bakmak icap eder. Eğer Almanya karşısındaki kuvvete hürmet etmeseydi, tükürüklerini yalıyarak Moskovanın kapısını çalmazdı.

Fakat Almanyanın bu işte muvaffak olacağı çok şüphelidir. Bir defa Von Papenin gönderilmesi, ümidin pek o derece kuvvetli olmadığına en büyük delildir. Çünkü bu muhterem diplomatın biraz da Almanların dahilî işi olan Avusturyadaki muvaffakıyeti bir tarafa bırakılacak olursa, başka sahalarda başarlar gösterdiği vaki değildir. Hatta bazı rivayete göre Almanyadaki bazı kimseler, von Papeni olmıycak işler peşinde koşturarak siyasî vaziyetini zayıflatmak emelindedirler. Biraz da dedikodu olan bu rivayet, Von Papene verilen yeni vazife ile teeyyüt eder gibi oluyor. Çünkü hakikaten Almanyanın Rusya ile anlaşması çıkmaz işlerden biridir. Bugünkü vaziyette Sovyetlerle Almanya arasında bir anlaşma zemini ne olabilir? Sovyetler antikaminter pakta mı girecekler? Almanya, olsa olsa, Sovyetleri bitaraf bırakmağa çaşılabilir. Fakat bu, Almanyanın Von Papen vasıtasiyle yapacağı telkinattan ziyade bugün Moskovada Molotof ile ingiliz sefiri arasında yapılan müzakerelerin neticesine bağlıdır. Filhakika bu görüşmeler çok uzamıştır. Fakat yapılmakta olan işin de pek nazik olduğu göz önünde tutulmalıdır. İngiltereyi ve Sovyetleri idare eden devlet adamları ötedenberi biribirine karşı itimatsızlık göstermişlerdir. İngilterenin yaptığı ilk teklif itimatsızlığı izale edecek yerde büsbütün arttırmıştı. Şimdi Baltık memleketlerinin garantisi etrafındaki son ihtilâf noktasının da halledilmesi bekleniyor. Bildirildiğine göre, İngiliz ve Fransız sefirlerine gönderilen son talimat şöyle bir formü-

— Devamı 4 üncü sahifede —

Sabri paşa
Londraya gidecek

Kahire, 6 (Radyo) — Harbiye nazırı Sabri Paşa, İngiliz ordusunun yapacağı manevralarda hazır bulunmak üzere Londraya gidecektir.

SON HABERLER

YA HARP YA SULH

Rusyanın hakikî arzusu budur

Lord Halifaks, Jorj Bone ile birlikte cumartesi günü Moskovaya gidiyor

Rusya, ne olursa olsun sulh cephesinden ayrılmıyacağını bildirdi ve Türkiye ile Polonyanın askerî anlaşma yapmalarını tavsiye etti

Londra 6 (Radyo) — Rusyanın yeni tekliflerine verilecek cevap hükûmetçe hazırlanmaktadır. Bu cevap verilmeden evvel, Varşova ile de istişare edilecek ve Rusyanın istediği gibi Polonyanın, garanti vermek ve kabul etmek isteyip istemediği sorulacaktır.

Londra, 6 (Radyo) — (Yunay tet Pres) gazetesinin verdiği son bir habere göre, Hariciye nazırı lort Halifaks, Cumartesi günü Moskovaya hareket edecektir.

Lort Halifaks, Paristen geçecek ve Fransa hariciye nazırı jorj Boneyi alarak birlikte Moskovaya gidecektir.

Paris, 6 (Radyo) — Matbuat, Moskova müzakerelerinin uzamasından asabiyet göstermekte ve bu mevzu etrafında uzun makaleler yazmaktadır.

Londra, 6 (Radyo) — (Taymis) gazetesi, Moskova müzakerelerinden bahisle yazdığı bir makalede, Rusyanın tam bir sulh cephesi teşkil etmek istiyerek, diğer bazı devletleri de bu cepheye ithal eylemek fikrinde bulunduğunu ve halbuki, İngiltere ile Fransanın bu derece şumullü bi rbloka taraftar olmadıklarını kaydetmektedir. Ayni gazeteye göre Rusya, ya harp ve ya sulh istemekte ve iki şıkkın ortasını muvafık bulmaktadır.

Paris, 6 (Radyo) — Rus - İngiliz-Fransız müzakerelerinin, çok mühim esaslara dayandığı ve bu müzakerelerin, daha epey zaman devam edeceği, Rusyanın esas itibariyle İngiltere ve Fransa ile beraber olduğu ve sulh cephesinden asla ayrılmıyacağı söyleniyor.

Paris, 6 (Radyo) — Sovyet Rusyanın, Türkiye ile Polonya arasında askerî bir ittifak akdi için iki hükûmet arasında müzakerelere başlanmasını İngiltere ile Fransaya tavsiye eylemiştir.

Almanya, Bulgaristan'ı kandırmağa çalışıyor

Köse İvanof'un Berlin'de yalnız malî hususat hakkında Alman ricalile konuştuğu söyleniyor

Berlin, 6 (Radyo) — Bulgar başvekili Köse İvanof; bugün Bulgaristanın bura sefiri ile Almanyanın Sofya sefiri refakatinde oldukları halde umumî harpte maktul düşenlerin mezarlarını ziyaret etmiş ve askerî merasimle çelenk koyduktan sonra, hariciye nezaretine giderek, Nazır Von Ribentropla bir saat kadar konuşmuştur. B uarada, propağanda nazırı Dr. Göbels de Bulgar gazetecilerini kabul etmiş ve kendileriyle konuşmuştur.

Matbuat; Bulgaristanın, Yugoslavya ile birlikte Balkanlarda İngiliz-Fransız plânlarını alt üst etmek mevkiinde bulunduğunu kaydeylemektedir.

Berlin, 6 (Radyo) — Bulgar başvekili Köse İvanof ve refikası ile kızı, bugün Puzdam sarayını gezmiş ve büyük Frederikin mezarına çelenk koymuştur.

Paris, 6 (Radyo) — Ernuvel gazetesi, Bulgar başvekili Köse İvanofun Berlin seyahati münasebetiyle Alman matbuatının yazdıklarını hülâsa ederek diyor ki:

«Almanlar, alelâde bir iadei ziyaretten ibaret olan bu seyahate siyasî bir renk vererek yaygara koparmaktadırlar. Halbuki Bulgaristan, komşulariyle mutlaka dost geçinmek mecburiyetindedir. Böyle bir siyaset, Bulgaristanın esaslı menafii iktizasındandır. Almanya, Balkanlarda Bulgaristan ıalet etmek sevdasındadır. Bu küçük devletin, Almanyanın tuzağına düşeceğine ihtimal vermek istemiyoruz. Bulgaristan, komşulariyle dost geçinmek mecburiyetinde olduğu içindir ki Köse İvanof, Berlinden sonra Belgraddan geçmeği unutmamalıdır.»

Bükreş, 6 (Radyo) — Siyasî mehafil, Köse İvanofun, Alman ricaliyle temaslarını dikkatle takip etmektedir. Gazeteler, Köse İvanofun, Alman ricaliyle yalnız malî hususat hakkında konuştuğunu kaydediyorlar.

Hollanda kabinesi
Bir türlü teşekkül edemiyor

Lahaye, 6 (A.A.) — İstifa eden başvekil Colijn bu sabah kraliçeye yeni kabineyi kurmaktan sarfınazar ettiğini söylemiştir.

Colijn son günler zarfında sağ ve sol cenahların başlıca siyasî partilerinden altısının iştirakile bir millî birlik hükûmeti kurmağa uğraşmış idi.

Litvanya hükûmeti
Yahudilerin hukuku tasarrufiyesini kaldırdı

Konas, 6 (Radyo) — Litvanya hükûmeti, yahudilerin hukuku tasarrufiyesini iptal eden bir kanun neşreylemiştir.

Düğüm çözülüyor!

General Franko, Ispanyanın siyasetini yakında tasrih edecek

Paris, 6 (Radyo) — General Franko, bu ayın 17 sinde Fasa gidecek ve Tetovanda elli bin kişilik bir kuvvetin yapacağı geçit resminde bulunduktan sonra, bir söylev verecektir.

General Franko, Fasa hareketinden evvel Sevillâya gidecek ve orada mühim bir nutuk irad ederek, İspanyanın bundan sonra takip edeceği siyaseti tasrih eyliyecektir.

Fas sultanı, General Frankoya refakat edecektir.

Alâkadar mehafil, General Frankonun Sevillada vereceği nutku sabırsızlıkla beklemektedir.

Italyan donanması

Harp zuhurunda Akdenizi nasıl kapatacağını tecrübe edecek!

Roma, 6 (Radyo) — İtalyan tahtelbahirleri, İspanya sularında manevralara devam etmektedir. Bu manevralar bittikten sonra, yüz yirmi parçadan ibaret İtalyan donanması, harp zuhurunda merkezî Akdenizin ne suretle kapatılacağı hakkında tecrübe manevralarına başlıyacaktır. Bu manevraların sahası Sicilya, Pantelarya adaları ve Sifya sahilleridir.

Londra'da
Kasırga ve yağmur

Londra, 6 (Radyo) — Bugün burada dehşetli bir kasırga kopmuş, camlar parçalanmış ve müteakiben yağan yağmurlaradn seller husule gelmiştir. Kasırgadan bir kadın yaralanarak ölmüştür.

Popolo d'Italya
Edenle Çörçile hücum ediyor

Milâno, 6 (Radyo) — (Popoloi D, Italya) gazetesi, bugünkü başmakalesinde (Çörçil) ile (Eden) den bahsetmekte ve her ikisine şiddetle hücum etmektedir.

Dostluk ve Ticaret!

Almanyanın, el altından Çine mühimmat sattığı anlaşıldı!

Paris, 6 (Radyo) — Almanyanın gizlice Çine mühimmat sattığı ve (Şan-Kay-Şek) in, son günlerde verdiği dokuz yüz milyon frank kıymetindeki siparişi kabul ederek, Skandinavya hükûmetlerinin muhtelif silâh fabrikalarına kumandalar verdiği haber alınmıştır. Bu haber, Tokyoda fena tesirler uyandırmıştır.

Krediler artırılıyor

Türkiye, Polonya, Romanya ve Yunanistana yüz milyon daha kredi açılıyor

Londra, 6 (A.A.) — Ticaret nazırı Stanley, Türkiye, Polonya ve Romanya ile Yunanistana açılan kredilerin artırılması için Avam kamarasına bir proje vermiştir. Bu proje ruznameye konarak hey'eti asliyesile kabul edilmiş ve gelecek içtimada madde madde görüşülerek nihaî şekilde tasvip olunması kararlaştırılmıştır.

Londra, 6 (A.A.) — Hükûmetin yabancı memleketlere verilebilecek ticarî kredi nisbetinin arttırılması hakkındaki talebini yarın meclise vermesi muhtemeldir. Bu tedbir prensip olarak haftalardanberi elzem görülmekte idi. Zira bazı memleketlerle yapılan görüşmele kredi dairesinin şimdiye kadar mevcut selâhiyeti geçen krediler derpiş etmekte idi.

Kabine dün akşamki müzakeresinde bu işin hallini kararlaştırmıştır. Gazeteler arttırılacak miktar için 100 ve 150 milyon Sterlingden bahsetmişlerse de alâkadar daireden bu sabah alınan malûmata göre azamî miktarı yüz milyon olacaktır. Siyasî mahfeller tedbirin bazı memleketlerle cereyan etmekte olan malî müzakereleri kolaylaştıracağı kanaatındadırlar.

Düşündüklerim

İtalyanlar fazla oluyorlar!

Orhan Rahmi GÖKÇE

İstanbul mebusu ve cumhuriyet refikimizin muharrirlerinden Abidin Daver, İtalyada, çirkin bir hareketle karşılaşmış:

İtalyanlar, Abidin Daveri, Fransız İtalyan hududundan geri çevirmişler,

— Emir var, siz İtalyaya giremezsiniz!

Demişler. Hatta transit suretiyle geçmesine bile müsaade etmemişler. Cebinde diplomatik pasapurtuna ilâveten İtalyanın Ankara elçiliğinin lesapase sini taşıyan bir Türk mebus ve gazetecisinin İtalyan hududundan geri çevrilmesi, ancak nezaketten çok uzak ve şımarıkça bir hareket olarak tasvir edilebilir.

Bu hâdise, bize, ayni zamanda mukabil vazifelerimizi hatırlatmaktadır. Devletlerin bütün münasebetleri, mütekabiliyet esaslarına istinat eder. Hürmet eden, hürmet görür. Bu kaziyenin değişmesi imkânı yoktur. Biz, hiçbir hâdisede tek taraflı harekete müsamaha göstermedik ve göstermemeliyiz.

Abidin Daver, belki gazetecilik hayatında İtalya aleyhine neşriyat yapmıştır. Türk gazetecisi, devlet emrinde, drektifle çalışan bir muharrir olmadığı için, kendi serbest tefekkürü ve görüşü içinde, ortada mevcud hâdiselerin tesir ve tahrikleri ile mukabil fikirlerini serdetmekte serbesttir.

Bunu hepimiz yapıyoruz ve İtalyan ceridelerinde aleyhimize patırtı yapan ve bize İtalyan ihtirasının iç yüzünü gösteren neşriyat devam ettikçe, Türk gazetecisi lâzım gelen, ağız payını vermekte elbetteki tereddüd etmiyecektir. Hiçbir Türk gazetecisi, durup dururken İtalya aleyhine neşriyat yapmamıştır.

Bizim bu vadideki neşriyatımız, tıpkı siyasetimizde olduğu gibi, mukabele ve müdafaa esaslarına dayanır. Bu gibi münakaşalar zaman zaman her yerde olur. Fakat bunu bir vesile ederek kendi memleketinin haklarını ve fikirlerini müdafaa eden bir gazeteciyi, hemde mebus bulunan ve cüzdanında pasaportundan başka bir lesepase taşıyan bir gazeteciyi hudutlarından kovmak, muhakkak ki, tam manasiyle çirkin ve kabaca bir harekettir, fikirlere karşı hürmet ve müsamahası olmıyan bir rejimden, gerçi daha fazla bir incelik ve kavrayış beklenmez amma, hiç olmazsa, kendi elçiliklerinin lesepasini gülünç bir varakpareye, çevirmemeleri lâzımdı.

Biz, memleketimizde, misafirperverliğimizi suiistimal ederek Türk aleyhtarlıklarını açığa vuran ve topraklarımıza aid sayıklamalar savuran diplomatlara karşı bile bu şekilde hareket etmeyiz.

Bir Türk gazetecisi, bir Türk mebusu İtalyaya sokulmuyor, öyle mi?

Şu halde, bizim de haklarımda hiç te iyi kanaat beslediğimiz İtalyan tebaasından şahıslara hudud kapılarını gösterip;

— Marş, ister İtalyaya, ister başka diyara!

Demekliğimize bol bol hakkımız vardır. Onlar ki Türk topraklarında oturuyor ve çalışıyor, onlar ki İtalyada bulamıyacakları gıdaları alıyor, vatanlarında bir zerresini bile ciğerlerine çekemiyecekleri bir hürriyet havasını teneffüs ediyorlar!

Türk mebus ve gazetecisini huduttan geri çeviren bir milletin ferdlerini, Türkiyedeki saadet ve haklardan istifade ettirmeğe hiç te mecburiyetimiz yoktur.

Bulgar hey'eti
Moskovaya gidecek

Sofya, 6 (Radyo) — Rusyadaki Holhoz çiftliklerini ziyaret etmek üzere Moskovaya davet edilen otuz kişilik Bulgar heyeti, bugünlerde hareket edecektir. Heyette, Sobranya meclisi hariciye encümeni reisi jodanef de bulunmaktadır.

HIKÂYE:

Sakın karı sözü dinlemeyin!

Ah çocuklarım! Siz sakın benim gibi yapmayın!..

Kim söylüyordu bunları? Bir kral.

Evet, otu zyaşından biraz fazla bir adam. O gün artık kral değildi amma, ondan birkaç sene evvel, yani 1619 senesinde kraldı. Bohemya kralı II inci Frederik.

Bunları, çocuklarının büyüğü olan dördüne söylüyordu: Şarl, Lui, Elizabet, Rupert ve Moris. Bunları menfada söylüyordu: Hollanda da, Aruhem şatosunda.

Devam etti:

— Siz sakın bana bezemeyin. Muh teris olmayın ve hele karılarınızın sözünü, hiç dinlemeyin!

Babalarının böyle filosof gibi konuşması çocukların hiç alâkasını çekmemişti.

— Baba, ne olur bize hikâye anlatsana! Diye onun sözünü kestiler.

— Başlıyorum işte.

— Nasıl bir hikâye?

— Kendi hikâyem.

O zaman çocuklar sevinçlerinden birer çığlık attılar, babalarına daha fazla sokuldular. O da okuyacağınız şu feci, fakat maalesef doğru hikâyeyi anlattı:

— Çekler, yeni imparator 1finci Ferdinanda isyan ettikleri zaman ben altı senelik evli idim. Prağda saraydakilerin pencereden dışarı atılması hâdisesinden sonra (1) Bohemya tahtı boş kalmıştı.

Anneniz ne zamandanberi bir taç istiyordu. Beni ille sen Çeklerin teklif ettiği bu tahta geç diye zorladı. Ben tereddüd ettikçe kinayeli, sitemli şöyle söyleniyordu:

Madem başına taç giymekten korkoyorsun, ne diye tâ Londraya kadar geldin de kral kızı aldın? Ben bir prens sofrasında pirzola yemektense, bir kral sofrasında lâhna ile ekmek yemeği tercih ederim.

Annem ise bana:

— Prens olarak kal, başına derd alma, daha iyi, diyordu.

Hakikaten, Almanya imparatorunun intihap hakkı olan bir prens sıfatı ile yaşadıkça benim için hiç korku yoktu.

Sonra annem daima tekrar ederdi:

— Prenslik hakları Bohemyada ortadan kaybolacak diye.

Kim inanır! Ben henüz gençtim. Karım da bir yandan hiç te tereddüd etme, kabul et diye yalvarıyordu. Birdenbire kendimi âdeta rüyada yaşıyor gibi hissettim. Etrafımda hiçbir şeyi gözüm görmüyordu. Kendime hâkim olduğum zaman farkına vardım ki teklif edilen şeyi imzalamıştım. O zaman, imzanın üezrine gözyaşlarım aktı.

Burada eski Bohemya kralının en küçük oğlu:

— Neye? Dedi. Ben olsam ağlamazdım. Bilâkis çok sevinirdim.

— Abdal, sen sus? Kesme babanın lâkırdısını.

Frederik gülümsedi, sözünü kesen oğlunu onu paylayıp susturan kızını ayrı ayrı okşadı ve anlatmasına devam etti:

— Rüyada tamamiyle uyanıp kendime gelince, karşımda mebusları gördüm. Yerlere kadar eğilip beni selâmlıyorlardı, bir yanda da annem oturmuş hıçkıra ahıçkıra ağlıyor, öte tarafta sizin anneniz yüzümü, gözümü öpüp duruyordu.

Bir iki ay sonra Prağa büyük tantana ve debdebe ile girdim. Anneniz pürihtişam, memnun. Ben de vallahi âdeta sarhoş gibi idim. Şenlik şenlik üstüne, ziyafet ziyafet ütüne.

Hele sen doğduğun zaman. Rupert, öyle muhteşem bir düğün yapıldı ki! Zavallı ağabeyiniz Frederik Henri sağ olmalıydı de anlatmalı idi sana. Ahali çılgın tezahürat yapıyor ve ben kendimi öyle mesud hissediyordum ki! O anda bana bu saadet ilânihaye devam edecek gibi geliyordu.

Fakat, aradan bir sene geçmedi, imparator Bohemyaya ordularını gönderdi. Hepsi Lutherci veya papacı olan ve Kalvinci olduğum için garez besliyen bütün eski prenslerde buna mani bile olmadılar. Hatta büyük babanız İngiliz kralı bile mani olmadı.

Bir gün ziyafet veriyordum. Birdenbire bir harp gürültüsüdür işittim. Bütün saray halkı benimle beraber balkona koştuk ne oluyor diye. Fakat, gördüğümüz manzara karşısında birşey yapamıyorduk.

İmparator askerlerine Prağdan çıkmak için bana yirmi dört saat müsaade edin, dedim. Sekiz saat müsaade ettiler. Biz de her şeyimizi şehirde bırakarak canımızı zor kurtardık. Anneniz de, doğurmasına bir ay kalmış, gebe idi.

Afacan Moris gene:

— O doğacak çocuk bendim değil mi? Diye atıldı.

Hikâyenin arkasını dinlemek için sabırsızlanan ağabeyleri ve ablası onu gene sus diye payladılar.

Babaları:

— Evet, dedi, sendin, Moris. O zaman yedi yaşına basmak üzere olan ağabeyiniz Frederik Henri hırçınlaşmış ağlıyordu. Siz de ağlıyordunuz. Açlıktan, yorgunluktan.

Almanyanın şimalinden uzun bir yolculuk ettik. Bereket versin Küstrin de dayım vardı: Oranın valisi olan Nausaulu Moris. İşte sen onun evinde dünyaya geldin, Moris, büyük dayın da isim baban oldu.

Sen doğduktan sonra tekrar yola çıktık. Heidelberge gitmek istiyordum, gittik. Fakat gitmemizle imparorun bizi şehirden çıkarması bir oldu. Beni orduya aldı. Bütün topraklarımı Bavyeralı Maksimilyene verdi.

O zaman Frederikin büyük oğlu Rupert:

— O toprakları geri almalı! Diye haykırdı. İmparator olacak o Bavyeralı papacı herifi öldürülüm. Utanmaz herif!..

Kral sadece içini çekti ve en sevdiği oğlu olan Ruperte cevap vermedi, devam etti:

— Orangeli Frederik Henri bize karşı çok iyi davrandı. Bugün bulunduğumuz bu malikâneyi verdi. Bütün diğer kardeşleriniz hep burada doğup, büyüdüler. İkisi öldü. Ağabeyinizin boğulduğu haberini de burada aldık.

Şimdi biz burada menfada yaşıyoruz. Fakat, yakında vaziyet değişecek. İsveç kralı imparatoru mağlûp etmeğe çalışıyor. Geçen sene Münih alındığı zaman şehire onun sağ tarafında girdim.

Tekrar Bohemya kralı olmak istediğim yok. Hayır. Fakat Heidelberge gitmek istiyorum.

Şimdiye kadar ağzını açıp bir kelime söylememiş olan, prensliğin varisi Şarl Lui:

— Yakında mı? Diye sordu.

— Zannederim. Gideceğim ve her şey yoluna girecek, muhakkak bu. Hikâyem bu kadar yarın yola çıkıyorum.

Babalarının bu son cümlesi çocukları biraz müteessir etti, fakat onun ümid veren sözlerini hatırlıyarak teselli buldular.

. . . . .Bir ay sonra Gustav Adolf, Lutzende öldürüldü. Ayni zamanda prensin Arnhemdeki ailesi acı bir haber daha aldı:

Frederik te ölmüştü.

İsveç kralı ölünce eski Bohemya kralının da bütün ümidleri suya düşmüş, hasta olmuş ve ondan sonra pek az yaşamıştı. Öldüğü zaman daha otuz altı yaşında idi.

Frederikin, çocuklarına anlattığı o hikâyeye birisi devam edecek olsa, onun öğüt verici tarzını muhafaza ederek şöyle diyebilir.

«Kendinizden başka kimseye güvenmeyin. Kaderinizi başkasının eline teslim etmeyin. İnsan hep fani. Dünkü mu. afer kral yarın bir düşman kurşunu ile cansız bir vücud oluyor.»

(1) Tarihte «pencereden atılma» vak'ası diye meşhur olan hâdise 1618 senesinde Prağda olmuştur. Bohemya imparatoru Mathiasın memlekette dinî işlere müdahale etmesine kızan protestanlar Prağ sarayına yürümüşler ve bütün imparator ailesini sarayın pencerelerinden dışarı atmışlardır. Bu suretle otuz sene harbi başlamış ve protestanlarla katolikler arasındaki bu harp sonradan bütün Avrupaya yayılarak 1648 senesine kadar devam etmiştir. (Tercüme edenin notu)

Mançuriya hudutlarında

—Baştarafı 1 inci sahifede —

koyarak büyük zayiat verdirdikleri bildirilmiştir.

Tokyo, 6 (Radyo) — Başvekil Baron İranoma; bir söylev vermiş ve japonyanın Rusya ile olan ihtilâflarını halletmeğe amade bulandığunu söylemiştir.

Tokyo, 6 (A.A) — Mançurideki japon ordusunun bir tebliğinde, Buir gölü civarında Mogol - Sovyet kuvvetlerine karşı yapılan japon taarruzunun ilerlemekte olduğu, birçok Sovyet tankının tahrib edildiği. Sovyet tayyarelerinin Balsagal şimalinde uçuşlar yaptığı ve 12 tayyarenin düşürüldüğü bildirilmektedir.

sssssssssss

Mussolini, Franko ya bir mesaj gönderecek

—Baştarafı 1 inci sahifede —

uzun bir mülâkat yapacak ve kendisine Mussolininin bir mesajını verecektir.

Alâkadar mehafil, kont Ciyanonun general Franko ile yapacağı mülâkata büyük ehemmiyet atfetmektedir.

Berlin, 6 (A.A) — Stefani ajansından:

Matbuat, Kont Ciyanonun İspanyayı ziyareti ile alâkadar olmakta ve bu seyahatin büyük olan siyasi ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir.

Volkicher Beobahter gazetesi, Franko ile Ciano arasında yapılacak müzakerelerin İtalyan - İspanyol dostluğunun bağlarını kuvvetlendireceğini yazmaktadır.

ooooo

Dış Politika

— Baştarafı 3 üncü sahifede —

e dayanmaktadır:

«İngiltere, Fransa ve Sovyetler, stiklâlleri ve mülkî tamamlıkları, er üç devlet için de hayatî ehemiyeti haiz olan her devlete karşı teavüz halinde biribirine otomatik yardım vadetmektedirler.

Böyle bir formül isim zikredilmeden, Baltık memleketlerini Hoandayı, Belçikayı ve İsviçreyi içine almaktadır. Moskova müzakereleri henüz devam etmekle beraber, Almanyanın yaptığı teşebbüsler, er halde neticeyi tâcil etmelidir.

A. Ş. ESMER

ooooo

Amerika kongresi

Bitaraflık kanununun tadilini yarın konuşacak

Vaşigtan, 6 (Radyo) — Kongre, bitaraflık kanununun tadili hakkındaki lâyihayı cumartesi günü müzakere edecektir.

Alâkadar mehafil, muhariplere yalnız tayyare verilmesini ve silâh için vazolunan anbargonun kaldırılmamasını istemektedirler.

ANADOLU

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

Sahip ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞTÜ ÖKTEM
Umumi neşriyat ve yazı işleri müdürü
HAMDİ NÜZHET ÇANÇAR

İDARE HANESİ
İzmir ikinci Beyler sokak C. Halk Partisi binası içinde
Telgraf: İzmir — ANADOLU
TELEFON: 2776. Posta kutusu:405

ABONE ŞERAİTİ
Yıllığı 1400, Altı aylığı 800 Kuruştur.

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır.
Günü geçmiş nüshalar 25 kuruştur.
ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

Borsa-Piyasa

ÜZÜM BORSASI İZMİR

103 j. Hohen		13 50	15 50
10 H. Kori		15 75	15 75
113			
692776 5			
672889 5			
No.		Fiat	
7		11	50
8		12	
9		12	75
10		14	25
11		17	50
	İncir		
558 R. j. Franko	750	15	50
175 H. Levi	18	21	
6 H. Şeşbeş	11	11	
739			
229233			
229972			

Zahire borsası İZMİR

405 ton buğday	4 50	6 50
9 Arpa	4	4 0625
60 ton Bakla	3 6875	3 6875

PARA BORSASI ANKARA

Sterlin	5.98
Dolar	126.6275
F Frangı	3.355
Liret	6.6625
İsviçre F.	28.5575
Florin	67.2475
Raygmark	50.815
Belga	21.535
Drahmi	1.0825
Leva	1.56
Çekoslovak Kr.	4.34
Peçeta	14.035
Zloti	23845
Pengü	24.8425
Ley	0.905
Dinar	2.8925
Yen	34.62
İsveç Kr.	30.5425
Ruble	23.9025

ŞHAM ve TAHVİLA ANKARA

1933 Türk bonosu I.	19 32
1933 Türk bonosu I.	19 32
1933 ikramiyeli Ergani	19 20
1938 % 5 Hazine tahvili	69 lira

Totaliterlerin hulyası!

Bulgaristan, Yugoslavya ve Macaristan arasında bir müselles!

Roma, 6 (A.A)— Köseivanoun Berlin ziyareti matbuatta büyük başlıklarla tebarüz ettirilmekte ve âdise mihverin Avrupadaki mevkilerini takviyeye matuf yeni bir muvaffakıyeti olarak gösterilmektedir.

Gazeteler, Berlin ile Sofya arasındaki münasebetlerin bu dostluğu takviye ettiğini, Almanyanın Bulgar istihsalâtının üçte ikisini çektiğini kaydeylemektedir.

Diğer taraftan Yugoslavyaya samimî bir anlaşma ile bağlı olan Bulgaristan Balkanlarda mühim bir rol oynıyacak vaziyettedir. Buna binaen bu memleketin Fransız - İngiliz avanslarına mukavemet edebilmesinden dolayı memnuniyet gösteriliyor. Ve Macar erkânı harbiye reisinin halen Almanyaya yaptığı ziyarete de işaret eyliyerek bir Bulgar - Macar - Yugoslav müselles sinin teşkili fikri ileri sürülüyor. Bu müselles mihvere dayanarak kendini Balkanlarda imar ve kalkınma vazifesine verebilecektir.

ooo★ooo

Tiyençin ablokası

İngiltere, müzakerelerin tamamile mahallî bir mahiyette kalmasını istiyor

Londra, 6 (A.A.) — Tokyo ile yapılan müzakerelerde İngilterenin vaziyetini tarif eden Taymis gazetesi diyor ki:

Tientsinin ablokası işinde hükûmek müzakere edilecek meselenin tamamile mahallî bir mahiyet arzetmesine gayret edecektir. Müzakere sahasının genişletmeğe imkân yoktur. Aksi takdirde yalnız İngilterenin değil diğer memleketlerin de ve bilhassa Amerika ile Fransanın da menfaatları haleldar olur.

Bedbinlik izhar eden Deyli Herald gazetesi şöyle diyor:

Tokyo müzakerelerinin muvaffakıyetle neticelenmesi ümidi pek azdır. japon militaristleri ile mfrit siğini şiddetli bir lisan beyan etmişlerdir. Bu gibi iddialar hakkında İngiltere hiçbir veçhile müzakereye girişmek istemiyecektir.

İngiliz

Askerî heyeti şehrimize geliyor

İstanbul, 6 (Telefonla) — General (Lan(in riyasetindeki İngiliz askerî heyeti, bugün Ankaradan şehrimize gelmiş ve karşılanmıştır. Heyet, derhal Çanakkaleye hareket etmiştir. Orada teftişlerde bulunduktan sonra İzmire gidecektir.

Kahire'de

Yahudi Havrasının kapısında bomba bulundu

Kahire, 6 (A.A) — Kahire havrasının kapılarından birisinin civarında bu sabah bir bomba bulunmuştur.

Bıçak taşımak

İkiçeşmelikte Hüseyin efendi sokağında Giridli Mahmud Kalede bir bıçak bulunmuş, zabıtaca müsadere edilmiştir.

Eleksir Şahap

Casur memelerini gerir, Kuvveti, Erkekliği, istihayı arttırır.

Dr. BEHÇET UZ
Çocuk hastalıkları mütehassısı
Hastalarını 11,30 dan bire kadar Beyler sokağında Ahen matbaası yanında kabul eder.

Doktor
M. ŞEVKİ UĞUR
Dahili hastalıklar mütehassısı
İkinci Beyler sokak No. 82
Telefon No. 3286
Hastalarını Sabahtan itibaren ve gece dahi kabul ve muayene eder.

RADYO

Bugünkü program

1639 M. 183 Kos./120 Vw Kw.
T. A. Q. 19.74 M. 15195 Kos./20 Kw.
T. A. P. 31.70 M. 6465 Kos./20 Kw.

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU

Öğle neşriyatı:

12.30 Program
12.35 Türk müziği - Pl.
13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
13.15-14 Müzik (Karışık program - Pl.)

Akşam neşriyatı:

19.00 Program
19.05 Müzik (Bach - Kantat N. 78 koro - Pl.)
19.15 Türk müiği (İnce saz faslı)
20.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
20.00 Konuşma (Haftalık spor servisi)
20.30 Türk müziği (Seçilmiş beste semai ve saz semaileri)
21.10 Konuşma
21.35 Neşeli plâklar - R.
21.30 Müzik (Radyo orkestrası - Şef : Praetorius)
1-Mozart : Saraydan kız kaçırma uvertürü
-2Vagner : Siegfried İdill
-3Bizet : 2 nci Arlésienne süiti ları - Pl.)
23.00 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat)
23.20 Müzik (Cazband - Pl.)
23.55-24 Yarınki program.

ooo

Yangın başlangıcı

Kahramanlar mahalesinde İşkodralı . Ömerin oturduğu evin avlusunda inşa ettirdiği mutfak ve ahıra düşürülen yanık bir sigaradan samanlar ateş aldığı, yangın çıkmışsa da derhal söndürülmüştür. Zarar azdır . Ev sigortasızdır.

Doktor
Bakteryolog
A. Kemal Tonay
Bulaşıcı, salgın hastalıklar mütehassısı
(Verem ve saire)
Basmahane polis karakolu yanında 747
Telefon: 4115

İzmir belediyesinden:

Belediye havagazı fabrikasında tesis edilecek ayar istasyonu alât ve malzeme ve teferruatı satın alınması başkâtiplikteki şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 2800 lira olup ihalesi 11-7-39 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 210 liralık teminat makbuzu ile encümene gelirler. 1-13-27-7 1873

Eşrefpaşa 645 sayılı sokakta 754 ve 743 sayılı sokak arasındaki kısımda 120 metre boyda kanalizasyon yapılması başmühendislikteki keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmiye konulmuştur. Muhammen bedeli 2150 lira olup ihalesi 19-7-939 çarşamba günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 162 liralık teminatını, eğleden sonra kapalı bulunmasına binaen öğleden evvel iş bankasına yatırarak makbuziyle encümene gelirler. 2—7—12—17— 2328

yeni 6 ncı heyecan ve kahkaha haftası muvaffakıyetle devam ediyor
İZMİRDE İLK DEFA
WALLACE BERRY JAKİE COOPER tarafından
Öldürücü KAFES
2 Türkçe Tam ve Yeni Kopya
3 Ahbap Çavuşlar HAYDUTLAR ARASİNDA
Karım Beni Aldatırsa
Cumartesi pazar: 10 12,30 2,30 7,15 de
Sair günler: 12.30 2,30 7,15 de başlar.

KUMANDAN, HAİNSİN!

Tertip eden: ANT SVOKU — 143 — Çeviren: KÂMİ ORAL

Erkânıharbiyei umumiye reisi general Jofr; bilmiyerek, casus kadına kurban olduğunu esefle söyledi

Reis — O dostunuz kimdir?

Maznun general — Bu dostumun ismini söylemiyeceğim. Sizin de sormamanızı rica edrim. Yalnız, namusum üzerine temin ederim ki, anlattıklarım hakikattır.

Reis — Pekâlâ. Erkânı harbiyei umumiyedeki o dostunuz, bu kadın hakkında size ne gibi malûmat verdi?

Maznun general — Bu kadının, bir takım maksadlar arkasında koştuğunu ve hayatının karanlık olduğunu izah etti. O zaman anladım ki, Erkânı harbiyei umumiye reisi general Jofr, iyiliğinin kurbanı olarak ve bilmiyerek bu kadının tuzağına düşmüştü. Bundan dolayı, kendisini ikaz etmeği bir vazife bildim.

Reis — General Jofre derhal mi mektup yazdınız?

Maznun general — Ondan evvel, kendisini telefona davet ettim ve şüphelerimi bildirdim. Telefonda verdiği cevap, gülmekten ibaret kaldı ve mevzuu bahis kadının, saf ve temiz olduğunu beyan etti. Erkânı harbiyei umumiye reisinin sözlerine inanmamak için sebeb yoktu. Fakat; ondan sonra, casusluk şebekesinin faaliyeti arttı ve hâdiseler tevali etti. Bir gün, bir plân konuştum ve derhal erkânı harbiyei umumiye reisini telefona davet ederek, cenahlardan birindeki kuvvetlerin nakâfi olduğunu ve düşmanın ufak bir taarruzu halinde bu cenahın yarılabileceğini söyledim.

Reis — Cenahı sarahaten tayin ettiniz mi?

Maznun general — Evet. Erkânı harbiyei umumiye reisi, o cenaha derhal takviye kıtaatı göndereceğini vadetti. Almanlar; ertesi sabah, bahsettiğim o cenaha bütün kuvvetlerile yüklendiler. Bir tayyare filosu da, mezkür cenahı bombardıman etmeğe başladı.

Reis — Almanlar, bu taarruzlarında muvaffak oldular mı?

Maznun general — Muvaffak olmalarına imkân yoktu. Çünkü, ben daha evvel lâzımgelen tertibatı almış bulunuyordum. Binaenaleyh, muvaffak olmak şöyle dursun, bilâkis müdhiş zayiata da uğradılar. Çünkü, taarruz eden Alman kuvvetlerinden bir kıt'ayı tecrid ve iki ateş arasında bırakarak imha etmeğe muvaffak olduk.

Bu hâdiseden sonra kani oldum ki, casus şebekesi, erkânı harbiyei umumiye dairesinden uzak değildir.

Reis — (General Jofre hitaben) maznunun söyledikleri doğru mudur generalim?

General Jofr — Ayni hakikat sayın reis.

Reis — (Maznun generale dönerek) general Jofre, hasıl ettiğiniz bu kanaatten sonra mı mektup yazdınız?

Maznun general — O dakikada yazdım ve general Jofre hususî olarak gönderdim.

Reis — O mektupta ne yazdığınızı sarih olarak bize bildirmenizi rica ederim.

Maznun general — Casusları meydana çıkarmak maksadiyle o ane kadar neler yaptığımı ve buna rağmen bir netice elde edemediğimden, şebekeyi erkânı harbiyei umumiyede aramak lâzımgeldiğini açıkca bildirdim.

Reis — Casus kadın hakkındaki şüphelerinizden tekrar bahsettiniz mi?

Maznun general — Hatıramda kaldığına göre; en büyük erkândan en küçük zabite kadar araştırmalar yapılmasını ve herkesin, kimlerle ne gibi münasebetlerde bulunduğunun tahkikiyle casus şebekesinin meydanâ çıkarılması için esaslı termibat alınmasını tavsiye etmiştim.

Reis — Fakat; general Jofr, kendisi için bundan birsey anlamamış ve yalnız maiyeti hakkında bahsettiğinize hamletmiş olabilir.

Maznun general — İmalarda bulunuyordum. Ayni zamanda; düşmanın taarruz ettiği cenahın zayıf olduğu hakkındaki ihbarımdan yalnız kendisinin malûmatı bulunduğundan, ve ancak kendisinin ifşaatile düşmanın bundan haberdar olabileceğinden bahsettim.

Reis — (General Jofre bakarak) maznunun söyledikleri mektupta yazılı mıydı?

General Jofr — Evet. Fakat, bu kadının bir casus olabileceğine hiç bir an ihtimal vermiyordum.

Reis— Zayıf cenah hakkında maznun generalin size verdiği haberden casus kadın malûmattar oldu mu?

General Jofr — General (L) ile telefonda konuştuktan sonra, yaverim olan casus kadının zevcini nezdime çağırdım ve vaziyeti olduğu gibi anlatarak, alınacak tedbirler hakkında kendisiyle konuştum.

Reis — Bizim anlamak istediğimiz nokta, maznunla telefonda konuştuklarınızdan casus kadının haberdar olup olmadığı ve haberdar olduysa, bu malûmatın kimin tarafından kendisine verildiğidir.

General Jofr — Yaverimle konuşurken, zevcesi kocasının mesai odasında bulunuyordu. Gezmeğe gitmek için bizi bekliyordu. Filvaki, konuşmalarımızı bitirdikten sonra, kendisini alarak erkânı harbiyei umumiye dairesinden çıktık. Yolda, neden bu kadar geç kaldığımızı sordu, kocası, herşeyi anlamak hususunda bu derece mütecessüs olmamasını kendisine söyledi. Yolumuza devam ettik.

Reis — Yani, o esnada birşey söylemediniz mi?

General Jofr — Hayır.

Reis — (Casus kadının zevcesi şahide hitaben) zevcenize eve gittikten sonra birşey söylemiş olmayasınız?

Şahid — Hayır. Hattâ ilk defa olarak o gün vaziyeti kendisinden sakladığımı hatırlıyorum.

Reis — (Casus kadına hitaben) bu malûmatı size kim verdi madam?

Casus kadın — General Jofr!»

«Casus kadının bu sözü üzerine mahkeme salonunu derin bir sükût kapladı. General Jofr, güçlükle ayakta durabiliyor, casus kadının kocası, hiddetle kafasını sallıyor ve mahkeme reisi, general Jofr'e sert bir nazar fırlattıktan sonra:

Reis — Demek ki, maznun generalle telefonda konuştuklarınızı casus kadına bildiren sissiniz ha?

General Jofr — Evet.

Reis — Alâkasızlığınızı hiç bir söz tarif edemez!

General Jofr — Sayın reis! Kurban olduğumu esefle itiraf ederim.

Şahid — (Casus kadının kocası) şundan, ve ancak kendisinin ifşaatile düşmanın bundan haberdar olabileceğinden bahsettim.

Reis — (General Jofre bakarak) maznunun söyledikleri mektupta yazılı mıydı?

General Jofr — Evet. Fakat, bu kadının bir casus olabileceğine hiç bir an ihtimal vermiyordum.

Reis— Zayıf cenah hakkında maznun generalin size verdiği haberden casus kadın malûmattar oldu mu?

General Jofr — General (L) ile telefonda konuştuktan sonra, yaverim olan casus kadının zevcini nezdime çağırdım ve vaziyeti olduğu gibi anlatarak, alınacak tedbirler hakkında kendisiyle konuştum.

Reis — Bizim anlamak istediğimiz nokta, maznunla telefonda konuştuklarınızdan casus kadının haberdar olup olmadığı ve haberdar olduysa, bu malûmatın kimin tarafından kendisine verildiğidir.

General Jofr — Yaverimle konuşurken, zevcesi kocasının mesai odasında bulunuyordu. Gezmeğe gitmek için bizi bekliyordu. Filvaki, konuşmalarımızı bitirdikten sonra, kendisini alarak erkânı harbiyei umumiye dairesinden çıktık. Yolda, neden bu kadar geç kaldığımızı sordu, kocası, herşeyi anlamak hususunda bu derece mütecessüs olmamasını kendisine söyledi. Yolumuza devam ettik.

Reis — Yani, o esnada birşey söylemediniz mi?

General Jofr — Hayır.

Reis — (Casus kadının zevcesi şahide hitaben) zevcenize eve gittikten sonra birşey söylemiş olmayasınız?

Şahid — Hayır. Hattâ ilk defa olarak o gün vaziyeti kendisinden sakladığımı hatırlıyorum.

Reis — (Casus kadına hitaben) bu malûmatı size kim verdi madam?

Casus kadın — General Jofr!»

«Casus kadının bu sözü üzerine mahkeme salonunu derin bir sükût kapladı. General Jofr, güçlükle ayakta durabiliyor, casus kadının kocası, hiddetle kafasını sallıyor ve mahkeme reisi, general Jofr'e sert bir nazar fırlattıktan sonra:

Reis — Demek ki, maznun generalle telefonda konuştuklarınızı casus kadına bildiren sissiniz ha?

General Jofr — Evet.

Reis — Alâkasızlığınızı hiç bir söz tarif edemez!

General Jofr — Sayın reis! Kurban olduğumu esefle itiraf ederim.

Şahid — (Casus kadının kocası) sefil bir kadına gönül vermenizin neticesi budur.

Reis — (Çan çalarak) susunuz şahid! Sizi alâkadar etmez!

General Jofr — Bırakınız sayın reis! Ne isterse söylesin, çünkü haklıdır. Yalnız namusumla sizi temin ederim ki, bu kadına karşı beslediğim itimaddan dolayı söyledim.

Reis — Suiniyetle hareket ettiğinizi iddia etmiyoruz. Ancak, bir kadının tecessüs hissini tatmin hususunda lüzumsuz yere müsamaha gösterdiniz!

General Jofr — Nasıl isterseniz öyle kabul edin.

Reis — Casus kadın, ne zaman sordu idi?

General Jofr — O akşam. Beni telefona çağırdı ve kocasının kendisine sert cevap verdiğinden şikâyet ettikten sonra, sorduğuna cevap vermiyerek böyle bir muameleye maruz kalmasına sebebiyet verdiğimden dolayı bana gücendiğini söyledi.

Casus kadın — (Müdahale ederek) general Jofr hatırlıyamıyor. Ben değil, kendisi beni telefona çağırdı.

Reis — (Casus kadına dönerek) biran evvel casus arkadaşlarınıza haber vermek için acele ediyordunuz öyle mi?

Casus kadın — Tabiî değil mi? Hattâ; kocamın, general Jofr'un odasında kapanıp uzun müddet konuşmağa başladıklarını görünce, mühim bir iş için müzakerede bulunduklarını istişmam ederek, casus teşkilâtı reisini aradım ve kendisini vaziyetten haberdar etmeğe muvaffak oldum.

Reis — (Maznun generale hitaben) düşmanın, o zayıf cenaha yaptığı taarruzun neticesini general Jofre bildirdiniz mi?

Maznun general — Derhal haberdar ettim ve erkânı harbiyei umumiye ile münasebettar olanların casusluğa alet olmaları ihtimalinden endişe ettiğimi bildirdim.

— Devam edecek —

Termopil harbine ait 2500 senelik vesika

Bundan iki bin sene evvel, İranlılarla Yunanlılar arasında Termopil muharebesi namiyle bir muharebe olmuştu. Fakat, bütün dünyaca maruf olan bu muharebenin yapıldığı mevki şimdiye kadar kat'î olarak tesbit edilememişti. Bilhassa Yunan arkeloğları muharebe meydanını uzun zamandanberi aramakta idiler.

Son zamanlarda Yunan maarif nezareti eski eserler müdürü Narinatos geçitte bir hafriyat yaptırmakta idi. Profesör Narinatos, geçenlerde senelerdenberi aranmakta olan yeri bulmuş, Termopil muharebesinin cereyan ettiği mahalli kat'î olarak tesbit etmiştir.

Termopil muharebesine aid uzun izahat veren, meşhur Yunan müverrihi Heredottur. Heredotun tarifi dahilinde hafriyat yapılarak bir Fuçe duvarına rastlanmış, bugünkü Termopil banyolarının bulunduğu yerde Leonidasla üç yüz arkadaşının öldüğü mahal bulunmuştur.

Profesör Narinatos, hafriyata devam ederek muharebe meydanında sayılmıyacak kadar çok ok bulunmuştur. Okların hepsi de şimdiye kadar mükemmel bir sekilde mahfuz kalmıştır. Hafriyata devam edilmektedir.

Bağ doktoru Fransada öldü

Filoksera hastalığına mücadeleyi o açmıştı

Bağların amansız bir düşmanı, ezelî bir illeti vardır. Filoksera, bu menhus hastalık, bir mevsim ömürü olan üzüm ve yaprağı değil, bağın asıl bünyesini kemirir. Onun için, dıştan kullanılan ilâçlar fayda vermediği gibi kökünün usaresini de zehirlemekle de bu hastalığın önüne geçilemez.

Ondan dolayı, filoksera, «bağ kuduzu» ismini almıştır.

Bir zamanlar, Avrupada, hele Fransada, bağları baştan başa filoksera sardı. Öyle büyük bir âfet haline geldi ki, hektarlarca bağdan bir salkım üzüm alınamaz oldu.

İşte jül Fenny, böyle bir zamanda imdada yetişti. Hastalığı inceden inceye tetkik ederek mahiyetini öğrendi, ve çaresini buldu:

Bağ kütüğünü değiştirmek!

Filoksera denen küçücük böceğin özüne kadar nüfuz edemiyecek bir bağ kütüğü bulmak lâzımdır. Jül Fenny, Amerikadan ilk defa olarak Amerikan çubuğu getirtti. Onu Fransanın bir mıntakasında Avrupa ikliminе alıştırdıktan sonra, evvelâ cenubî Fransa bağlarına, daha sonra Cezair bağlarına aşıladı. Az zamanda bütün Avrupa bağları Amerikan çubuğunu tatbik etmişti.

Jül Fenny, seksen yaşını geçtiği halde, son demlerine kadar hâlâ Amerikan çubuğu yetiştiren ve bağ hastalıklarını tedavi eden bir doktordu. Geçenlerde 84 yaşında öldü.

Maarif Şûrası münasebetiyle

Italyan maarif sisteminin ana prensipleri

Ana mekteplerinden üniversiteye kadar takip edilen metod ve tespit edilen esas

Yazan: ATIF Akgüç

Yakında maarif şûramız toplanacak ve memleketin birinci derecede gelen meselelerinden birini teşkil eden mektep işlerimizi ve maarif sistemimizi konuşacak ve onun esaslarını kurmağa çalışacaktır.

Başka memleketlerde de tahsil sistemini kurmak işinin ilk plânda geldiğini ve hatta son zamanlarda bu mesele etrafında mühim kararlar verildiğini o memleketlerin matbuatından öğreniyoruz. Misal olarak pek yakın zamanlarda İtalyada «Carta della Scuola» namı altında neşredilen İtalyan maarif sisteminin ana prensiplerini tesbit eden bir vesikayı gösterebiliriz. Maarif şûrasının toplanmasının çok yaklaştığı sıralarda, maarifçilik bakımından çok mühim ve çok enteresan bulduğumuz bu vesikadan bahsetmeği faydalı buluyorum.

Bir memleketin bütün mektep nizamını umumî ve «organik» bir sistem altına almak gayesini tahakkuk ettirmeği istihdaf eden bu vesikayı tetkike başlamazdan evvel onu tanzim edenlerin fikirlerine hâkim olan bazı esaslı endişelere ve koydukları yeni esaslara kısaca temas edeceğim.

1 — Tahsili sıkı bir «seleksiyon» a tâbi tutmak, her talebeyi istidad ve kabiliyetine uygun sahalara ve branşlara sevketmek ve bu suretle istiadt ve kabiliyetlerin heder olmasına meydan vermiyerek fikrî ve manevî kuvvetlerden memleket namına azamî istifade temin etmek.

Vesikanın 4 üncü ve 11 inci «deklârasyonlarında» bu esas şöyle ifade edilmektedir. «Tahsil» beden terbiyesi ve iş meketeplerde kabiliyetleri keşfe ve ölçmeğe vasıta teşkil edecektir.

«Seleksiyon» perensibi mekteplerde daimî surette rayet edilecek bir esas olacaktır.

«Yüksek tahsili takip etmek istiyenlere karşı orta mektebin vazifesi 11 yaştan 14 e kadar, sıkı bir «seleksiyon» kaidesine rayet edilmek suretiyle, gençlerin dimağlarında «ümanist» kültürün temellerini atmaktır »

2 — Meketeplere spor gibi, beden terbiyesi dersleri gibi, işi ve amelî iş derslerini sokmak, talebeleri, içtimaî bir vazife telâkki olunan işe alıştırmak, onlara iş zevkini vermek ve nihayet işi de talebenin fikrî ve ahlâkî teşekkülünde bir âmil, bir terbiye vasıtası olarak kullanmak. Mekteplerde işin ehemmiyetinden bahseden bugünkü Maarif Vekili:

«El işlerini yapmamak bir kabiliyetsizliğin ifadesidir. Bir talebe bu işleri yapmıyorsa onda behemehal organik bazı kusurlar ve nakiseler var demektir. Binaenaleyh iş, kabiliyetlerin anlaşması hususunda da bir miyar olacaktır.» Demiştir.

Bundan böyle faşist mekteplerinde tahsil üç unsura istinat edecektir. kültür (ders), beden terbiyesi, iş.

Beşinci deklârasyon bu iş prensibini şöyle tesbit etmektedir. «Devlet tarafından içtimaî vazife olarak himaye olunan iş (fikrî, teknik ve el ile yapılan bütün işler), karakter ve zekânın teşekkülünde, ders ve sporla beraber yürüyecektir. İlkmekteptén itibaren tahsilin bütün kademelerinde, mektep programlarında işe bir yer verilecektir. Tarlalarda, denizlerde, imalât yerlerinde mektep idareleri tarafından tanzim edilecek işler, bilhassa korporatif sisteme has olan içtimaî ve müstahsil terbiyenin teeessüsüne yardım edecektir.»

Vesikanın daha birçok deklârasyonlarında işe taallûk eden prensipler vardır. Evvelce yalnız profesyonel mekteplerde amelî işler yaptırılırken, partinin, hükûmete maarif sisteminde direktifleri mahiyetinde olan bu deklârasyonlar isin profesyonel olsun olmasın bütün mekteplere teşmilini emretmektedir Hatta birçok salâhiyetli zatlar, memleketi ormanlaştırma ameliyesinde, mekteplerde iş prensibinin kabulü münasebetiyle, mektep gençliğinden de, istifade edilmesini tavsiye etmektedirler.

3 — Tahsilde kültür müesseseleri ile teknik müesseseleri yekdiğerinden tamamen ayırmak, her iki müesseseyi muvazi olarak kurmak. Bu suretle vesika, tahsil sisteminde uzun münakaşaları mucip olan bir meseleyi yani tahsil kültürü mü, tekniği mi istihdaf etmelidir. Meselesini de halletmekte gençleri kabiliyetlerine göre kültür veya teknik müesseselere sevketmek esasını kabul etmektedir.

11 **inci ve müteakip** deklârasyonlar).

4 — Orta mektepte tahsili «ümanist» kültüre istinat ettirmek, bu suretle Lâtinceyi ve eski lâtin kültürünü gençlerin fikrî ve ahlâkî teşekkülünde esaslı bir âmil yapmak.

Vesikanın umumî hatlarından bir kaçını, vesikaya ışık vermek maksadiyle kısaca gördükten sonra şimdi onun mahiyet, tertip ve muhteviyatına geçebiliriz. Vesika, faşist büyük meclisinin maarif sahasında hükûmete verdiği direktifleri ihtiva edip 29 deklârasyondan ibarettir ve şu kısımlara ayrılmıştır: Umumî nizam, ilk tahsil nizamı, üniversite nizamı, güzel sanatlar tahsili, kadın tahsili, işçiler için kurslar, imtihanlar, kitaplar, ders saatleri.

Umumî nizam

Sekizinci deklârasyona göre İtalyan mektepleri şu kısımlara ayrılmaktadır:

a) İlk mektepler: 1. İki senelik ana mektebleri. 2. Üç senelik ilk mektebler; 3. İki senelik iş mektebi; 4. Üç senelik küçük sanat mektebi. Ana mektebi dört yaştan altıya kadar çocuklara mahsus olup vazifesi zekâ ve karekterin ilk tecelliyatını terbiye etmektir.

İlkmekteb altı yaştan dokuza kadar çocuklara mahsus olup teşkilât ve metod bakımından şehir ve köy mektebleri olarak ikiye ayrılır.

İş mektebi 9 yaştan 11 e kadar çocuklara mahsus olup vazifesi gençlerde el ile yapılan işlere karşı zevk ve alâkayı uyandırmak ve onları beserikli yapmaktır.

Küçük sanat mektebinin vazifesi ise: orta tahsile girmek istiyen çocukları 11 den 14 yaşa kadar, programlarında umumî kültüre lâzım gelen mevki vermekle beraber, daha ziyade öğrenilecek işe ait amelî bilgileri temin etmek suretiyle ilk tahsili devam ettirmektir.

Bu sanat mektebleri mahallî ekonomik hususiyetlere göre tiplere ayrılacaktır.

b) Orta mektebler, şöyle ayrılmışlardır: 1. Üç senelik orta mekteb; 2. Üç senelik profesyonel mekteb; 3. iki senelik teknik mekteb.

Orta mektep, iş mektebini bitirdikten sonra yüksek tahsili takip etmek istiyenlere mahsustur. Ne gibi bir karekteri haiz olacağını on birinci deklârasyondan bahsettiğimiz zaman söylemiştik.

Profesyonel mekteb, orta mektebe girmek istemiyen 11 ile 14 yaş arasındaki çocuklara mahsus olup vazifesi gençleri büyük merkezlerde bulunan müeseselere ve işlere hazırlamaktır.

İki senelik teknik mektep ise profesyonel mektebi bitiren gençlere mahsustur ve vazifesi bu mektebi itmam etmektir.

c) Yüksek mektebler: onlar da şöyle ayrılmaktadır: 1. Beş senelik klâsik lise; 2. beş senelik fen lisesi; 3 Beş senelik muallim enstitüsü; 4. beş senelik teknik ticaret enstitüsü; 5. dört senelik ziraat, sanayi eksperleri, fen adamları ve deniz enstitüsü. Bu son kısım müstesna olmak üzere lise derecesindeki tahsil için beş senelik bir müddet tayin edilmiştir.

Klâsik lisenin vazifesi: Eski devrin lisan ve edebiyatını modern lisan ve edebiyat ile tamamlıyarak tahsil de «umanist» ananeyi devam ettirmek ve canlandırmak, gençlerde muhakeme ve tefekkür kabiliyetini artırmak , teknik hissini uyandırmak ve takviye etmek, metodik çalışmayı öğretmektir.

Fen lisesinin vazifesi: Klâsik ananelerle bugünkü hayatın kıymetlerini birleştirerek «modern ümanizmi» yaratmaktır. Buradaki tedrisin gayesi, ilmî ve teknik araştırmalara temayül ve kabiliyeti terbiye ve inkişaf ettirmektir. Edebiyat tedrisleri bu lisenin hususî gayelerine uydurulacaktır.

Muallim enstitüsünün karekteri ise hem ümanist ve hem de profesyonel olacaktır. Bu enstitüde dört sene tahsilden sonra bir sene mekteblerde staj gösterilecek ve ilk tedris tecrübeleri ve amelî işler vasıtasiyle muallimin istidat ve karekterinin tezahürüne dikkat edilecektir.

Teknik ticaret müessesesinin vazifesi: iktisadî amme müesseseleri ile hususî müesseselerdeki hizmetlere gençleri hazırlamaktır. Bu mekteblerde kültür , teknik ticaret, hukuk ve iktisat bilgileriyle iş tatbikatına istinat edecektir.

Ziraat, sanayi eksperleri, fen adamları, denizcilik gibi dört tipe ayrılmış olan dört senelik profesyonel enstitülerin vazifesi, gençleri bu mesleklere hazırlamaktır. Bu müesseseler tam bir tedris muhtariyetini haiz olacaklar ve proğramlarını kendi hususî gayelerine ve bulundukları mıntakanın iktisadî vasıflarına uyduracaklardır.

b) Üniversite: Şu kısımlara ayrılmıştır: 1. Hukuk, siyasî ilimler, iktisad, ticaret fakülteleri; 2. Felsefe ve edebiyat ,muallim fakülteleri; 3. tıb ve veteriner fakültesi; 4. Riyaziye, fizik, tabiî ilimler, istatistik ve demoğrafik ilimler fakülteleri; 5. Eczacı fakültesi; 6 mühendislik, maden mühendisliği, sınaî kimyagerlik fakülteleri; 7. Mimar fakültesi; 8. Ziraat fakültesi; 9. Hususî gayeleri olan mektepler.

Üniversitede tahsil müddeti 4-6 sene arasındadır. İstisnaî olarak bazı kurslar daha az müddetli olabilecektir.

Beden terbiyesi, askerî terbiye ve iş üniversite hayatının esaslı âmillerinden olacaktır. Fakülteler nezdinde, buralardan mezun olanlar için tekemmül ve ihtisas kursları açılabilecektir.

25inci deklârasyon hangi mekteplerden hangi fakültelere imtihansız veya tamamlayıcı imtihanlarla girilebileceğini göstermektedir. Meselâ fen lisesinden mezun olanların hukuk, siyasal bilgiler, iktisad ve ticaret fakültelerine ancak tamamlayıcı imtihandan sonra girebileceklerini, felsefe ve edebiyat, muallim fakültelerine hiç bir zaman giremiyeceklerini, diğer fakültelere imtihansız kabul edileceklerini tesbit etmektedir.

Güzel sanatlar tahsili:

Güzel sanatlar tahsili, umumî mektep nizamı içinde tamamen ayrı bir ilk tahsilin üçüncü kademesi olan tahsil kolu olarak nazara alınmıştır. İş mektebinden mezun olanlar, artistik tahsil yapmak istiyorlarsa güzel sanatlar müesseselerine girebilirler.

Güzel sanatlar tahsil müesseseleri de bunlardan ibarettir: 1. Güzel sanatlara hazırlama kursu; 2. Beş senelik güzel sanat mektebi; 3. Sekiz senelik güzel sanatlar enstitüleri; 4. Tatbikî sanat ve resim muallimliği için iki senlik kurslar; 5. Artistik lise

—Devamı 9 ncu sahifede —

MEMLEKETTE

Münbit Bergama ovasından gene senede iki mahsul alınabilecek

Mukaddes suyun gördüğü rağbet - Bakır çayında ıslahat - Şehir su ve elektrik işleri-Bergamanın imar plânı

Bergama, (Hususî) — Kırkağacın Gelenbe nahiyesindeki dereler Kırkağaç ovasından Somaya girer ve Bakır çayı adını alır. Bu çay Bergama ovasından geçer ve Çandarlı körfezine dökülür.

Kışın taşarak Bergamanın geniş ovalarının mühim bir kısmını su altında bırakır. Bakır çayının ziraat bakımından yaptığı tahribat kadar sıtma yüzünden insanda olan zararı da büyüktür.

Bergama tarihinde feyz ve bereketi ile şöhret kazanan bu toprak, cumhuriyet devrinde de ayni mühim mevkie yükselmeğe hazırlanmaktadır. 60 - 70 çeşit mahsul yetiştiren bu toprak, yarın gene çift mahsul verecek kabiliyeti kazanmış olacaktır.

Bergamada bulunan su işleri ikinci şube mühendisliği tarafından hazırlanan plânlara göre Bakır çayının Soma hududundan denize kadar olan 70 kilometrelik kısmı ihale edilmiştir. Bir milyon altı yüz elli bin li-

Bergama — Bazilika

Bergamada

rice bırakılmıştır. Fakat zaten eski olan borular çabuk çürümüş ve küflenmiş olduğundan, müze idaresinin teşebbüsü üzerine belediyemizce bu tesisatın galvenize boru içine alınması uygun görülmüştür. Bilhassa belediye reisi B. Hasan Çelebioğlu bu menbaı ve tesisatı görmüş ve havuzların temizlenmesi ve ferşiyatın yapılması için derhal faaliyete geçmiştir. Borular bugünlerde gelecek ve su temizliğini muhafaza edecek bir hale konacaktır.

Bu suyun daha esaslı bir hale konması için de karar alınmıştır.

Elektrik

Bergamada elektrik tesisatı ilk defa belediye tarafından (1330) tarihinde yapılmıştır. Bu tesisat 1929 yılında yeni baştan tanzim edilmiş-

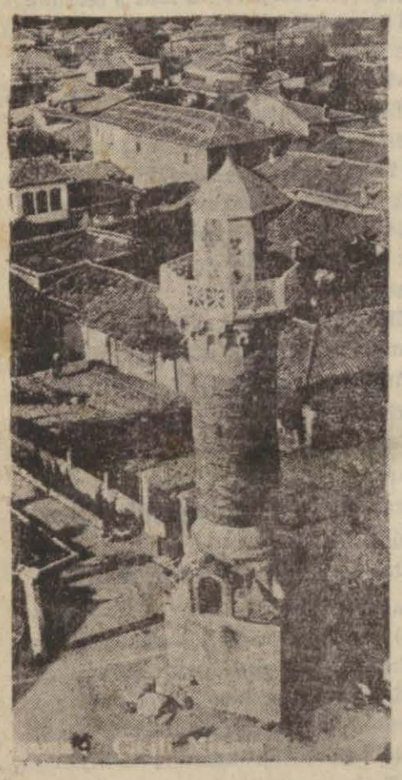

Meşhur Çinili minare

raya müteahhid Bay Tevfik tarafından alınan bu iş üzerinde iki aydır faaliyete geçilmiş bulunmaktadır. Bakır çayının bu güzergâhında altı beton köprü de yapılacaktır.

Şehir suyu

Bergama suyu için, 1930 yılında 130 bin lira sarfiyle 17 kilometrelik şehir dahili tesisatı yapılmış ve boru döşenmiştir. Fakat menbalardan itibaren şehre kadar gelen kısım kanal halinde olduğundan yağmur sularile karışıyor ve suyun evsafı bozuluyordu. Bu defa (80 bin) lira sarfiyle 15 kilometrelik kanal kısmına da boru döşenmesi işi müteahhide ihale edilmiş ve işe başlanmıştır. Eski su deposunun daha üstünde büyük bir havuz yapılmaktadır. Borularda gelmiye başlamıştır. Bu tesisat bitince şehir gayet nefis bir suya kavuşmuş olacaktır. Şehrin suyunu artırmak için (40) bin lira daha sarfiyle başka menbalardan da istifade olunabilecektir.

Belediye, şehirde daimî su ihtiyacına cevap verebilmek için çeşmelere su saati koymağa hazırlanmaktadır. Yüz elli saatte gelmiş bulunmaktadır.

Mukaddes su

Bergama Eskülapyonunda eski zamanın şifa yurdu bulunan bir menba mikyası ması 4, radyo aktivitesi 3-4 olmak üzere Almanyadaki Bisinke ve Fransadaki Edyan sulariyle mukayese edilebilecek krymette ve mide ve barsaklar için nafi bir su vermektedir. Bu su dakikada 8 litre kadardır. Suyun bu şifasını ve temizliğini anlıyan halk tenekesini beş kuruşa hatta yedi buçuk kuruşa alarak içmektedir.

Harabenin ortasında olan bu su herkesin istifadesi için borularla ha-

Bazilika..

tir. Tesisat 110 volt olup bugünün ihtiyaçlarına uygun gelmemektedir.

Bu defa belediye 58 bin lira sarfiyle 220 volt üzerinden son fennî esaslara göre her şeyi yeni bir tesisat vücude getirmektedir. Bugünlerde anahat kablolarının çekilmesine de başlanmıştır. Makineleri de İzmire gelmiş bulunmaktadır.

Reis Hasan Çelebi oğlu başta olmak üzere bütün belediye emaneten yapılan bu mühim işin husul bulması için çalışmaktadır. İki üç ay sonra Bergamanın yüzü nurlanmış olacaktır.

İzin

Müze müdürü B. Osman Bayatlıya Maarif vekilliğince bir ay izin verilmiştir. İstanbul, Ankara ve şark vilâyetlerinde bir tetkik seyahati yapmak üzere bugünlerde Bergamadan ayrılacaktır.

Vekâletinde Gazi paşa okulu öğretmenlerinden B. Fevzi Okan bulunacaktır.

Bergamanın imar plânı

Eski belediyelerin hesapsız işlerinden olan halihazırın plânı 8 bin lira gibi mühim bir paraya yaptırılmıştı. Bu plân ancak bu defa tasdik edilmiş olduğundan imar plânının esasları hazırlanmağa başlanmıştır. Belediye reisi B. Hasan Çelebi oğlu bizzat bu esasların noksansız, hatta mükemmel ve mufassal olması için selâhiyettar arkadaşlariyle muntazaman çalışmaktadır.

Beş sene evvel Bergamaya gelmiş meşhur mimar Yansen, Bergama gibi tarihî kasabaların ve ankitleri her tarafı serpilmiş şehirlerin imar plânları herhangi bir şehrin imar plânını yapmak gibi değildir. Bunlarda daima kendilerinin taşıdığı hususiyetleri göz önünde bulundurmak şarttır. Demişti.

Bu itibarla Bergamanın imar plânı bu esaslar dahilinde yapıldığı takdirde Bergamanın tarihî varlığı bir kat daha yükselmiş olacak ve eski medeniyetle yeni medeniyet yanyana mevki almış bulunacaktır.

Edirnede

Elektrik şirketi teslim ediliyor

Şehir itfaiyesinin yeni makinesi

Edirne, (Hususî) — Hükûmetimiz tarafından satın alınan müttehid eletrik şirketinin Edirnedeki fabrika ve malzemesi bugünden itibaren nafıa idaresinde devri teslimine başlanmıştır. Bu devir esnasında fabrika belediye hesabına işletilecek ve bu intikal devresini müteakıp bütün hukuk ve vecibesiyle birlikte belediyemize devrolunacaktır.

Elektrik şirketinin belediyeye devrinden sonra elektrik fiatlerinde tenzilât yapılacağını haber aldım.

İtfaiye teşkilâtı:

Şehir itfaiyesi için Alman mamulâtından yeni bir arazot satın alınmıştır. 5100 liraya alınan bu makineyi müteahhit iki ay içinde getirtip teslim edecektir.

Tirede

Bir fırından şikâyet ediliyor

Tireli karilerimizden Dr. Süleymandan aldığımız mektubu aynen neşrediyoruz. Belediyenin dikkat nazarını çekeriz:

Sayın Bayım,

Tirenin Fevzipaşa caddesinde evimizin on beş metre mesafesindeki fırının hamur makinesinin motörünün geceli gündüzlü devam eden takırtısı, bu civarda ne huzur ve sükûn bıraktı, ne de rahat bir uyku. Gecenin sükûnetini zedeleyen ve bu mıntaka halkının istirahat hakkını hiçe sayan bu sinir ve sıhhat bozucu takırdıdan kurtarılmaklığımız dileğinin muhterem gazeteniz vasıtasiyle ait makamın dikkat nazarına sunulmasına müsaadenizi niyaz ederim. Radyosu olanlar da bu sinaî parazit ve gürültülerden müstefid...

Dr. S.S. Tirel

DÜNYANIN ÇATISI: Tibet

Beşer yaşındaki üç Buda namzedi

Tibet nasıl bir yerdir. Tibeti kim idare ediyor. Tibetliler ve geçirdikleri entresan hayat

Tibetin dinî merkezi olan Lassada, önümüzdeki temmuz ayı içinde fevkalâde mühim bir piyango keşide edilecektir.

Bu piyango, insana yarım yahud bir milyon lira değil; fakat koca bir ülkenin hem maddî ve hem de manevî reisliğini verecektir.

Tibete, hem hükümdar, hem de Buda olmak, elbette milyarlar kazanmaktan daha üstün bir şeref olsa gerektir.

Üç çocuk

Lassa şehrine bir ecnebinin girmesi çok güçtür. Tibetin en yüksek bir irtifaa malik olan bu yaylalarına, dünya kurulalıdanberi pek az seyyah ayağı basmıştır.

Beş yıldanberi münhal bulunan Tibet hükümdarlığına üç çocuk taliptir. Bu çocuklardan birincisi Şanghay da doğmuştur; diğerleri de Tibette dünyaya gelmişlerdir.

Müstakbel Budaların yaşları, ayı ayına, günü gününe müsavidir; şimdi onların üçü de beş yaşındadır.

Eğer bu üçüzden birisi intihap kur'asını kazanacakolursa on dördüncü Dalai Lama sıfatiyle Budalık tahtına culûs edecektir.

On üçüncü Dalai Lama, 17 kânunuevvel 1933 te Lassada vefat etmişti. O zamandanberi bir taraftan Tibetliler, diğer taraftan Çinliler ve İngilizler yeni seçilecek olan hükümdarın şahsiyetinde-dolayısile erkânı arasında - siyasî nüfuzlarını kullanmak için yarışa çıkmışlar gibidir.

(Dünyanın çatısı) adını alan uzak şarkın en yüksek ülkesi, filhakika ancak Budalarının emirleriyle idare olunmakta ve onların dediklerini iki yapmamaktadırlar.

Doğum tarihi

Lassaya, muazzam şenliklerle getirilecek olan bu üç çocuk, on üçüncü Dalai Lama öldüğü gün ve öldüğü saatte dünyaya gelmişlerdir.

Binaenaleyh Tibetlilerin itikadına tevfikan, vefat eden Dalai Lamanın bütün ahlâkî hasene ve cemilesini bu çocuklar cisimlerinde ve ruhlarında tevarüs etmişlerdir.

Ancak böyle mübarek ve mukaddes varisleri nasıl tesbit etmek mümkündür?

Tibetli devrişler, buna da çare bulmuşlardır. Buda, yani Dalai Lama öldüğü gün, mukadds beldeye mensup şeyhler, yollara dökülürler, köyeden köye, şehirden şehire giderek,

gerek Çinde, ve gerekse bütün Tibet ülkesinde reisi ruhaniliği maddeten ve manen üzerinde cemedecek olan çocukları aramıya başlarlar.

Dalai Lama unvanı 7576 yılındanberi kullanılmaktadır. Başta yazdığımız kur'a sistemi de 1782 tarihinde Çin imparatorlarından biri tarafından mevkii meriyete konmuştur.

Kur'a

Kur'a keşidesi iki türlü icra edilir. Bunlardan birincisi nazarî diğeri amelîdir.

Nazrî sistemde, Tibet uleması üç demir parçasının üzerine üç Buda namzedinin isimlerini yazarak onları rakid bir gölün içine atarlar.

Allahın arzusu, bu demir parçalardan yalnız birisinin suyun yüzüne

Tek üstte bir Tibetli grupu
Aşağıda ölen Dalai Lama nın kâtibi Namgon

kendi kendine gelmesiyle husul bulur; ve bu suretle o demirin üstünde ismi yazılı olan çocuk, maddî ve ma-

—Devamı 8 inci sahifede —

Gördeste

Yeni elektrik tesisatı yapılacak

Manisa, (Hususî) — Gördesde yeni elektrik tesisatı yapılacaktır. Dahiliye Vekâleti, Gördes belediyesinin bu iş için on bin lira istikraz akdetmesine müsaade eylemiş ve keyfiyet belediyeler bankasına bildirilmiştir.

Kültür Lisesinin yeni mezunları

Kültür Lisesi bu sene 64 ü edebiyat, 16 sı fen şubesinden olmak üzere mezun vermektedir. Resmimiz, lisenin fen şubesi talebesini müdürleriyle bir arada göstermektedir.

Şundan-Bundan

Lokantalarda mayolarla çalışan garsonlar

Birleşik Amerika Cumhuriyetlerinin Teksas eyaletinde çok garip bir grev hâdisesi olmuştur.

Vilâyetin en büyük şehri olan Hustonda, bütün erkek garsonlar cemiyetlerinde toplanmış ve uzun münakaşalardan sonra kat'î bir greve karar vermişlerdir.

Bu grevin sebebi ise pek gariptir. Bütün Amerikanın bu kısmında kadın garsonların açık saçık kıyafetlerle hizmet görmeğe başlamışlardır. O kadar ki, yaz gelir gelmez bu kadın garsonların, ekserisini plâj kıyafeti ve mayo giymiş olarak hizmet ederken görmek kabildir.

Bu seksapeli kıyafet modası pek kısa bir zamanda Amerikanın bütün cenup kısmına yayılmış ve bilhassa Kaliforniya lokantalarında bütün kadın garsonlar mayolarla, açık saçık plâj kıyafetleriyle iş görmeğe başlamışlardır.

Bu vaziyet karşısında, bütün müşterilerin kadın garsonlar çalıştıran lokantalara hücum ettiğini ilâveye lüzum yoktur sanırız.

Kısa bir zaman içinde âdeta işsiz kalan erkek garsonlu lokantalar da mecburen eski işçilerini savup yerine kadın garson almağa ve hatta bunlara erkeklere verilen ücretin bir kaç mislini vermeğe mecbur kalmışlardır.

İşlerin aldığı bu şekil karşısında erkek garsonlar hemen toplanıp hükûmete müracaat etmişler, ve kadın garsonların hareketini protesto ettikleri gibi, onlara fazla ücret verilmesinin önlenmesini istemişlerdir.

Fakat hükûmet bu müracata cevap vermemiş ve nihayet erkek garsonlar hep birden grev yapmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Bir kaç gün evvel Teksasdaki (Kadınlar ahlâk kulübü) de işe müdahale etmiş ve bu klübün reisi olan madam Simon hükûmet nezdinde kadın garsonların hareketlerini şiddetle protesto etmiştir.

Şimdi vaziyet ayni gergin şeklini muhafaza etmektedir. Hükûmetin nasıl bir tedbir alacağı merakla bekleniyor.

Soğuk kanlılığa güzel bir misal

Şu ingilizler, hakikaten dünyanın en soğukkanlı insanlarıdır. Bunun her gün yeni bir misalini görmek kabildir. Fakat son gelen Avrupa gazetelerinde rastgeldiğimiz bu yazı da, soğukkanlılıkta rekor olan bir hâdiseyi anlatmaktadır.

İngilterenin, dünyanın şu karışık günlerinde en çok meşgul ve yorgun adamlarından biri hiç şüphesiz hariciye nezareti daimî siyasî müsteşarlığı mevkiinde oturan zattır.

Hele bu zat, imparatolruk siyasî müşavere heyeti reisliğini yaparsa..

İmparatorluğun, uzak şarkta, Balkanlarda, Avrupada ve Rusyada bin bir türlü siyasî hâdiselerle meşgul olduğu şu sırada her işi hazırlıyan bu mevkiin başındaki zat Sir Rober Vansitarttır.

Böyle bir zamanda yorgunluktan bitkin bir halde olduğunu tahmin ettiğiniz Sir Rober boş kaldıkça ne ile meşgul oluyormuş biliyor musunuz... Film senaryosu yazmakla..

Evet şaşmayınız. İngiltere hariciye nezaretinin daimî siyasî müsteşarı, kıymetli bir film senaryo muharriridir. Ve son günlerin bin bir siyasî hâdiseleri arasında fevkalâde güzel, meraklı bir film hazırlamakla meşguldür.

Sir Rober bir taraftan da vaktiyle Duglas Fairbank tarafından oynanan ve sessiz olarak çevrilen meşhur Bağdad hırsızları filminin de sesli çevrilebilmesi için konuşmalarını hazırlamaktadır.

Bir insanın, tamamen biribirine tezat teşkil eden iki iş arasındaki bu soğukkanlı çalışması cidden fevkalâde bir hâdise değil mi..

Manisa Kız Enstitüsünde

***

Kızlarımızın bu seneki sergisi, büyük alâka görüyor

Enstitünün iki yıl içindeki inkişafı, takdirle karşılanacak derecede mühim ve büyüktür

Manisa, (Hususî) — Şehrimizin en mutena yerinde, Atatürk bulvarı üzerinde yükselmiş bulunan ve Manisanın iftiharla övüneceği bir ilim ve san'at yuvası olan İsmet İnönü kız enstitüsünün bir yıllık mesaisine aid açtığı sergi, bütün halkımızı ilgilendirmiş ve nurlu çatısı altına toplamıya muvaffak olmuştur. Serginin açılış töreninde seçkin bir davetli bulunmuş, cumhuriyet çocuklarının eserleri halkın doya, doya seyretmeleri için bedîî zevklerine terkedilmiştir. Açılış töreninde mektupçu B. Şevki Birsel eski valimiz doktor Lütfi Kırdarın çalışmasiyle vücude gelen kıymetli eserin mevcudiyetini Manisalılar tarafından daima sevgi ile anılmasını intaç ettiğini söyliyerek yavrularımıza mesailerinde muvaffakıyetler dilemiştir.

Kızlarımızın bir yıl göz nuru dökerek vücude getirdikleri eserler ziyaretçiler tarafından takdirle seyredişleri çocuk ailelerinin bilhassa kıymetli öğretmenlerin göğüslerini iftiharla kabartmıştır.

Cumhuriyet idaremizin yurdumuza saçtığı nurun parlaklığı yapılan eserlerle, hakikat olarak görüyor ve seviniyoruz.

Durmadan yürüdüğümüz, eserlerle ölçülebilir. Eski devirlerin kafes arkasında sakladığı kadınlık, bugün hızlı adımlarla eserler yaratarak inkılâpta hisseselerine düşen ödevi başarıyorlar.

Manisanın meşhur sıcakları nepimizi terletiyor. Asfalt caddede kadın erkek yurddaşlarla dolu, kalabalığa karışarak enstitüye doğru ilerliyordum.

Önde birçok bayanların sergi hakkında konuşmaları kulağıma erişiyor. İşittiklerim takdir kelimesinin topladığı cümleleri teşkil ediyor. Temiz mermerlerle döşenmiş olan enstitüye girdiğim zaman, gözüm sergi odalarına ilişiyor. Odalar gelin odalarından farksız, biribirinden güzel.. Yerdeki mermerlerin temizliği bile insanın yüzüne gülüyor.

Ziyaretçilerin saatlerce yapılan işler üzerinde duruş ve seyredişleri insana zevk veriyor.

İki senelik bir tahsil devresi bitiren enstitümüzün, geçen yıla nazaran büyük adımlarla ilerlediği ve mukayese kabul etmiyecek şekilde tekâmül ettiği görülüyor.

Enstitünün değerli direktörü Bn. Hayriye Gizellâdan gazetem için enstitü ve sergi hakkında malûmat istedim.

Sayın direktör beni nezaketle kabul ederek, direktörlük odasına davet etti. Ricamı tekrarladığımı görünce; yapılan eserleri görmeli ve sergiyi dolaştıktan sonra konuşmanın yerinde olacağını söyledi.

İnce bir zevkle döşenmiş olan direktörlük odasından beraber çıktık. Odaları dolaşırken; önümüzden geçen talebelerin nezaketi ve ağır başlılığı gözümden kaçmıyor. Birinci odanın her tarafı çocuk elbiselerinin muhtelif tipleri mini mini bebe elbiselerinin çokluğu önünde herkes gibi hayranlığı gizleyemiyorum.

Enstitü sergisinden bir oda..

Bu odadaki eserler öğretmen Münevver Bilginelin yetiştirdiği ilkokuldan çıkarak henüz enstitüye giren ve ilk olarak eline iğne ipliği alarak dikiş denilen san'ate kendilerini veren miniminilerin zevk ve buluş kabiliyetleri karşısında şaşırıyorum. Minimini bebelerden tutunuz da, beş yaşına kadar olan çocuk elbiselerinin envaı var.. Bu minimini talebeler desenlerini kendi ellerile hazırlıyarak zevklerine göre işe başlıyarak bize birçok güzel eserler hazırlamışlar.

Yapılan işler büyük talebelerin ellerinden çıkmışlar diye düşünürken hissiyatımı sezen sayın direktör odada duran mini mini kızlarımızdan birini okşayarak:

— İşte gördüğünüz şu eserler böyle minimini yavrularımızın mahsulüdür.

Dedi.

İkinci oda, kadınlığı alâkadar eden ve idaresine aid her şey, ihmal edilmeden önümüze serilmiş.. Gümüş, bakırın ne suretle temizleneceği ve bu temizlik için kullanılan formüller... Ayrıca örgü, eldiven temizliği, çorap tamiri, eldiven ve mendil şaseleri biribirinden güzel..

Sayın direktörün müsamahakârlığını suiistimal etmemek için notlarımı acele alıyorum. Biribirinden güzel olan odaları görmek ve doya, doya seyretmek için üçüncü odaya geçiyoruz. Burada da kadın ve erkek camaşırlarının muhtelif nevilerini, ince işlerin birçoklarını, kadın sabahlıkları, erkek gömlekleri, pijamalar erkek çamaşırları itina ile her tarafa serilmiş.. Bu işleri tetkik eden bir bayan kafilesi, bütün odaları dolaştıkları halde bir kusur bulamadıklarını biribirlerine söyliyerek eserleri tetkik ediyorlar.. Sim işlemeli sabahlıklar da nazarı dikkati celbediyor.

Dördüncü oda başlı başına bir mesher olan modacılık ve sun'î çiçeklerle dolu.. Asıllarından ayırt edilmiyen karanfiller, sümbül, leylâklar, her tarafta gece çantaları, tuvalet çiçekleri, şapkalar, kemer, fantazi çantaların birçok çeşitleri... Modacılık kısmında bir kadına lâzım olan ve modaya müteallik her şeyin bu şubeden temin edildiğini söyliyen direktöre hak vermek lâzım geldiği kanaatindeyim..

Güzel işlenmiş bir çay takımı, biraz ileride deri işleri, çanta kaplık, mektupluk, el ile örülmüş kır çantaları, yazlık eldivenler fotörle işlenmiş fantazi takımlar...

Dikiş ve elbise kısmına geçiyoruz: Buradaki işlerin güzelliği insanı odada nayıramıyor.

Mütenevvi tayyörler, elbiseler, yazlık, kışlık mantolar, pafta üzerine çalışılmış en son moda bir yatak takımı, kadın eşyasından jabolar, abajorların rengârenk çeşitleri ve ihzarî derdlerin dikiş kısmı ise organti ve organize, tapta tuvaletler, çocuk elbiseleri, pardesüler, klâsik tayyörlar herkesin gözünü kendine çeken işlenişinde büyük emekler sarfedilen ince bir tül üzerine modern bir gelinlik, elbiselerin muhtelif kısımları biribirinden güzel, işleniş tarzı biribirinden üstün..

Direktöre gördüğüm fevkalâdelikten tebriklerimi söylerken, dikiş öğretmeni Müenevver Bilginin yetiştirdiği akşam san'at okulunun birinci sınıfının dikiş odasına giriyoruz. Burada yaş farkı olmadan bütün bayanları toplıyan ve onlara her kadına lâzım olan bilgiyi öğreten odanın içinde mütenevvi elbiseler, bilhassa çok şık bluzler, bluzlerin inceliği, çay elbiselerinin zarafati ve güzelliği gezicilerin gözünden kaçmıyor.

Diğer bir odada eski Türk tarzında işlenmiş çay takımı, sim işleri, Romen tarzı işler, tül aplike işler bilhassa ninelerimizin yıllarca cihana din saldırttıkları eski hesap işleri.. İşleniş o kadar güzel, o kadar göz nuru dökülmüş ve emek sarfedilmiş, insan hayran oluyor. Organize üzerinde yapılmış çay takımları küçük kule örtüler.. beyaz antep işleri.. Bunlar üzerindeki muvaffakıyet ve inceliği başaran kızlarımızı nasıl takdir etmiyelim.. Tül işleri, keten üzerine işlenmiş fantazi işler, altı şişle işlenmiş modern örtüler. Organize üzerine bilhassa sükse yapılmış bir çay takımı seyircileri etrafına topluyor.

Bu kısmın öğretmeni Şerife Sander itinalarla hazırlatığı kıymetli eserleri teşhir edişi ve bu eserlerin muvaffakıyetle yapılışı enstitüye kıymet ve sevgi topluyor.

Son olarak akşam kısmı birinci sınıfların moda kısmına giriyoruz. Burada çeşitli çocuk şapkaları ve çantaları fantazi çiçekler, yastıkların envaı, dokunmuş kaşkollar, tafta eldivenler ve çantalar, kemerler ve gece çantaları bilhassa sun'î çiçekler Türk kadınının ve kızının yaratıcı ve başarıcı eserleri ümidimizi kuvvetlendiriyor.

Salkım çiçek ve yapraklarından örülen bir çardak.. O kadar güzel ki, salkımlara verilen renk ve canlılık aslından ayırdı kabil olmıyacak..

Dokuz odanın her tarafını dolduran kıymetli eserleri doya, doya seyrederek direktörlük odasına giriyoruz.

—Devamı 8 inci sahifede —

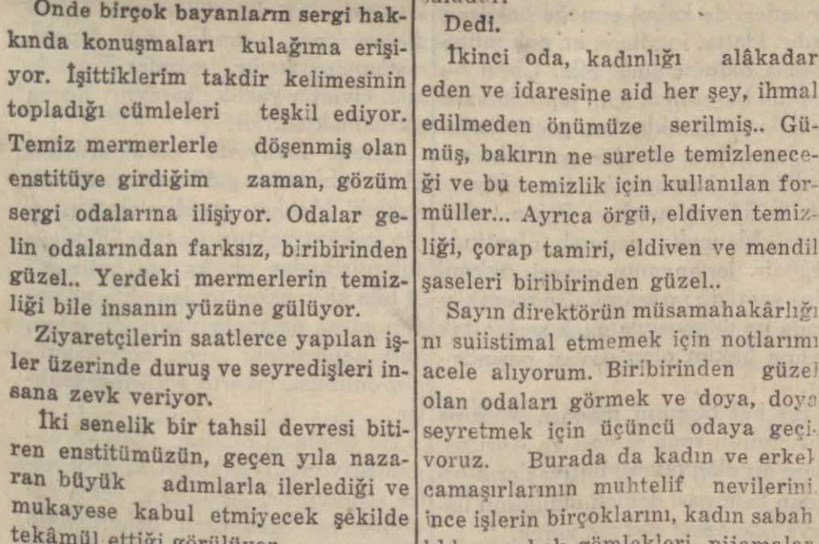

Enstitü sergisinin diğer bir köşesi..

Çin-Japon paraları arası da da harp devam ediyo

Ingiltere Tiençinde Japonyaya boyun eğerse, yalnız tica haklarından vaz geçmiş olmıyacak, Japon istilâsını da tanımış olacaktır

Yazan: Frede Ufley

Gerek japon ordusu erkânı, gerek japon hükûmeti ingilterenin japonyanın şarkî Asyadaki yeni nizamında onunla beraber «iş birliği»ne mecburedilmesi lâzımgeldiğine karar vermiş bulunuyorlar.

Hatta japon ordu erkânı ingilterenin, federal ihtiyat bankası banknotları zararına olarak Çin dolarını takviye etmesine nihayet vermesi lüzumunu işaret etmiştir.

Uzak şarktaki son vaziyeti bunun la izah edebilirz.

Japonya iki senedenberi Çinde ilânı harpsiz bir harp yapıyor. Fakat bu silâhlı harp daha evvelden malî sahada yapılmış olan harple beraber devam etmektedir.

Bugün japonlar Çin mukavemetini kolay kolay yıkamıyacaklarını anlayınca bir taraftan da malî vaziyetleri günden güne fenalaşmaya başlayınca bu malî muharebe birinci derece bir ehemmiyet aldı.

Yabancı memleketlerin menfeatleri de işte bu, Yuan (Çin parası)na karşı yen (japon parası) arasındaki harple zarar görüyor.

İngiltereyle Amerikan birleşik devletleri bu harpte Çine esaslı yardımlarda bulundular. İngiltere bu yardımı martta Çin bankasına 5 milyon sterlinklik bir kredi vermekle yaptı. Amerika da Çin gümüşü yüksek bir fiatle alarak yardımda bulunuyor.

İngiltere ve Amerika Çin maliyesine bu şekilde yardım ediyorlar, çünkü oradaki ticaret ve müesseselerini ancak bu suretle himaye edebileceklerini düşünüyorlar.

Bu harp içindeki harpte japonya, kendisinin karşılıksız kâğıd parasını, bir yen bloku meydana getirmek maksadiyle, şimalî Çinde geçirmeğe çalıştı. Bu suretle, bir taraftan kendisine lâzım olan ham maddeleri temin edebildiği gibi, bir taraftan da Çinin bütün haricî ticaretini kendisine mal etmiş olacaktı.

Çin askerleri

Bu teşebbüs, kısmen Çinlilerin yalnız kendi paralarına kıymet vermeleri ve, şimalî Çinde vaziyete japon ordularından daha fazla hâkim olan çete harpleri dolayısiyle, kısmen Tiyençindeki ingiliz bankalarının faaliyeti ve ingilterenin Çine verdiği kredi sayesinde akim kaldı.

İngiliz bankaları, japonyanın «federal ihtiyat bankası» tarafından çıkarılan dolarları kabul etmediler.

Tabiî, Çinli tüccarlar da hangi paraya itimatları varsa o para mukabilinde satış yapıyorlar. Bu da Tiyençindeki ecnebi bankalarının kabul ettiği paradır, mukabilinde ancak japon parası alınabilecek değersiz bir para değil.

Japonya, Çinlerin amelî sahada gösterdikleri mukavemete karşı bir tedbir düşünmüş ve japon parası ile satın alınmamış malların Çinden dışarı çıkarılmasını menetmiştir. Fakat bunda da japonlar umduklarını bulamamışlardır, çünkü Tiyençin gümrükleri Fransız imtiyazlı mıntakasına aittir.

Bunun üzerine japonlar, kendilerinin ihtiyacı olan ecnebi parasının kendi bankalarına değil, yabancı bankalara girdiğini görerek son derece hiddetleniyorlardı. Öyle ya, kan ve para dökerek aldıkları yerlerde ticaret hâkim olmadıktan sonra, bu zaferin faydası nerede kalıyordu?

Şüphesi japonlar, «tedavülden kaldırılmış» parayla, yani Çin parasıyla alışveriş eden Çinlileri son derece ağır cezalara çarpabilirler. Fakat şimalî Çinde milyonlarca Çinli var. Hepsini birer birer öldürmek güç bir mesle.

Bir milleti, her bankanın kabul etiği para yerine mübadele kabiliyeti olmıyan bir parayı kullanmaya mecbur etmek, Çinde ecnebiler imtiyazlı haklardan istifade ettikleri müddetçe, japon ordusunun başaramıyacağı bir iştir.

Japonlar ingilizlere şimalî Çin istiklâllerini tanıtabilir ve Mr. Çemberlayn hükûmetini bitaraf bırakabilirlerse Çin çete kuvvetlerini de ortadan kaldırmak ihtimalleri vardır.

Çete kuvvetleri bugün, japon kıtalarının biribiriyle münasebatını temin edecek yolları tutmuş bulunuyor. Bu kuvvetler Çin parasiyle silâh alamıyacak olursa çok zayıf vaziyete düşerler.

Çinde çete kuvvetleri japonları son derece meşgul ediyor, onların işgal ettikleri yerlerde hükûmet kurmalarına, idareyi ellerine almalarına imkân bırakmıyor. Hulâsa şimalî Çini japon kuvvetlerinden daha ziyade kendi kontrolu altında bulunduruyor.

***

Görülüyor ki, Tiyençin hâdisesi, japonyanın, karşısına çıkan müskülâtı yenmek için giristiği bir tesebbüstür. Bunun için, hâdisenin hal şekli yalnız şimalî Çindeki yabancıların ticaret hakkı noktasından değil, İngilterenin japon istilâsına karşı alacağı vaziyet itibariyle de mühimdir. Zira yumuşak davranacak olursak imtiyazlı mıntakalara tecavüz Şanghayda da tekrar edilecektir.

İngiltere Tiyençinde japonyaya boyun eğerse yalnız şimalî Çindeki ticaret hakkındakan vazgeçmesi değil, ayni zamanda, japonyanın istilâsını filen tanıyarak, Çinin mukavemetini zayıflatmış olur.

Çine İngilterenin ettiği yardım ne kadar azsa da, bununla yal Çin parasının kıymei muhafaza etmiş olmakla kalmamış, ayni zamanda kendilerine dost kimseler bulduğu kanaatiyle manevî bir kuvvet vermiştir.

Bundan başka Çinde bu parselesi çok büyük bir ehemmiyetir. Zira japonya öyle büyük bir buhran içinde bulunuyor ki haricî ticaretinden istifade için, ingiltere ve Amerika bir ihtilâf çıkarmaya teşebbüs bilir.

(Daily H.

Mehmed Spahonun cenazesi

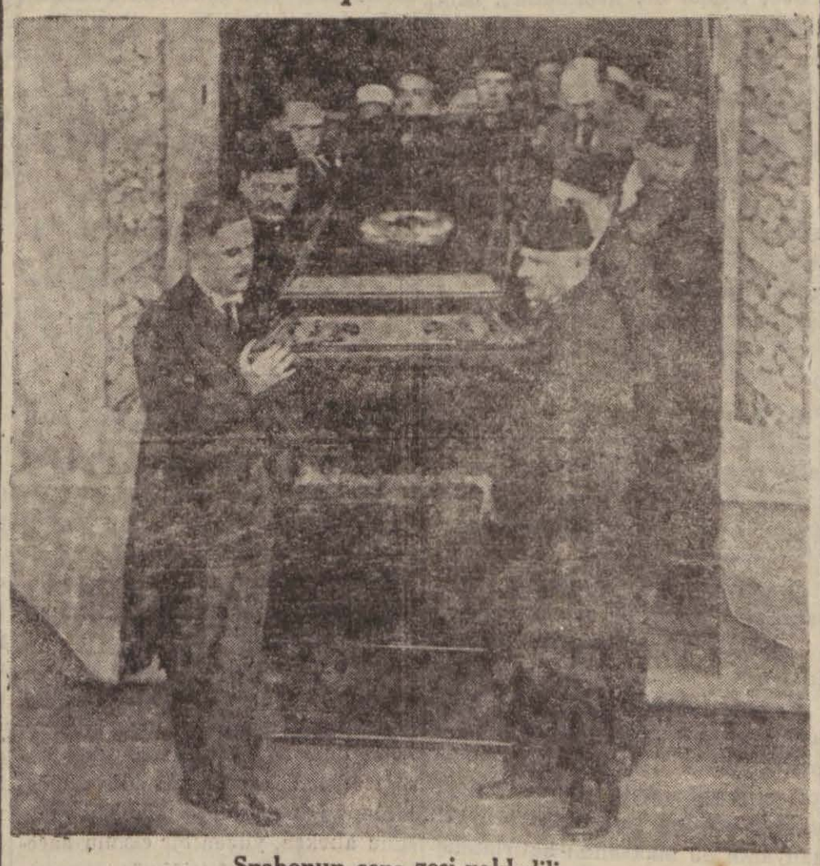

Spahonun cenazesi nakledliyor

Yugoslavyanın siyasî hayatında büyük rol oynamış ve bu meyanda Yugoslavyadaki islâm kütlesinin büyük sevgi ve itimadını kazanmış olan maruf nazır ve âyan azasından Mehmed Spahonun vefat ettiğini yazmıştık.

Dr. Spahonun işi ve hayatı:

Mrehum Mehmed Spaho 13 mart 1883 senesinde (Sarayevoda) doğmuş, ayni yerde lise tahsilini bitirmiş, doktorluk tahsilini de Viyanada yapmıştır. Müteakiben Sarayevoda müddeiumumilik vazifesinde bulunmuş, 1906 dan itibaren 12 sene bir müddet hususî işlerivle meşgul olmuş bu zamanın ekseriyetini avukatlıkla geçirmiştir.

1908 de (Sarayeve) ticaret birliğinin sekreteri olmuş, Siyasî hayata erken atılarak 1917 de Müslümanların mümessili seçilmiştir. Bu sıfatla hükûmetle müzakerelere başlamış, 1918 de Saraybosnada ve Herseğin büyük azası olmuştur. 1-6-1918 de Spahoyu, Saraybosna ve Hersek ticaret ve posta işleri mümessili, müteakiben kabine azası ve sırayla S. Protiçim kabinesinde orman ve maden nazırlığını, 1921 de N. Pasiçin kabinesinde ticaret vekili görüyoruz

Bu vazife subat 1922 ye kadar sürmüştür. Dr. Spaho bir kahraman

—Devamı 8 inci sahifede —

...a Kız ens-...ünden:

— ...rafı 7 nci Sahifede —

...le karşı karşıya kahvele...rken düşünüyorum. İki yıl ...lük ve mezbelelik olan bu ...ın cumhuriyet idaresinin ...elemanları tarafından cum... çocukları için ilim ve san'at ...naline getirilişi ve burada ilk... bitirmiş minimini kızlarımız... vli ve çocuk sahibi bayanlarımı... an'at öğrenmelerinin temin edi... cumhuriyetin iyiye ve güzele doğ... gidişinin eseri değil mi?

Kızlarımız burada kadınlığa lâzım olan her şeyi öğreniyor, iyi bir ev kadını olarak yetişiyor ve cemiyete faydalı bir yurddaş oluyor.

Bu düşüncelerle kafamı örerken, sayın direktör sorularıma cevap lütfetmeğe başladı. Enstitünün üç sınıfı mevcud olduğu bir de ihzarî dördüncü sınıf bulunduğunu bu sınıflar tahsilleriyle beraber enstüde tatbik edilen dersleri gördüklerini ve bu kısımlarda yüzü mütecaviz talebe feyz aldığını ilâve ederek bu sene iki yıllık tahsillerinden bir çoklarını mezun verdikleri akşam kız san'at okulunun iki sınıfı bulunduğu bu sınıflarda da «236» talebenin mevcud olduğunu söyliyerek önümüzdeki yıl bir yatılı ve paralı pansiyon teşkilâtı kurulacağını, Manisa bölge... kızlarının bu ilim ve san'at yuvasından istifade etmeleri düşünüldüğünü, pansiyon açılınca talebe miktarının artacağı ve öğretmen kadrosuna da ilâve edileceğini mektebin inşaatı tamamlanmak üzere bulunulduğunu, Maarif Vekâleti enstitüye aid bütün eşyaları hazırlatarak göndereceğini Manisa için faydalı olacaklarını ilâve etti.

Koridorlarda ayak seslerinin çok... dakikadan dakikaya fazlalaşı... Gazetem namına gösterdikleri ...kadan dolayı teşekkür ederek ay...lacağım sırada, inşaatı bitmek üzere olan konferans salonu ile sahne tertibatını da görmemi tavsiye eden direktörün bu iltifatlarını kaçırmıyarak büyük salona geçiyoruz.. Burada işçiler hummalı bir faaliyetle çalışıyor. Mühendisler başında, her şeyin güzel olması için uğraşıyorlar..

Esasen güzellik enstitünün bir remzi değil mi?. Salon beş yüz kişiden fazla alacak bir büyüklükte, bol ziya, yüksek tavan insanın içine ferahlık veriyor,

Ö. Kaya

Mehmed Spahonun cenazesi

— Baştarafı 7 nci Sahifede —

ve bütün Yugoslavyadaki müslümanların şefi idi. Bu vazifede şubat 1921 senesinde Yugoslav Radikal partisine girinceye kadar bulundu. Dr. Spaho 1924 de Lûba Davidoviçin kabinesinde maliye yekilliğine getirildi. 1927 de Velâ Vukuçeviçe kabinesinde ticaret nazır olarak bulunuyordu. Bu vazifesinde A. Kroşiçin kabinesinde de devam etti. 1929 - 1935 senesine kadar muhtelif büyük devlet teşekküllerinin reisliğini yaptı. Dr. Spahonun kültür ve fikir hayatı ile ve halkla alâkası pek çoktu..

Sırpça - Hırvatça - Almanca okur, yazardı, 22-6-1935 senesinde Dr. Spaho Stoyadinoviçin kabinesinde nafıa vekilliğini deruhte etti. Bu vazife 4 şubat, 1939 za kadar devam etti. Biraz sonra 1935 Stoyadinoviçle ve Dr. Koroşeçle beraber haricî siyaset birliği idare heyetinde, reislik vekâletinde çalıştı. Ondan sonra da bu birliğinin 6-7-1936 da ayan azası seçildi. 1938 mebus seçiminde ...eşinci defa olarak Sarayevo mebu... seçildi. Fakat mebusluktan ça... istifa etti ve ayan azalığını al...lu. 5 şubat 1939 da Dragişa ...kiviçin kabinesinde gene nafıa ...i iken vefat etti.

...kî ahkâm müsaade etmediği i... de ...nklere yapılacak masraflar ...mevkvo) fakir halkına tahsis edi... dar...

...gin Spahonun iki oğlu ve bir kızı ...ruşa Bunların isimleri, Ziya, av... ...içmek... Bir gün evvel Dr. Spaho Har...nde kendi sekreteri Hasa... herke...

...ıkları tahsillerini mükem... ...eceyle bitirdiler, seviniyo...

Paris - Soir gazetesi yazıyor

Zorla garanti edilmek istenen Baltık devletleri

Ne düşman, ne de çok samimî dost edinmek istemiyorlar

Litvanya, Letonya ve Estonyaya Baltık devletleri diyorlar. Çünkü bunlar, Memelden tâ Leningrada kadar Baltık denizinin şark kıyısında sıralanmışlardır.

Bunlar küçük birer devlettir. En kalabalık olan Litvanyadır. Onun da nüfusu ancak iki buçuk milyondur. En geniş arazisi olan Letonyadır. 65.791 kare kilometrelik bir arazi üzerinde bulunuyor. Letonyanın nüfusu 1,900,000, Estonyanın nüfusu 1,126,413 kişidir.

1920 de herkes tarafından istiklâlleri kat'î olarak tanınmış olan bu üç küçük devlet, kendi hallerinde yaşamak için serbest kaldılar.

Bu devletler, milletler cemiyetinin vesayet gölgesi altında harpten sonra toprak statükosunu dikkatle muhafaza etmeğe başladılar. Parlâmenter birer kanunu esasî yaptılar. Evvelce çarlık Rusyasının ortasında birer küçük vilâyetken şimdi artık saadet ve muhtariyet içinde yaşamağa başladılar.

Herkesle iyi münasebette bulunan bu devletler, Rusya ile Almanyanın arasında bulundukları için herhangi bir emperyalizmden endişeleniyorlardı.

Vakıa, bu devletlerin bir tarafında da Lehistan vardır, fakat Litvanya ile Lehistan arasında bir hudut iştiraki mevcuddur. Bu devletler, vaziyetleri icabı olarak muahedelere girişerek, bunların altında ezilip bozulmak ta istemiyorlardı.

Fakat gerek dahilî, gerek haricî plânları suya düştü.

Dahilde, parlâmantarizm tepelendi, bu üç devletin reisleri faşizme yakın bazı hareketlerin başına geçerek bazan diktatörlüğe teşebbüs etmeğe, bazan muhalefet etmeğe başladılar.

Haricî noktai nazardan ise, hâdiselerin her çıkışında Baltık devletleri ön plâna geçti. Fakat her defasında da kurtuldular.

Haricî hâdiselerden bilhassa ıstırap duyan Litvanya olmuştur.

Evvelki gün Vilna hâdisesi, dün Memel, bugün de....

Evet bugün de, kendilerine, istemedikleri halde garanti vermek istiyen Sovyet Rusya ile, cebren saldırmazlık muahedesi yapmak istiyen Hitler Almanyası arasında bulunan üç küçük Baltık devleti, güçlükle bir yol bulmağa çalışıyorlar.

Bir taraftan Sovyetler birliği, bir taraftan Alman emperyalizmi arasında kalmış vaziyettedirler. Hakikatte Almanya, Baltık devletlerine daha çok korku veriyor. Bunun içindir ki Letonya ile Estonya ister istemez Berlinde malûm paktı imzalamışlardır.

Baltık devletlerinden Almanyanın ve Rusyanın ne istifadeleri var ve bu devletleri «himaye etmek» «himaye ettirmek» için bu iki devleti tazyik eden sebepler nelerdir?

Şimalî ve şarkî Avrupa haritasına bakacak olursak bu sualin cevabını bu haritalarda ve kolayca bulabiliriz.

Emperyalist Almanya 1918 de Ruslarla yapmış olduğu Brest - Litovsk muahedesiyle ne niyette olduğunu açıkça meydana çıkarmıştır. Letonya eski hariciye nazırı Cielens, bize Almanyanın bu maksadını hatırlatmıştır; Almanya doğrudan doğruya bu Baltık devletine hâkim olmak istiyor; maksadı da bütün Baltık denizinde tefevvukunu sağlamlaştırmak, Finladiya ile İskandinavyayı ve Lehistanı tabiiyeti altına almaktır.

Almanya, bu suretle Rusyayı Avrupadan harice atacak, kendini emniyete alacak, harp olduğu zaman İsveç demir madenlerinin inhisarını elde ederek harbi uzun müddet uzatmak imkânını bulacaktır.

Diğer cihetten, Danzig Königsberg ve Memel gibi mükemmel deniz üsleri de Alman donanmasının eline geçecektir.

Letonya limanlarına ve sahildeki adalariyle, şimal de Aland adalarına istinat ederek Rus donanmasını Finlandiya körfezine kilitliyecek, icabında doğrudan doğruya Leningrad üzerine bir darbe indirecektir.

Brest - Litovsk muahedesinin ruhu ve eski Almanyanın stratejik olarak göz diktiği işeyler bunlardır. Müttefiklerin harbi kazanmaları bu makyavel plânına nihayet vermiştir. Fakat üçüncü Rayhın Kayzer gib iharekeı ettiğine göre, davanın hâlâ ortasındayız.

Şu var ki, Baltık sahillerinin rolü, şimdi artık Brest - Litovskinin ayni değildir. Çünkü Rusya, müdafaa seddi kurmak için âdeta rekabete girişmiştir.

Mütehasıların söylediklerine göre takriben altmış kadar olan Rus deniz altı gemileri, tamamiyle müdafaaya tahsis edilmiş olduklarından İsveçle Almanya arasında olaçak irtibat ve muvasalaları karıştırabilecekleri gibi, şimal denizinde ingiliz donanması da harekete geçerek Almanya tarafından yapılan Syet ve Barkam tahkimatına taaruz edecektir.

Tahkimat ne kadar kuvvetli olursa olsun, eğer taaruz hareketi şiddetle tatbik edilecek olursa mukavemet edemez. Bu vaziyet, umumî harpte Zeebrugede tecrübe edilmiştir.

Almanya, muhtemel Rus denizaltı hamlesini önlemek için Finlandiya körfezini kapatmak istiyecektir. Bu maksadını tahakkuk ettirmek için deniz üslerine ihtiyacı vardır.

Bu deniz üslerinin serbest olması lâzımdır. Bunun için de Almanyanın Riga ve Tallin ile Dagose ve Aaland adalarının kontrol altında bulundurması lâzım gelecek. Bu limanları veya deniz üslerini kontrol etmek için de, bu limanlar veya deniz üsleri kimin elinde ise biorer birer o memleketlere el koymak icap edecektir. İşte, o devletler de Baltık devletleridir. Haritaya bakmak suretiyle bu üç Baltık devletinin vaziyetleri meydana çıkan.

Muhakkak ki, Letonya ile Estonyanın siyasî ve stratejik âtileri üzerinde Ruslardan duyulan endişe, üçüncü Rayhın ihtiraslariyle doğrudan doğruya alâkadardır.

Asırlardanberi değişmiyen birşey varsa o da Cermanizmin Baltık denizinde derinleşmesidir.

Marcel Faute

Alimlerin dalgınlık dereceleri

Nevton yumurta yerine cep saatini haşlamıştı

Alimlerin, dahilerin dalgınlıkları meşhurdur. Bu bakımdan ilk şöhreti kazanan Arşimedin, Romalıların baskını karşısında takındığı tavır daha mektep sıralarındanberi hepimizin hatırasındadır.

Kendini hendese davalarına vermiş olan büyük Arşimed, çalıştığı odasına giren Romalılara dönüp, «beni dairelerimle rahat bırak!» dediği zaman, kendini de dünyayı da, tehlikeyi de unutmuştu. Hele, banyosunu alırken, yüzen bir cismin hareket kanununu keşfettiği gün, onun sokağa çırılçıplak fırlaması ve «buldum».. Buldum!» diye avazı çıktığı kadar bağırması çok meşhurdur.

Fizikçi Nevton, çalışma odasından çıkıp bir kaç defa önünden geçtiği halde, yemek odasını bir türlü bulamazdı. O derece dalgın idi ki dostları kendisini bir gün, elinde bir yumurta olduğu halde, tencerede kaynamakta olan saatine büyük bir dikkatle bakarken görmüşlerdi.

Fransanın en meşhur mikrop avcısı Pastör, önüne gelene basit tehlikesinden bahsederdi. Bir gün sofrasında yanındaki kadına, yıkanmamış meyveyi yemenin çok tehlikeli olduğunu söylerken, elindeki bir salkım üzümü bir su bardağına sokup adam akıllı yıkamış ve ondan sonra da, bardağın içindeki suyu içmişti.

Dünyanın çatısı: Tibet

— Baştarafı 6 ıncı sahifede —

nevî hükümdar ilân olunur.

Amelî sistem de şöyle tatbik olunur: Üç parça kâğıda namzedlerin isimleri yazılarak bunlar ayrı ayrı mukaddes kaba konur. Sonra, Tibet şeyhlerinden yüksek mertebeler kazanmış birisi oraya gelerek bu üç parça kâğıttan birisini mukaddes kaptan alır; ve kâğıdın sahibi Buda ilân olunur.

Biraz tarih

Müteveffa on üçüncü Dalai Lamanın henüz reisi ruhanilîğe seçilmeden önceki yeri, mintarafillâh Tibet tarikatının baş şeyhine Galdan mabedinin gölünde malûm olmuş ve bu suretle on üçüncü Buda ne nazarî ve ne de amelî bir kur'a merasimi geçirmeden Tibet tahtına kurulmuştu.

Bu Buda, tam yirmi beş sene memleketini güzelce idare etti. Bir defa, Lassayı işgal eden Çinlilerin eline esir düşmemek için Hindistanda İngiliz mıntakasına iltica etti ve orada iki yıl menfa hayatı geçirdi.

On dördüncü Dalai Lama namzedlerinin niçin beş yaşında olup ta başka yaşta bulunmadıkları cayisüaldir.

Cevap verelim:

On üçüncü Dalai Lama vefat edeli beş yıl oluyor. Tibetliler beş yıldanberi bu çocukları aramaktadırlar. Beş yıl sonra bin güçlükle bulunan mukaddes namzedler, yazdığımız gibi nihayet temmuz içinde bahtlarını deniyeceklerdir.

İkinci hücum

Tibette Çinlilerin Paushan Lama adını verdikleri ikinci bir reisi ruhanileri vardır. Dala Lama ile bu reisi tamamen biribirlerine müsavi hakka malik olmakla beraber, ayni zamanda yekdiğerinin rakibidirler.

İşte bu rekabet neticesiyledir ki 194 senesinde Tibetlerin Dalai Laması Çinlilerin Panshan Lamasını memleketten kovmuş ve o da tabiatiyle Çine iltica etmiştir.

Çinliler, bu vak'ayı kendi şereflerine yediremedikleri için Tibet üzerine yürümek istemişlerse de, Panshan Lamanın ölümü onları bu fikirlerinden vazgeçirmiştir.

Çin tarikiyle Lassaya gitmek, aylarca yolculuğu intaç eder. Halbuki Hindistandaki İngiliz mıntakasında kolaylıkla Lassaya gitmek mümkündür.

Tibetli hacıların ve tüccarların takip ettikleri tarik burasdır. İngilizler bu yol sayesinde Tibet arazisi dahilinde yapılacak olan tahrikâtı kontrol ve icabında oraları himaye etmek imkânını bulmaktadır.

Bakalım temmuz piyangosu ne netice verecektir!

Tibet dinînin Hindistandaki ve Çindeki salikleri büyük yekûnlara baliğ olmaktadır.

★★★

Şimal denizindeki balıklar Manş denizini bilmiyorlar

Balıkların öyle âdetleri ve yaşayış tarzları vardır ki bazan insanı şaşırtır bile...

Avrupada, şimal denizinden Atlas denizine doğru her sene, muntazam balık muhaceretleri olur. Bu külliyetli balık akınları, İrlanda, İskoçya ve İngilterenin şark sahilleri boyunca uzanır.

Şimal denizinden Atlas denizine göç eden balıkların muhaceret sebeplerini ve muhaceret istikametlerini tetkik eden mütehassıslar, balıkların insiyakî olarak Manş kanalını, yani şimal denizinden Atlas denizine giden en kestirme yolu bilmediklerini tesbit etmişlerdir.

Deniz hayvanları mütehassısları şimal denizi balıklarının, İngiltere adaları henüz Avrupa kıtasına birleşik iken, ecdatlarının binlerce yıl evvel takip ettikleri yolu takibe devam ettiklerini iddia ediyorlar. Sersem balıkların koskoca Manş denizinden haberleri bile yok.. Halbuki ne kadar sefer ediyorlar..

Dostların itirafı

Japonlar Çinde hiçbir şey yapmadılar

Bunu yazan Frankfurt Saytung ismindeki bir Alman gazetesi

Pekin şehri, bugün, japonyanın işgal etmiş olduğu beş şimal vilâyetinin hükûmet merkezidir. Tokyonun kontrolü altında çalışan muvakkat hükûmet de burada bulunmaktadır.

Japon büyük elçiliği, şimalî Çindeki japon orduları başkumandanı, Çin dairesi hasılı bütün erkân ve makamlar bu şehirde toplanmış bulunuyor. Bütün bunlar Çin ile barışmak, anlaşmak için çalışıyorlar.

Ancak mesai teşrikiyle, ve Avrupalıları işe karıştırmadan Asyaya verilecek olan yeni nizamla nasıl bir neticeye varılacağı meselesi, işgal kuvvetleriyle Çinliler arasında henüz münakaşa hududunu aşmamıştır. Hatta münakaşa sahasına bile henüz girişilmiş değildir; sadece, ele geçirilemiyen Çinle temas edip konuşmak teşebbüsünde bulunuyor.

Mançuriyada, japonlar memleketi müstahsil bir vaziyete sokmuş oldukları halde şimal Çinde «işgal altında olan topraklar» vaziyetinin dışına çıkamamışlardır.

Bu eski kültür toprakları, âdeta vaktiyle kendisinin tilmiyleri olan kimselerden terakki tohumu almak azmindedir.

Pekinden bakılınca, harp, yalnız askerî ve siyasî bir ihtilâf değil, bunlardan da daha ehemmiyetli olan manevî bir dramdır.

Burada fiil ile hikmet ezelî bir zıttıyet halinde karşı karşıya bulunmaktadır. Öyle anlaşılıyor ki hikmet fiile:

«Sen kabasın!» diye hitap ediyor. Fiil ise ona «Sen zayıfsın!» diye karşılık veriyor.

Şimalî Çinin, japon nüfuzunun tabiî sahası olduğunu son yıllarda garp devletleri de kabul etmeğe başlamışlardır. Hatta, ingiltere, en çok mütalibeleri olduğu anda bile, Çinin bu kısmını boşaltmak için, japonları zorlıyabileceğini aklından geçirmemiştir. Japonların davaları çok daha şümullüdür. japonya, bu beş vilâyetten, hükûmet merkezi Pekin olan ikinci Mançuko yapmak niyetinde değildir. japonyanın gayesi tekmil Çine şamildir; o tekmil Çin topraklarında ve dolayısiyle uzak şarkta tek başına hâkim olan davası peşindedir.

Bu hal tarzının manası, Avrupa nüfuzunun sona ermesi ve Avrupalılara ait olan tekmil imtiyazların ortadan kalkması demek olduğunu ilâveye bile hacet olmasa gerek.

Japonlarla Çinlilerin müşterek oldukları bir nokta varsa, o da sömürgeciliğin şarkî Asyada artık sona ermiş olduğu keyfiyetidir. japonların Asyada yeni nizam parolası, bu bakımdan bugün artık bir realitedir. Yalnız malûm olmıyan bir şey varsa, o da, bu iki milletin ne suretle anlaşabilecekleri meselesidir Muhakkak olan şudur ki, uzak şark, garp kapitalizminin faaliyet sahası olmaktan çıkmıştır.

Ancak, iki milleti hiç değilse şimalî Çinde bir araya getirmek için bile bu hakikatin kâfi gelmediği besbellidir. japonlar boşluğa el uzatıyorlar; Çin güzideleri onlara aldırış etmiyorlar. Onlarla mesai teşrikinde bulunup tesirli olabilecek kimselerin hepsi de Pekinden çekilmiştir.

Yeni bir kuruluşa kifayet edecek, ne ekonomici, ne memur ve ne de entelektüel bulunabilmiştir.

Mançuko örneğinde parlak bir muvaffakıyet şöyle dursun, japonlar hazırlamış oldukları plânların hiç birisini şimalî Çinde tatbik etmeğe muvaffak olamamışlardır.

Denilebilir ki, on yıldanberi hummalı bir surette devam eden Çinin modernleşmesi, işgal altında bulunan bu beş vilâyette âdeta felce uğramış bir haldedir. Çinliler, modern tekniği, modern organizasyonu japonlardan, kendi ifadelerine göre, ikinci elden almamak istiyorlar. Çinlilerin gururu hudutsuzdur. Uzak şark kültürünü baştan aşağı kurmuş olmak, bu kültürün anahtarına tek başına sahip olmak, Çinlinin şuurunda yaşamaktadır. Çinli için japonya, tilmiyerlerden mürekkep bir millettir; bu millet, kendisinin bugünkü tekmil kültür hayatını Çin tefekkürüne borçludur.

Her iki millet de biribirinin manevî varlıklarına hücum etmektedir. Biribirlerine rencide eden bu iki millet arasındaki ideoloji düşmanlığı o derece büyümektedir ki, bunu ortadan kaldırmak siyasî düşmanlıktan daha güç olacaktır.

Cinlinin, en dermansız bir anda bile kendisini manen üstün görmesi, japonların bugün bile kendilerine gaye edindikleri barışmaya en büyük engeldir.

Japonlar, Avrupa ile Amerika, Çine, belki yüz yıldanberi yardım ettiler; fakat Çini daha ziyade felâkete sürüklediler, diye iddia ediyorlar.

Gene japonların iddiasına göre, japonya Çine yardım edecek ve ona, merkantil hüdkâmlığından âzade, hakikî bir terakki getirecektir.

Bu dramın bir de askerî tarafı vardır. Harp hiç bir yerde, hatta şimalî Çinde de sona ermiş değildir. Her ne kadar japonların bu sahada cepheleri yoksa da, işgal altında olan yerlerde çete muharebeleri devam etmektedir. İşgal altında bulunan topraklar o kadar geniştir ki, muzaffer tarafın ne şimendiferleri, ne yolları ve ne de şehirleri elinde tutmasına imkân yoktur.

Japonyanın bu beş vilâyette bulunan yüz binlerce kişilik müsellâh kuvvetleri, işgal altındaki toprakları tam bir kontrol içine almak kudretinde değildirler. İşlek kasaba ve köylerden bir kaç kilometre ayrıldıktan sonra, insan bir tek japona rastlamamaktadır. japonlar Pekinde bile, civarda yazlık sarayın dışına çıkmamaktadırlar.

Çeteler faaliyette olduklarından Ming kabirlerine gidilemiyor; büyük seddeki Mankav geçidinden geçmenin imkânı yoktur. Çeteler, Pekinin sularına kadar sokulmakta, hatta şehre bile girip asker toplamakta ve ondan sonra da topladıkları kimseleri, kale kapısındaki japon nöbetçilerinin önünden çıkarıp götürmektedirler.

Bu çetelerin miktarı, silâh ve organizasyonları hakkındaki rivayetler muhteliftir. japonlara, çete adı verilen bu kuvvetlerin beheri 4000 kişi olmak üzere 50 ile 60 tümen arasında olduklarını kabul ve teslim ediyorlar. Santung cenubunda- keza japonların verdikleri malûmata göre - miktarı yüz bin kişiyi bulan çeteler dolaşmakta olup, bunlar Pukav ile Tiençin arasındaki demiryolu için çok büyük bir tehlike arzetmektedirler.

Frankufurter Saytung

İstanbul Cağaloğlu Sıhhat Yurdu

Sahip ve müdürü Manisalı operatör Orhan Ünalan

İstanbulun tam merkezinde bütün profesörlere en yakın ve ucuz hususî bir hastahanedir. Erkek ve kadınlara aid her nevi ameliyatlarla idrar yolları, bağaz, burun, kulak, göz hastaıkları ve ameliyatları hastaların arzu ettikleri yüksek mütehassıslara yaptırılır. Hiç bir vasıtaya baş vurmadan doğruca müessesemize gelecek hemşehrilerime azamî kolaylık gösterilir.

İstanbul Telefon: 23165

Bir muhasip iş arıyor

İthalât, ihracat ve komüsyonculuk işlerine vakıf, Fransızcaya âşina, iyi referansları bulunan bir muhasip iş arıyor.

Müracaat yeri: İnönü caddesi 392 numaralı hanenin üst katında.

Çöl Yıldızı

Nakleden: **

Sen, Bedevileri tanımazsın Süleyman. Muvaffak olup kızı kaçırsak bile, bunun intikamını alırlar

—20—

Lâtife, koşa koşa evlerine girdi. Bereket versin kimsecikler yoktu..

Kendisini bir sedire attı ve ağlamağa başladı. Artık doya doya, katıla katıla hıçkırıyordu. Bu ne demekti?. Bu nasıl olurdu?. İhtiyar sihirbaz acaba ciddî mi söylemişti?

Bir an için ,bunları yalan ve uydurma telâkki edecek oldu.. Fakat ya rüya?.. Ya geceki rüyaya ne demeliydi?.

Demek ki, kendisi bir uğursuzdu. Etrafını yakıp yıkacak korkunç bir uğursuz!.

— Allahım -diye inliyordu- Ben ne yaptım ve ne yapıyorum ki, meşum bir insan olarak gözüküyorum. Benim alnıma niçin bunları yazdın Allahım!.

***

Haremağası, çiftlikten dönünce derhal, gene ayni kahvehanede, Ömer paşayı bulmuştu. Paşa onu görünce heyecanla doğruldu ve gazinonun bir köşesine doğru yürüdü:

— Şurası tenha..

Ve oturur, oturmaz sordu:

— Haberler iyi mi?

— Fena da degil..

— Haydi, anlat bakalım..

Haremağası, Ahmed Hayrla ne suretle temas ettiğini, Lâtifeyi kaçırmak hususunda nasıl mutabık kaldıklarını anlattı. Paşa, kaşlarını çatmış, düşünüyordu.. Birdenbire elini dizine vurdu:

— Olamaz!.

Mahmud, korkarak sustu ve gözlerini açarak paşaya baktı:

— Fakat paşam..

— Sus, olamaz diyorum sana!. Bir kızı, zorla, mücadele ile kaçırmak ha!. Ben bunu yapamam. O takdirde rezil oluruz. Para ve nüfuzumuzla bunu temin etmeliydin. Yoksa, haydudlar gibi, silâhla ve zorla kız kaçırmak. Hayır, ben bunu istemiyorum.. Alnıma, böyle bir leke vurulmasına tahammül edemem.. Ayıp değil mi, yazık değil mi?

Haremağası başını eğdi.. Fazla söylemeğe gelmezdi. Çünkü paşa, çok asabî görünüyordu. Plânlar, suya düşmüş demekti. Maamafih, Süleyman beyin vereceği bir karar vardı.

Paşa sordu:

— Bunu oğluma söyledin mi?

— Evet, kendisine tesadüf etmiştim. Bittabi ona da açtım..

— Çok fena etmişsin Mahmud.. Aptallık, eşeklik etmişsin.. Sana ne cevap verdi?

— Güldü, hiç cevap vermedi..

— Güldü ha!.. Güldü ha!.. Haydi git Mahmud, haydi gözüm görmesin seni..

Mahmud, hiç cevap vermeden gene bir temanna savurdu ve kalktı.. Halbuki, paşaya yalan söylemişti:

Süleyman beye, meseleyi daha şimdi anlatacaktı. Paşaya, «Süleyman beye henüz söylemedim» demiş olsaydı, paşanın kendisini bundan menedeceği muhakkaktı. O takdirde umduğu ve beklediği bahşişler, tamamiyle bir hayal olacaktı. Süleyman beyi, sarayın kapısından çıkarken gördü:

— Mahmud..

— Beyimiz!.

— Haydi, şöyle yürüyelim.. Bana her şeyi yolda anlatırsın..

Süleyman bey can kulağı ile onu dinledi ve sonra, sevinçle Mahmudun omuzuna vurdu:

— Aferin!.. Aferin Mahmud.. Yaşa Mahmud.. Zaten ben senin ne kabiliyetli, ne zeki olduğunu bilirdim..

— Fakat paşa babanız buna yanaşmıyor.

— Zarar yok biz de ondan habersiz hareket ederiz.. Sen şimdi derhal git, Salâheddini bana bul.. Nerelerde oturduğunu biliyorsun değil mi?

— Evet...

— Haydi göreyim seni, ben saraya dönüyorum..

Ve, haremağasının cevabını beklemeden geriye döndü. Mahmud, ensesini kaşıyarak ve düşünceli gözlerini yere dikerek bir müddet olduğu yerde durdu, sonra caddeden aşağıya doğru ilerlemeğe başladı..

Biraz sonra, Salâheddin, Süleymanın odasında idi..

Salâheddin girer girmez, genç delikanlı hemen doğruldu:

— Hoş geldin Salâh!..

— Hoş bulduk Süleyman.. Hayırlı haberler var galiba!

— Evet, oldukça..

Salâheddin, bedevî idi.. Fakat zengin bir aileye mensuptu. Bu itibarla o da evvelâ Kahirede, sonra Avrupada tahsil ettirilmişti. Süleymandan yaşça pek az farklı görünüyordu..

— Ne gibi?

Dedi ve ortadaki masanın kenarında bir sandalyeye ilişti.

Süleyman ona yaklaştı:

— Lâtifeyi kaçıracağız?.

Salâheddin, açmak üzere bulunduğu sigara kutusunu, masanın üzerine bıraktı:

— Lâtifeyi kaçıracak mıyız?.

— Evet.. Başka türlü hareket etmek imkân haricindedir.. Ahmed Hayr başka türlü bir hareket tarzına imkân görmedi. Fakat ne oluyor; sen müteredditgörünüyorsun..

Salâheddin, gözlerini pencereden dışarıya dikti:

— Mesele mühimdir. Soğukkanlılıkla tetkiki lâzımdır..

— Korkuyor musun yoksa!. Mesul mevkie düşmekten mi kaçıyorsun!. Beni, bu son dakikalarda terkedeceğini hiç sanmazdım..

Salâheddin, arkadaşına baktı ve ayağa kalktı:

— Hayır, hayır.. Böyle bir şey ne düşündüm, ne de yaparım.. Ancak, bedevî bir kızın kaçırılmasının senin zannettiğin gibi kolay olmıyacağını ben senden iyi bilirim.. Hatta bu işin içine, kan ve ölüm de girebilir..

— Olabilir.. Fakat ben her şeyi gözüme aldım..

— Şu halde mesele yok; ben de seninle beraberim. Ancak bu işi yapmadan önce itiraf edelim ki, tuttuğumuz yol karanlık, yaptığımız iş de liliktir.

— Zarar yok, zarar yok.. Ben nasıl olsa delirmiş vaziyetteyim. Eğer sen fazla akıllı isen, benimle gelme, istemem..

Salâheddin, arkadaşına yaklaştı:

— Canım, sen de çok acelecisin.. Sinirlerin de çok bozuk galiba!. Elbette ki, bu hâdiseyi ben senin hesabına senden iyi mütalea edecek vaziyetteyim.

Sen bedevîleri tanımazsın Süleyman.. Birinci hatvede muvaffak olup kızı kaçırsak bile, ilelebed peşinde dolaşarak bunun intikamını alacaklarına yüzde yüz kaniim. İmkânı yok; seni affetmiyecekler..

Süleyman, omuzlarını silkti:

— Ne olursa olsun..

— Demek ki, kararında Musırsın!

— Hiç şüphe etme!.

— Kızı, ne vakit kaçıracağız?.

— Perşembe gecesi..

— Çiftliğe ne vakit gireceğiz?

— Salı günü!.

— Senin haydud makulesini hazırladın mı?

— Emrimi bekliyorlar..

— Onlara itimad edebilir misin?

— Evet, hem de gözlerimi yumarak..

— Bunlar, bedevî midirler?

— Haliskan değil, karışık bedevîlerden.. Korkma, onları ayrı vagonlarda giderler. Bana kalırsa, kısrakları sizin sürülerden seçelim..

— İyi bulmuşsun.. Bizde çok iyi kaçan atlar ve kısraklar var..

— Bir sual daha:

Kızı nereye götüreceksin, sakın çiftliğe mi?

— Yok canım!.. Çiftlikten 18-20 kilometre ötede bizim bir malikâne var ki, muhiti tamamiyle tenhadır.. Onu evvelâ oraya götüreceğim, bir iki gün kalıp kararımı vereceğim.

— Bina sağlam ve döşenmiş mi bari?.

Süleyman bey ellerini uğuşturdu:

— Mükemmel bir şekilde.. Sen bedevîlerin bir taarruz ihtimalini düşünüyorsun, fakat hiç endişe etme..

— Devam edecek —

---

4 kiloluk tavşanın ağırlığı ne zaman 1320 kilo olur?

Bir otomobilin yüz kilometre süratle gittiğini farzedelim. Dört kilo ağırlığında bir tavşan birdenbire yolun üzerinde fırlıyarak otomobile çarpıyor. Otomobilin başına ne gelir, biliyor musunuz?

Bu çarpışmadaki kuvvet daha doğrusu ağırlık, 156 metre kilogramdır; yani bir metre irtifadan 156 kilo gramın radyotörünüstüne düşüp çarpması demektir. Saate 120 kilometre süratle gidilirken böyle bir hâdise olsa, bu tazyik 226 ve 150 kilometre süratle giderken de 353 metre kilo gram olur.

15 kilo ağırlığında bir geyik, saatte 100 kilometre süratle giden bir otomobile çarpınca 590, 120 kilometre süratle giderken 855, 150 kilometre süratle giderken de 1320 metre kilo gram bir tazyik yapar.

Bundan daha pratik bir şekilde göz önüne getirmek lâzımdır:

Bir metre irtifadan, otomobilin üzerine 1320 kilonun düşmesi, ağırlığı bu kadar olan diğer bir otomobilin düşmesi demektir.

Otomobil kullananlar bunu göz önünde tutarlarsa, fena etmezler!

Satılık Ev

Kızılçullu otobüs durak yeri 20 No. lu ev satılıktır. Müracaat yeri: Kızılçulluda bakkal ALI

Maarif Şûrası münasebetile

— Baştarafı 5 nci Sahifede —

beş senelik; 6. Dört senelik güzel sanatlar akademisi; 7. 6 seneden son seneye kadar musiki konservatuarı; 8. Üç senelik dram güzel sanat akademisi.

25 inci deklârasyon bu müesseseler den birinden diğerine ne suretle geçilebileceğini göstermektedir. Artistik lise mezunları, fakültelerden ancak mimar fakültesine, tamamlayıcı imtihan verdikten sonra girebileceklerdir.

Kadın mektebleri:

Kadın tahsili hakkında da şöyle düşünülmektedir: Kadının içtimaî vazifesi ve tabiatın kendilerine tahsis ettiği iş ve hizmet, onlar için ayrı ve hususî tahsil müesseselerini istilzam ve onların ayrı bir tahsil şeraitine tâbi tutulmalarını icap ettirmektedir. Bunun için kadın mektebleri gittikçe ayrılacak ve muhtelit tahsil sistemine nihayet verilecektir.

Kadın müesseeslerinin gayesi, kadınlara ev idaresini öğretmek ve ana mekteblerine öğretmen yetiştirmek tir. (Deklârasyon 21)

Kadın mektebleri şunlardır: 1. Üç senelik kadın mektebi, kadın muallim mektebi. Orta mektebi bitirenler bu mekteblere kabul edileceklerdir.

İmtihanlar:

Her tahsil kursunun (ilk, orta, yüksek, artistik ve kadınlara mahsus nihayetinde bi rlisan imtihanı (eski olgunluk) yapılacaktır. Yüksek kısımda lisan imtihanları mektebi muallimlerinden ve Maarif Vekâletinin iki murahhasından mürekkep komisyon huzurunda yapılacaktır.

Üniversitede imtihanlar ise (doktora imtihanı da dahil) her fakültenin mahiyetine göre hususî hükümlere tâbi olacaktır.

Ders saatleri: Her mektebde haftada 24 saati geçmiyecektir.

Vesikanın umumî hatları bunlardan ibarettir. Onu, bir makalenin müsait olabileceği derecede izaha çalıştım. Maksadım böyle bir maarif vesikası üzerine nazarıdikkati celbetmekten ibarettir. Bu vesika üzerine İtalyada hayli neşriyat yapılmış, bir çok selâhiyetli kimseler mütalealarını yapmışlardır. Hepsi hattâ yeni İtalyan filozoflarından eski maarif vekili Gentile de dahil olduğu halde vesikayı takdir etmekte, bununla hükûmetin çok mühim taahhütler altına girmiş olduğunu söyleyerek onun bu taahhütlerini tahakkuk ettirmeğe muvaffak olmasını temenni ettirmektedirler. (Ulus)

BÜYÜK ASKER

Dün Hava Alaylarımızı Teftiş Buyurdu

Mareşalımız, Bugün de Teftişlerle Meşgul Olacaklar

—Baştarafı 1 inci sahifede —

evvel ve sonra Gaziemirde kara ve hava birliklerini teftiş etmiş, öğleden sonra muhtelif birliklerin Kızılçullu alanında yaptığı büyük geçid resmini seyretmiştir. Mehmedcikler, en büyük, en kahraman komutanlarını, dün Kızılçullu alanında saygı ile selâmlamış ve tavrı hareketleriyle yurdu muhafaza için kanlarının son damlasını akıtmağa hazır olduklarını göstermiş, ihsas etmişlerdir.

Sayın Mareşal, akşam üzeri Kültürparkta en güzel bir eser olan ve gençlerimizin atıcılık kudretini yükseltecek kapalı atış poligonunun açılma merasimine riyaset buyurmuşlardır.

Bundan sonra Belediyenin Almanyadan yeni getirttiği 40 kişilik turist otobüslerinden biriyle Kültürparkı gezmesi hakkında Belediye reisinin ricasını kabul buyurmuş ve iki buçuk kilometrelik asfalt yolda bir tur yapmışlardır. Kültürparktaki hayvanat bahçesini de gezen Mareşal, Belediye reisliği tarafından saat 20 den sonra Kültürparkta sun'î göl gazinosunda şereflerine verilen ziyafette bulunmuşlardır.

Mareşalımızın, bugün deniz birliklerini teftiş buyurmaları muhtemeldir. Yarın İzmirden ayrılacaklardır.

Gaziemire hareket:

Genel Kurmay başkanımız sayın Mareşal Fevzi Çakmak, dün sabah saat 8 de Orduevinden otomobille Gaziemire hareket buyurmuşlardır. Refakatlerinde Ordu müfettişi Orgeneral Fahreddin Altay ve Orgeneral İzzeddin Çalışlar ile Korgeneral Mustafa Muğlalı, Tümgeneral Zeki Erokay, İzmir valisi B. Etem Aykut, Müstahkem Mevki komutanı Tümgeneral Rasim Aktoğu, Hava müşaviri Kurmay albay Şefik Çakmak Millî müdafaa vekâleti hava müsteşarı albay Zeki Doğan ve maiyetleri erkânı bulunmuşlardır.

Mareşal Gaziemir tayyare alanında merasimle istikbal edilmişlerdir. Değerli Mareşalımız, öğleden evvel hava birliklerinin teftişleriyle meşgul olmuş, verdikleri bazı mes'elelerin tatbikatını tedkik buyurmuşlardır.

Dafi tayyare toplarının teftişi esnasında müteaddid, kuvvetli filolar uçuşlar yaparak vazife görmüşlerdir.

Sayın Mareşalımızın teftişleri öğleye kadar devam etmiştir.

Büyük geçid resmi:

Sayın Mareşalımız, Gaziemir garnizon birliklerinin muhtelif tatbikat ve hareketlerini öğleden sonra teftiş buyurmuşlardır.

Öğleden evvel ve sonraki teftişlerinde ordu birliklerinin gösterdikleri yüksek kabiliyet, kudret ve muvaffakıyetinden memnun kalan sayın Mareşal, saat 16 da Kızılçullu alanına gelmişlerdir. Orada ordu birliklerinin büyük bir geçid resmi yapacaklarını haber alan Buca, Kızılçullu, Seydiköy ve civar köylerden on binlerce halk, Kızılçullu meydanında toplanmıştı. Ordu birlikleri, Genel Kurmay başkanı sayın Mareşal Fevzi Çakmağın önünde çok muhteşem ve muvaffakıyetli bir geçid resmi yaparak Türk ordusunun kahramanlık ve hamasetini canlandırmışlardır. Takım kolu nizamında yapılan bu geçid resmi fevkalâde parlak olmuştur. Ordu birlikleri, en büyük askeri selâmlamış ve meydanda toplanan kalabalık halk, Mareşalımızı ve kahraman ordumuzu hararet ve samimiyetle alkışlamışlardır.

Sayın Mareşal, geçid resminden sonra İzmire hareket ederek Orduevini teşrif buyurmuş ve orada bir müddet istirahat eylemişlerdir.

Belediyenin turist otobüsü:

Saat 18.30 da Belediyenin Almanyadan satın alarak İzmire yeni getirtmiş olduğu 40 kişilik turist otobüslerinden biri Kışla önüne gelmiştir. Belediye reisi Dr. B. Behçet Uz, saat 19 da Orduevine gelerek Kültürparkta İnhisarlar idaresinin inşa ettirdiği kapalı atış poligonunun açılma merasimine riyaset buyurmayı lütfen kabul buyuran Sayın Mareşalı bu yeni otobüsle Kültürparka gitmek için davet etmiştir.

Çok değerli ve mütevazi Mareşalımız, Belediye reisimizin bu davetlerini kabul buyurmuşlar ve refakatlarındaki Orgenaral ve diğer generaller ve yüksek rütbeli subaylarla turist otobüsüne binmişlerdir. Otobüs, saat 19.40 da Kültürparktaki kapalı atış poligonunun önüne gelmiştir.

Atış poligonunda:

Poligonun ön tarafındaki küçük meydan çok güzel tanzim edilmiş, meydan sulanmış, her taraf bayraklarla süslenmişti. Bu güzel manzara karşısında mülkî, adlî, malî, süel erkân, vilâyet daimî encümeni ve şehir meclisi azaları, banka müdürleri ve sair güzide davetliler toplanmışlardı. Türist otobüsünden beşuş bir çehre ile inen Mareşal, kendilerini istikbal buyuran zevatın ellerini sıkarak:

— Nasılsınız, iyi misiniz?

Diye sormuşlar ve sonra atış poligonunun kapısı önüne gelmişlerdir. Burada Belediye reisi Dr. B. Behçet Uz tarafından şu veciz nutuk irad olunmuştur:

Kahraman Türk ordusunun kudretli Mareşalı,

Kültürparkımızın çok mühim sportif müesseselerinden biri olan atış poligonunu açmak lütfünü esirgemediğinizden dolayı şükranlarımızı arzederim.

Bugünkü açılma töreni bize, gene böyle yangınyerleri üzerinde kurulmuş olan ilk İzmir fuarının 1933 senesinde siz muhterem Mareşalımız tarafından açılışını hatırlatmaktadır.

O gün yüksek huzurunuza, bir ucu deniz kenarına dayanan geniş yangın sahasının ve buradaki enkaz yığınlariyle bataklıkların mümkün olan kısa bir zamanda ortadan kaldırılmasına çalışacağımıza söz vermiştik.

Şimdi açılacak olan atış poligonu büyük yangın sahasının diğer ucuna tesadüf etmektedir.

Gazi heykeliyle, İzmir enternasyonal fuarının ve atış poligonunun bulunduğu saha arasındaki enkaz yığınları, gördüğünüz gibi artık tarihe karışmış bulunmaktadır.

Birçok imkânsızlıklar içinde bu azim işi başarmak ve bugün artık meydana çıkmış olan İzmirin bu modern parçasını ve Kültürpark ile İzmir enternasyonal fuarını yapabilmek için tam altı sene geceli gündüzlü bir mesai sarfedildi.

Bu mesainin muvaffakıyetle neticelenmesi, aziz Millî Şefimizin hususî alâka, himaye ve yardımlariyle kabil olduğu gibi, bunda, yangın yerlerinin imar hamlesini teşkil eden 1933 İzmir fuarının siz biricik Mareşalımız tarafından açılmış bulunmasının bir uğur ve müjdecilik teşkil ettiğini kemali haz ile zikretmeliyim.

Filhakika, yangın harabelerini, bataklıkları ortadan kaldırmak için vurduğumuz her kazma, diktiğimiz her fidan, Türk inkılâbının her sahadaki bütün eserlerinde olduğu gibi feyyaz neticeler vermiş ve Kültürpark ile beraber İzmir enternasyonal fuarı ve bunları ihata eden modern İzmir bu gün gördüğümüz varlığiyle meydana gelmiştir.

Her zerresinde Türkün asil ve şerefli kanı ve İzmirlinin alınteri bulunan bu topraklar üstünde vücud bulan eserden çocuklarımızın ve gelecek nesillerin duyacağı ferahlığı ve edineceği istifadeyi düşünerek bütün yorgunluklarımızı unutuyoruz.

Türkiyenin Akdenize açılan en büyük bir limanında meydana gelen bu varlık ve ümran hareketi, ne kadar mütevazi olursa olsun, askerlikteki fıtrî kabiliyeti ve kahramanlığiyle tanılan Türk milletinin ayni zamanda imarcı ve yapıcı bir millet olduğuna da yeni bir delil teşkil edecektir.

Aziz Mareşalımız,

Atış poligonunun kudretli ve uğurlu elinizle açılması, Kültürpark tarihi için çok kıymetli bir hatıra teşkil edecektir.

Bu poligon, yiğit Türk milletinin asîl ruhlu çocuklarının, kahraman Türk ordusuna atıcılık sahasında tecrübeli bir unsur olarak iltihakmesine yarıyacaktır.

İzmire bu değerli müesseseyi kazandıran İnhisarlar Vekâletine ve bu müessesenin tanziminde bize lütfen yardım eden yüksek komutanlarımıza huzurunuzda da teşekkür etmeyi bir vazife bilirim.

Bu münasebetle siz muhterem Mareşalımızdan bir istirhamda bulunacağım;

İstanbul Askerî müzesinde miğfer, zırh, mızrak, kılıç, lobut ve saire gibi ayni cinsten bir çok eşya bulunmakta ve bunların fazlaları da depolarda saklanmaktadır. Bu fazla eşyadan birer veya ikişer tanesi bir araya getirilerek, Kültürparkta da küçük mikyasta bir Askerî müze kurulması imkânı olacağını zannediyoruz.

Halkımızı, çocuklarımızı ve fuar ziyaretçilerini fevkalâde alâkadar ve müstefid kılacak böyle bir müzenin Kültürpark müzeleri camiasına ilâve edilmesi hususunun tetkikine lütüf ve emirleriniz İzmirlileri çok sevindirecektir. Kültürpark askerî müzesini İzmir gençliği ve gelecek nesillerimiz yüksek Mareşalımızın ve kahraman ordumuzun kıymeli bir hatırası olarak daima şükranla ve ehemmiyetle saklıyacaklarına şüphe yoktur.

Sözlerime son verirken İzmirde uzun seneler başarılamıyacağı iddia edilen yangın sahası imar işlerinin yüksek himaye ve yakın alâkalarından alınan kuvvetle artık nihayetlenmek üzere olduğunu İzmirlilerin en derin tazimat ve şükran duygulariyle aziz ve sevgili Millî Şefimize lütfen iblâğ buyurmanızı bilhassa yalvarır, uğurlu ellerinizle Kültürpark atış poligonunu açmanızı rica ederim.

Zaman zaman, sürekli surette alkışlanan bu söylevden sonra sayın Mareşal, bir Belediye memuru tarafından zarif bir tabla içinde tutulan

— Devamı 10 uncu sahifede

"Sevdiğim Adam"

Roman

YAZAN

ORHAN RAHMİ GÖK

Fiatı 50 kuruş

Yeni çıktı. Çok nefis, edebî eserdir. Bütün kütüphanelerde bulunur

BÜYÜK ASKER

Dün HavaA laylarımızı Teftiş Buyurdu

Mareşalımız, Bugün de Teftişlerle Meşgul Olacaklar

— Baştarafı 9 ncu Sahifede —

altın işlemeli gümüş bir makas almış ve kapıdaki kordelâyı keserken şu kıymetli sözleri söylemişlerdir:

Mareşalımızın sözleri:

— İzmir Belediyesinin gösterdiği bu muvaffakıyetten İzmirlileri ve Belediye reisini tebrik ederim. İzmirlilere saadetler dileyerek açılma törenini yapıyorum.

Davetliler ve halkın sürekli alkışları arasında başta Mareşal olduğu halde refakatlerindeki generaller, yüksek rütbeli subaylar, vilâyet, adliye, maliye, belediye erkânı, vilâyet daimî encümeni ve şehir meclisi azaları, Anadolu Ajansı mümessili ve gazeteciler, poligona girmişlerdir.

Poligon çok güzel hazırlanmıştı. Poligon memuru, Mareşalımıza izahat vermiş ve sayın Mareşal, atışlar hakkında bazı izahatı havi duvarlardaki levhaları okuyarak endaht yerlerini ve tâ uzakta projektörlerle aydınlatılmış olan otomatik ve seyyar hedefleri tedkik buyurmuşlardır. Bu sırada Mareşalımızın etrafını generaller, vali ve belediye reisi sarmışlardı.

Mareşal, Generallere sormuşlar:

— Kim silâh kullanacak?

Bütün generaller atış için hazırlanmışlardı. Sayın Mareşal, bir mavzerle nişan alarak:

—Sağdan ikinciye atıyorum.

Demişler ve ateş etmişledir. Silâh patlayınca, otomatik hedef, tam ortasından mermiyi yemişti. Derhal bir alkış tufanı yükselmiştir.

Bundan sonra Orgeneral Fahreddin Altay hedefe isabet ettirdiler, ve Müstahkem Mevki komutanı Tümgeneral Rasim Aktoğu dürbünlü ve dürbünsüz mavzerlerle ikişer defa ateş etmişler, hedeflere tam isabet ettirerek alkışlanmışlardır.

Kültürparkta bir dolaşma:

Sayın Mareşal, generaller ve diğer davetlilere atış poligonundaki büfede limonata ve şira ikram edilmiş sonra belediye reisinin daveti üzerine sayın Mareşal, Kültürparkta iki buçuk kilometrelik asfalt yolda bir gezinti yapmıştır. Belediye ve fuar komitesi reisi Doktor Behçet Uz, bu sene fuara iştirak edecek muhtelif devletler pavyonlarının inşaatı, eğlence pavyonları, büyük sergi sarayı, açık hava tiyatrosu, yeni pavyonlar, asfalt yol ve meydanlar, atlı spor ve tenis tesisatı, paraşut kulesinde gençlerimizin çalışma ve faaliyetleri hakkında izahat vermiştir. Sayın Mareşal, Kültürparkın hayvanat bahçesinde de gezmiş ve Hamburg hayvanat bahçesinden yeni getirilmiş olan hayvanları görmüş, muhtelif pavyonlar önünde durmuşlardır.

Belediye reisliği değerli misafirimiz sayın Mareşal şerefine dün akşam saat 20.30 da Kültürparktaki göl gazinosunda 150 kişilik bir ziyafet vermişlerdir. Ziyafet, çok samimî hasbihallerle geç vakte kadar devam etmiştir. Göl üzerindeki sundurmada bulunan orkestra, hafif musiki parçaları çalmıştır:

Bugünkü tedkikler:

Sayın Mareşalımız, bugün de İzmir civarındaki ordu birliklerini teftişe devam edeceklerdir. Deniz birlikleri ile Bornova tümenini teftişleri muhtemeldir.

Bu akşam İzmir Ticaret ve sanayi odası tarafından değerli Mareşalımız şerefine Karşıyakada Soğukkuyu mevkiindeki Güzeltepe gazinosunda bir ziyafet verilecektir. Yarın sabah saat sekizde Mareşalımız, İzmirden ayrılacaklardır.

Halkın tezahüratı:

Mareşalın dünkü teftişleri esnasında geçtiği yollarda toplanan kalabalık halk, kendilerini candan, samimî tezahüratla alkışlamışlardır.

Olivier ve Şürekâsı
LİMİTED
Vapur acentası
Birinci Kordon REES binası
TEL. 2443
LONDRA HATTI
«BELGRAVİAN» vapuru 5 temmuzda gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda Hull için yük alacaktır.
«Adjuatant» vapuru 10 temmuzda gelip Londra için yük alacaktır.
LİVERPOL HATTİ
«ALGERİAN» vapuru 20 temmuzda Liverpoldan gelip yük çıkaracak ve ayni zamanda Liverpol için yük alacaktır.

Ilân

Ordu hasta bakıcı hemşireler okuluna ait bazı izahat ve okula kayıt ve kabul şartları

1 — Hasta bakıcı hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. Vekâleti tarafından (Ordu hastabakıcı hemşireler okulu) açılmıştır.

2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.

3 — Mezun olanlar altı senelik mecburî hizmetlerini Ordu hastahanelerinde yapacaklar; ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sıhhî teşekküller kendilerine açık olacaktır.

4 — Tahsil müddeti üç sene olup, bu müddet içinde okurlara ayda 5 lira harçlık verilecek ve iaşe ve ilbasları tamamen okula ait olacaktır.

5 — Okuldan mezun olanlar, barem kanununa göre 17.5 aslî maaştan başlamak üzere maaş alacaklar ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi iaşe, giydirme ve barındırma orduya ait olacaktır.

6 — Okul 15/Eylûl/939 da tedrisata başlıyacaktır.

7 — Okula kayıt ve kabul şartları şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyeti tabaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak.

b) Sıhhatı yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeğe müsait bulunmak (Bunu her hangi bir hastahane heyeti raporu ile tevsik ettirmek ve evraka bağlamak lâzımdır.)

c) Yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmamak.

d) Kendisi, ana babası iffet ehlinden olmak (Bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.)

e) En az Orta okul tahsilini bitirmiş olmak veya bu derecede tahsil gördüğünü isbat etmek (Tasdikname suretleri musaddak olarak eklenecektir.)

f) Evli veya nişanlı bulunmamak (Evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir.) (Buna ait medenî hali bildirir müsbit evrak keza eklenecektir.)

g) Sıhhî sebebler dışında okulu kendiliğinden terk ettiği, yahut evlenmek suretiyle veya diğer inzibatî sebeblerle okuldan çıkarıldığı yahut altı senelik mecburî hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı yahut sıhhî sebebler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mektep masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair Noterden tasdikli ve kefilli bir taahhüdname vermek.

8 — Bu evrak sahipleri okula imtihansız olarak kabul edilecektir.

9 — Altıncı maddedeki evrakı tamamlıyanlar bunlara Ankaradakiler M. M. Vekâleti Sıhhat işleri dairesine, diğer vilâyet merkezlerindekiler Valiliklerine, kazadakiler Kaymakamlıklara takdim edecekler ve bu yol ile M. M. Vekâleti Sıhhat işleri dairesine yollanacaktır. Müracaatların 25/Ağustos/939 da sonu alınmış olacaktır.

10 — Taliplerin kabul edildikleri ve mektebe hareket etmeleri ayni makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.

11 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankaraya kadar sarf edecekleri yol parası kendilerine ait olacak ve (M. M. Vekâleti Sıhhat İşleri dairesi reisliği) ne hitaben yazacakları dilekçede bunu tasrih edeceklerdir. 19 23 27 31 4 8 13 17 21 25
29 4 8 12 16 20 23 27 30 4 8 12 (1718)

İstanbul belediyesinden:

Halkalı Ziraat mektebini Topkapı - Küçük çekmece yoluna bağlıyan iltisak yolunun esaslı tamiratı kapalı zarf eksiltmesine konulmuştur. İhalesi 19/7/939 çarşamba günü saat 15 de Daimî encümende yapılacaktır. Muhammen bedeli 22421 lira 69 kuruş ve ilk teminatı 1681 lira 63 kuruştur. Proje şartname ve buna müteferri evrak 120 kuruş mukabilinde Nafia müdürlüğünden alınabilir.

Taliplerin ihaleden 8 gün evvel Nafia müdürlüğüne müracaatla buna benzer en az 10000 liralık iş yaptıklarına dair alacakları ehliyet vesikası ve 939 malî yılına ait Ticaret odası vesikalariyle beraber 2490 numaralı kanuna göre hazırlıyacakları zarflarını ihale günü olan 19/7/939 çarşamba günü saat 14 de kadar Daimî encümene vermeleri. 2 7 12 15 (4701/2320)

Su borusu alınacak

D. D. Yolları 8 ci işletme komisyonundan:

2300 metre çelik manşonlu boru 3» kapalı zarf usuliyle eksiltmeyekonulmuştur. Eksiltmesi 24/7/939 pazartesi günü saat 17 de Alsancakta işletmemiz binasında komisyonca yapılacaktır.

Muhammen bedel 7475 lira olup muvakkat teminat 560 lira 63 kuruştur. Şartnamesi parasız olarak işletme kaleminden alınır. İstekliler 2490 No. lu kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesikaları da havi olarak teklif zarflarını ayni gün saat on altıya kadar komisyon reisliğine vermeleri veya iadeli teahhüdlü olarak posta ile göndermeleri lâzımdır. Postada geçiken mektuplar nazarı dikkate alınmaz. 7 18 (2400)

Hava okulu komutanlığından:

Hava Okulları talimatının 86. maddesinde yazılı şartları haiz istekliler:

Dilek kâğıdı ve vesikaları ile Temmuz başlangıcından Ağustos sonuna kadar okula baş vururlar. Okulun bulunduğu yerin dışında bulunanlar dilek kâğıdlariyle vesikalarını posta ile Okula gönderirler ve alacakları karşılığa göre hareket ederler.

Madde 86 — Hava Okulu Gedikli kısmına girme şartları şunlardır:

A) Türk olacak.

B) Ortamektep (Lise sekizinci sınıf) tahsilini bitirmiş en az 17 ve en çok 20 yaşında olmak, bekâr bulunmak.

C) Sıhhî vaziyeti uçuculukta ve uçuş işlerinde kullanılmağa elverişli olduğuna dair mütehassısları tamam olan bir hastahanede sıhhat heyeti raporu olmak. Boy 1,65 den aşağı olmıyacaktır.

Dışarıda bulunanlar:

Bulundukları yerin askerlik şubesine müracaatla muayeneye gönderilirler. Tam teşkilâtlı sıhhî hey'et bulunan yerlerde o yerin on büyük kumandanına müracaatla muayeneye gönderilirler.

D) Ahlâkı sağlam olduğuna ve hiç bir surette suçlu ve mahkûm olmadığına dair bulunduğu yerin emniyet müdürlüğünden veya polis amirliğinden tasdikli vesika göstermek.

E) Okula alınacak okuyucular, Gedikli Erbaşlar hakkındaki 2505 sayılı kanun mucibince muamele göreceklerini, mektebi bitirdiklerinde 12 yıl müddetle Hava Gedikli Erbaş olarak vazife göreceklerini teahhüd etmek.

F) Okulca yapılacak seçme imtihanda kazanmak.

H) İstekli adedi çok veya imtihanını kazananlar alınacak miktardan fazla olursa bunların içinden Riyaziye bilgileri daha iyi ve yabancı dil bilenler yenlenir. Hava Okulları okuyucuları askerî liseler okuyucuları gibi yedirilir ve giydirilir. Kitap ve diğer ders için lâzım olanlar parasız verilir.

V) Hava Okullarına kabul edilenlerden birinci sınıfı muvaffakıyetle bitirenler arasından, kabiliyetlerine göre, uçucu, makinist, telsiz, fotoğrafçı, atış ve bombardımancılığa ayrılırlar.

9 20 30 9 (1980

Korbalı kaymakamlığından:

...alının şehitler köyünde 775 lira 43 kuruş bedeli keşifli ilâve ...1-7-939 gününden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye ...ığından isteklilerin 2490 sayılı kanun hükümlerine göre ha... akları teminatlarile birlikte 20-7-939 perşembe günü saat 15 te ... kaymakamlığından müteşekkil komisyona müracaatları ilân

30 5 11 2287

Lüzumlu Notlar

TELEFON NUMARALARI :

Yangın ihbarı 2222 - 2532, Karşıyaka: 5055 imdadı sıhhî : 2046 Müddeiumumilik : 2455, Polis : 2463, şehir telefonu müracaat No. 2200, şehirler arası telefon müracaat No. 2150, Elektrik şirketi : 2091 Hava gazi : 2326, hava gazi fabrikası : 2294, Karşıyaka su idaresi : 5105, Basmahane istasyonu : 3638, Alsancak istasyonu : 2134, Pasaport vapur iskelesi : 2854, Denizbank acentesi : 2674, İzmir su şirketi 3015, Taksi istemek için : 4040

KASABA HATTI:

İzmir - İstanbul - Ankara yolcu treni her gün saat 6,30 da hareket eder. (Bu trende Pazar - Cuma - Çarşamba) günleri Ankara için bir yataklı ve Eskişehir için bir yemekli vagon vardır.

İzmir - Alaşehir yolcu treni her gün saat 16,40 da Basmahaneden hareket eder. (Bu trenin Manisada aktarma edilmek suretiyle otoraylа Somaya devamı vardır.)

İzmir - Bandırma sürat treni Pazartesi - Çarşamba Cuma günleri saat 7,30 da hareket eder. (Bu trenlerle İstanbula gidecek yolcular için Bandırmadan vapur vardır.)

İzmir - Bandırma yolcu treni Salı - Perşembe - Cumartesi - Pazar günleri saat 10.05 de hareket eder. (Bu trenlerle İstanbula gidecek yolcular için yalnız Perşembe ve Pazar günleri Bandırmadan vapur vardır.)

AYDIN HATTI:

İzmir - Karakuyu - Afyon yolcu treni Pazartesi - Çarşamba - Cuma -Cumartesi günleri saat 22,50 de hareket eder. (Bu tren Karakuyuda Burdur - İsparta ve Eğirdire giden trene mülâki olur.)

İzmir - Nazilli yolcu treni her gün saat 15 de hareket eder.

İzmir - Nazilli otoray her gün saat 18 de hareket eder.

İzmir - Denizli yolcu treni her gün saat 10 da hareket eder.

İzmir - Ödemiş yolcu treni her gün saat 18,10 da hareket eder.

İzmir - Tire - Ödemiş muhtelit yolcu treni her gün saat 5,45 de hareket eder.

İzmir - Tire otoray her gün saat 16,30 da hareket eder.

KÖRFEZ VAPURLARI :

İzmirden Karşıyakaya ilk vapur saat 5,30 da Pasaporttan gece son vapur 11,30 da Konaktan kalkar. Karşıyakadan İzmire ilk vapur saat 6 da, son vapur da 24 tedir. Gündüzleri her yarım saatta bir karşılıklı vapurlar hareket eder.

ŞEHİR DAHİLİ NAKİL VASITALARI :

Tramvaylar : Sabahleyin ilk tramvay Güzelyalıdan 5 te, ikinci tramvay 6 da hareket eder. Konaktan 5,20-6,20 dedir. Gece son tramvay Güzelyalıdan 24,05 te, Konaktan 1 de hareket eder. Gündüz her beş dakikada bir tramvay vardır.

Otobüsle : Buca, Bornova, Basmahane, Tepecik ve Alsancak hattına her gün muntazam otobüsler işlemektedir.

HAVALİ KATARLARI :

İzmir-Buca : 5,25-7-8,05-9,38-12,04-14,45-16,20-17,44-19,10

İzmir - Bornova : 5,30-6,46-8,07-10,15-12,40-13,12-14,40-16,15-17, 15-18,50-20,10.

İzmir - Karşıyaka - Hacıhüseyinler : 5,43-7,38-8,30-10,20-12,10-13,03-14,50-16,50-17,47-19,30-21,25.

İzmir - Menemen : 5,48 (Yalnız Cumartesi günleri :13,03)

DENİZYOLLARI :

Çarşamba günleri saat 12 de İstanbula sür'at postası. Perşembe 20 de arapostası. Çarşamba 10 da Mersin sür'at postası. Pazar günü 12 de Mersin postası (Radosa da uğrar.) Karaburun postası Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9 da.

MEMLEKET HARİCİ :

İtalyan vapurları muntazam postalar : Çarşamba saat 17 de Pire, Brendizi, Venedik, Triyeste. Perşembe saat 17 de Rados, Adalar.

NÖBETÇİ ECZANELER :

Pazar : Kemeraltında Hilâl, Karataşta B. Habif, Keçecilerde Yeni İzmir, Irgadpazarında Asrî.

Pazartesi Kemeraltında Şifa, Güzelyalıda Güzelyalı, Tilkilikte B. Faik, İkiçeşmelikte İkiçeşmelik, Alsancakta B. Fuad, Ayvuklada Kemer.

Salı : Kemeraltında Şifa, Karantinada B. Eşref, Kemerde Kemer, Alsancakta B. Ahmed Lütfi, Eşrefpaşada Eşrefpaşa.

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonu Ilânları

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — İzmir Mst. Mv. birliklerinin 49800 kilo ayaktan sığır eti ihtiyacı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 14 temmuz 939 cuma günü saat 16 da kışlada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Tahmi nedilen tutarı 9462 liradır.

4 — Teminatı muvakkate akçası 709 lira 65 kuruştur.

5 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

6 — İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.

7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2. 3 cü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarıyle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunacaklardır. 28 2 7 12

İzmir Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan

1 — Muğla, Marmaris, Milâs, Küllük ve Bodrum garnizonları senelik ihtiyacı olan 350000 kilo Arpa ile 350000 kilo Yulaf kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 10/Temmuz/939 gününe tesadüf eden Pazartesi saat 15 de yapılacaktır.

3 — Arpanın tutarı 19250 lira ve muvakkat teminatı 1444 lira, Yulafın tutarı 20125 lira ve muvakkat teminatı 1509 liradır.

4 — Teklif mektupları ihale saatından bir saat evvel verilmelidir. Şartnameler komisyonda görülebilir.

5 — Kanunî vesaiki haiz olanların isteklilerin K. lık Satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

6 — 22/6/939 t. ve 42560 sayılıdır. 23 27 2 7 (2185)

İzmir levazım amirliği satın alma komisyonundan:

1 — İzmir Mst. Mv. birliklerinin 64800 kilo ayaktan sığır eti ihtiyacı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

2 — İhalesi 14 temmuz 939 cuma günü saat 16,30 da kışlada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen tutarı 12312 liradır.

4 — Teminatı muvakkate akçası 923 lira 40 kuruştur.

5 — Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

6 — İstekliler Ticaret Odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.

7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı K. nun 2; 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ile teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunacaklardır. 28 2 7 12

İzmir Sicili ticaret memurluğundan;

Tescil edilmiş olan (İzmir imarat ve inşaatı umumiye Türk anonim şirketi) nin 28/6/939 tarihinde fevkalâde olarak toplanan umumî heyeti zabıtnamesi ticaret kanunu hükümlerine göre sicilin 2542 numarasına kayıt ve tescil edildiği ilân olunur.

1 — Zabıtname
2 — Hissedarlar cetveli.

İzmir Sicili ticaret memurluğu resmî mührü ve F. Tenik imzası

Zabıtname

İzmir imarat ve inşaatı umumiye Türk anonim şirketinin 1939 senesi haziran ayının 28 inci çarşamba günü saat 15 de şirketin Çatalkaya hanındaki dairei mahsusasında ve iktısad vekâletini temsilen komiser olarak hazır bulunan İzmir vali muavini Bay Avni Oral'ın huzuriyle ve meclisi idare reisi bay İbrahim Özdelin riyasetinde aktedilen içtimada usulü veçhile ilânat icra edildiği anlaşılmakla dahilî nizamnamenin maddei mahsusasına tevfikan 81840 lira sermayeyi temsil eden hissedarlardan yüz otuz sekiz reye sahip zevatın huzuriyle celse açılmıştır.

En çok hisseye sahip hazine namına Bay Baki ve Evkaf namına Bay Esat rey toplamağa memur edilmiş ve umumî heyet kâtipliğine bay Suphi Epikmen tayin kılındıktan sonra reis bay İbrahim Özdel celseyi açmış ve ruzname mucibince meclisi idare ve murakıp raporları kâtip tarafından okunduktan sonra reis plânço hakkında umumî heyete bir diyeceği olup olmadığını sormuştur.

Vaki talep üzerine plânçonun müfredatiyle okunmasından sonra söz alan Bay Süleyman Külçe, arsalar ile binaların plânçoda mükerrer olup olmadığını sordu ve kendisine ayrı ayrı gösterildiği reis tarafından beyan edildi.

Bundan sonra söz alan evkaf müdürü bay Esat tarafından plânçoda mevcud bulunan borçlara, Türk şirketinin alacağına ait olan meblağın maa faiz mi yoksa faizsiz mi ithal edildiği sorulmuş ve kendisine Türk şirketinin faiz hakkındaki talebinden feragat ettiği cevabı verilmiştir.

Hazine namına avukat bay Sabri tarafından, müruru zamana uğrayan ve miktarı 19920 lira olarak bildirilen faizlerin 2308 numaralı kanun hükümleri dahilinde şirket aleyhine ve hazine lehine tevlit ettiği borç ve mesuliyetin heyeti idarece tespit olunarak muayyen bir rakam halinde pâlnçoya muhtelif alacaklılar hesabına ve binnetice kâr ve zarar kalemine ilâveten kaydı hususunu ve bunun icrası için idare meclisinin esaslı tetkikat yapabilmesi için içtmaın taliki teklif edilmiş ise de talik keyfiyeti reye konmuş ve talike mahal olmadığına ekseriyetle karar verilmiş ve müzakereye devam edilerek heyeti umumiye reisi faiz yekûnunun 5583 liradan ibaret bulunduğunu ve üç misil tazminat icap etmiyeceğini beyan ederek plânçoya yalnız işbu beş bin beş yüz seksen üç liranın ilâvesi münasip olacağını söylemiştir.

Avukat bay Sabri, bu rakam tekliflerimizin esasına ve 2308 numaralı kanunun icaplarına uygun degildir bu itibarla plânçonun kabul ve tasdikine muvafakatleri olmadığını söyledi.

Umumî heyet reisin beyan ettiği 5583 liranın plânçoda muhtelif alacaklıların matlubuna ve kâr zararın zimmetine geçirilmesine, hazine mümessillerinin muhalefetiyle karar vermiş ve plânçoyu bu yolda tasvip ve tasdik ederek idare meclisini ibrâ etmiştir.

Ruznamede başka görüşülecek bir şey olmadığından umumî heyet zabıtnamenin reis ve kâtip tarafından imzasına selâhiyet vermiş ve ictimaa saat 17 de nihayet verilmiştir.

Umumî heyet reisi İ. Özdel — Kâtip M. S. Epikmen

İktısad Vekâleti namına komiser
Bay Avni Oral
A. Oral imzası

İzmir
İmarat ve inşaatı umumiye
Türk anonim şirketi

10 kuruşluk damga pulu

28 Haziran 1939 tarihinde fevkalâde olarak toplanan umumî heyette hazır bulunan hissedarlar cetveli:

No.	Hisse	Lira	Rey	Adı ve ikametgâhı	İmza
1	500	5000	10	Bay İbrahim Özdel İzmirde	İ. Özdel
2	500	5000	10	Bay Mustafa Nuri Devres İzmirde	M. N. Devres
3	500	5000	10	Bay Abdurrahim Türetken Karşıyakada	A. Türetken
4	500	5000	10	Bay Mehmed Suphi Epikmen Karşıyakada	M. S. Epikmen
5	500	5000	10	Hazine namına Bay Rasim Atalar	R. Atalar
6	500	5000	10	Bay Zeki Cansen İzmirde	Z. Cansen
7	200	2000	4	Bay Süleyman Daryal Karşıyakada	S. Daryal
8	500	5000	10	Bay Sait Kadri Karacan Karşıyakada	Sait Karacan
9	500	5000	10	Hazine namına Bay Sabri Savcı	Sabri Savcı
10	2222	22220	10	Hazine namına defterdar muavini Bay Baki	Baki
11	500	5000	10	Hazine namına hesap müfettişi Bay Süleyman Külçe	S. Külçe
12	231	2310	4	Bay Hasan Fehmi Or İzmirde	Fehmi Or
13	500	5000	10	Bay Hamdi Nüzhet Çançar İzmirde	H. N. Çançar
14	500	5000	10	Bay Ahmed Tekaüttin	A. Tekaüttin
15	831	8330	10	Evkaf namına müdürü B. Esat Serezli	Esat Serezli
	8984	81840			

İktısad vekâleti N. Komiser
A. Oral
İzmir
İmarat v inşaatı umumiye
Türk anonim şirketi

10 kuruşluk damga pulu

İzmir inhisarlar Başmüdürlüğünden:

Çamaltı tuzlası için muhtelif ebatta 1599.680 metre mikâbı çıralı çam kereste pazarlık suretiyle satın alınacaktır.

Kerestenin beher metre mikâbının muhammen fiati 43 muvakkat teminatı 5158.97 liradır. Şartnamesi Levazım şubemizde görülebilir. İsteklilerin teminat paralariyle 26/7/939 günü saat 15 de baş müdürlüğümüz komisyonuna müracaatları icap eder. 7 11 (2411)

İlân

Karşıyaka kulübünden:

İzmirde Karşıyakada Fahreddin paşa caddesinde kâin B. Suphinin tahtı tasarrufundaki 24 sayılı apartmanın alt dairesini merkez ittihaz etmiş bulunan (Karşıyaka kulübünün) 28-6-938 tarih ve 3512 sayılı cemiyetler kanununun 5 inci maddesinin son fıkrasına tevfikan idare heyeti azalarının adı ve soyadı, meslek ve sanatları ve ikametgâhlariyle 27-Nisan-1927 tarihinde vilâyet yüksek makamı umuru hukukiye müdürlüğünce tasdik ve tescil olunan kulübün ana nizamnamesi berveçhi zir ilân olunur.

İdare heyeti azaları.

Reis: Tahir oğlu Küçük Talât Muşkara — Karşıyaka Muradiye: S. 76. No: Manifaturacılar çarşısında tüccar.

Rs. V: Osman oğlu Safa Kasapoğlu. — Karşıyaka Fahreddin paşa. C. 188. No. da mukim ve İzmir sulu handa tüccar.

U. Kâtip: Ferit oğlu Kenan Çelebi — Karşıyaka Kemalpaşa C. 96. No. da diş tabibi.

Aza: İsmail oğlu Fikri Altıay — Denizbankta müfettiş. ve Karşıyaka Fahreddin paşa. C. 96. No. da .

Aza: Feyyaz Saut — İzmir Rıhytım hanında tüccar. Kadıoğlu apartmanında mukim.

Veznedar: Hikmet oğlu Şevki Akmaner — İzmir 2 inci kordon Şahin zade S. 18. Sayıda. Ahmed Rağıp üzüm ticarethanesinde memur. Karşıyakada Muradiye S. 36. No. da mukim.

Kulübün ana nizamnamesi

Madde 1 —Karşıyakada «Karşıyaka kulübü» namiyle bir cemiyet teşkil edilmiştir.

Madde 2 —Kulübün gayesi Karşıyaka muhitinde içtimaî tekâmülü temin ve azasının nezih ve iyi bir surette vakıt geçirebilmelerini teshildir.

Madde 3 —Kulübün varidatı berveçhi atidir.
A—Azalığa kaydolunacak zevattan alınacak duhuliye
B—Senevî yirmi beş lirayı tecavüz etmemek üzere kulüb azalarından alınacak aidat.
C—Vaki olacak teberrular.
D—Tert'p edilecek müsamereler hasılâtı.
H—Büfe, bina vesaire daridatı.

Madde 4 —Kulübün teşkilâtı:
A—Heyeti umumiye.
B—Heyeti idare.
C—Murakıplardan ibarettir.

Madde 5 —Heyeti umumiye her sene Nisan ayının ilk pazar günü içtima eder. Bundan mada heyeti idarenin göreceği lüzum veya mukayyed azanın beşte biri tarafından tahriren ve esbabı mucibesi irae edilmek suretiyle vaki olacak teşebbüs üzerine heyeti idare tarafından on beş gün evvelden ilân edilmek şartiyle ve kulüb salonuna davetname tali kedilmek suretiyle içtima eder.

Madde 6 —Heyeti umumiye berveçhi ati hususatı tetkik eder.
A—Geçen senenin muhasebesini tetkik, gelecek senenin büdçesini tanzim ve tasdik edeceği hesabattan dolayı heyeti idarenin zimmetini ibra.
B—Büddeti biten heyeti idare azalariyle mükemmillerini ve murakıpları intihap.
C—Heyeti idare tarafından ruzname halinde müzakeresi teklif edilecek hususat hakkında karar ittihazı.
D—Kulübden kaydının terkinine heyeti idare tarafından karar verilen azanın itirazı halinde işbu itirazın tetkiki ve bu babda kat'î kararın ittihazı.
E—Nizamnamenin tadili.
F—Kulübü alâakadar eden bilcümle mesailin müzakeresi.

Madde 7 —Heyeti umumiye azayı mukayyidenin dörtte birinden bir fazlasının huzuru ile içtima eder. İlk davett eiş bu nisab temin edilmediği takdirde onbeş gün evvel ilân edilmek şartiyle yapılacak ikinci içtimada mevcut aza ile heyeti umumiye inikat eder.

Madde 8 —Heyeti umumiyede ancak ruznamede muayyen olan mevad müzakere edilir. Yalnız yeni bir heyeti umumiye içtimai hakkındaki teklif bu kayıddan müstesnadır.

Madde 9 —Ruznameyi heyeti idare tanzim eder. Azadan beşte biri tarafından verilecek takrir üzerine davet edilecek heyeti umumiye içtimalarında takrirde muayyen olan meselenin ve bir heyeti umumiye içtimaında yeni bir içtima için vaki olacak teklifte içtimaın sebebi olarak irae edilen hususun ruznameye ithali mecburidir.

Madde 10—Heyeti umumiyede kararlar ekseriyeti ara ile ittihaz olunur. Müsavat halinde reisin bulunduğu rey tercih edilir. Ancak nizamnamei esasinin tadili veya kulübün feshi hakkındaki kararlar için heyeti umumiyede hazır bulunan azanın sülüsan ekseriyeti şarttır.

Madde 11—Heyeti idare, bir reis, bir reis vekili, bir kâtibi umumî, bir veznedar ve üç azadan mürekkep olmak üzere yedi kişidir.

Madde 12—Heyeti idare azasiyle mükemmil olarak ayrıca yedi zat heyeti umumiye tarafından bir sene müddetle ve reyi hafi ile intihap olunurlar. Reis, reis vekili, kâtibiumumî, veznedar intihap edilen heyeti idare azaları tarafından aralarında ntihap olunur. Heyeti idarede vaki olan istifa ve inhilâller mükemmiller tarafından telâfi edilmediği takdirde derekap heyeti umumiye içtimaa davet edilir.

Madde 13—Heyeti idare kulübün mümessilidir. Kâtibi umumî muhakim ve devairi resmiyede kulübü temsil eder. Mukavelât akdi veya muamelât icrası hususunda heyeti idare azasından veya hariçten bir veya birkaç zata selâhiyet verilebilir.

Madde 14—Heyeti idare lâakal ayda bir defa içtima eder. Bilâmazeret sırasiyle üç içtimaa gelmiyen azayı heyeti idare müstafi addedilebilir. Ve bu takdirde yerine mükemmil olarak intihap edilenlerden birini kur'a ile alır.

Madde 15—Heyeti idarenin berveçhi ati vezaif ve selâhiyeti vardır:
A—Kulübün muamelâtı maliyesini idare ve kontrol, sarfiyat hakkında karar ittihazı.
B—Kulübe kaydedilecek azanın kabulü
C—Azanın terkini kaydına karar itası.
D—Memur ve müstahdemlerin nasp ve azli ve ücre mikdarının tayin ve tesviyesi.
E—Kulüb namına taahhüdatta bulunmak ve para istiraz eylemek.
F—Teberruat kabul etmek.
G—Azanın senevi aidatının tayin ve tahsili.
H—Kulübün idarei dahiliyesine ve kulüb binasına girebilecek eşhasa ait talimatname tanzim ve tadili.
İ—Azala rtarafından talimatnameye muhalefet vukunda ihta ricrası.
J—Kulüb namına bina, icar ve isticarı ve emval veya eşya iştirası.
K—Kulübün idaresi ve işlemesi için icab eden bütün tedabirin ittihazı.

Madde 16—Murakıp: heyeti umumiyece intihap edilecek bir veya iki murakıp lâakal altı ayda bir defa kulübün muamelâtı maliye ve hesabiyesini kontrol etmek ve heyeti umumiyenin senelik içtimai adisinde bu bapta bir rapor vermekle mükelleftir.

Madde 17—Kulübe aza kabul edilmek için taleb olunan zatın azasından iki zat tarafından nümunesine muvafık takdirnamesi üzerine heyeti idare tetkikat icra eder. Ve rey hafi ile kabulünün teklifine veya reddine karar verir. Kabulü teklif edilen zevatın esamisi ile takdim edenlerin esamisi kulüb salonunda bir hafta müddetle talik ve bir hafta nihayetinde kulüb azasından kur'a ile intihab edilecek üç kişilik bir heyetin reyine arz olunur. Bu zevatın vereceği reylerden ikisi aleyhde olduğu takdirde namzet reddolunur. Reddolunan namzed bir sene zarfında tekrar teklif edilemez.

Madde 18—Kulübe bilâ tefrik 18 yaşını ikmal etmiş herkes şerait ve evsafı lâzimeyi haiz olmak şartiyle kabul edilmek hakkını haizdir.

Madde 19—Mukayyet aza heyeti idarenin tanzim ettiği talimatname ve tebligata riayete mecburdur. Aksi takdirde ihtarat icra ve muvakkaten veya katiyen kulübden alâkası katolunur.

Madde 20—Heyeti idarece tayin olunan aidatı ifa etmeyen azaya evvel emirde teahhüdünün tesviyesi lüzumu ihtar edilir. Müsmir olmadığı takdirde icabına göre muvakkaten veya tamamen kulübe devamdan men olunur.

Madde 21—Kulüb azası iki türlüdür: Müessis aza, azayı âmile. İlk iki sene zarfında meclisi idare azaları müessis azalar meyanından intihap olunur. Müessis aza kulübün teşkilinden itibaren heyeti idare tarafından iki ay müddet zarfında kaydı kabul edilecek zevattır. Müessis azanın kabulü 17 inci madde ahkâmına tâbi değildir.

İlk heyeti idare berveçhi ati zevattan mürekkeptir:

Vali muavini Halit bey	**Reis**
Cemal Şahingiri bey	**Reis vekili**
Müsyü Antuvan Severden	**Reis vekili**
Âkil Koyuncu bey	**Kâtibiumumî**
Müsyü Jorji Korsini	**Veznedar**
Müsyü Henri Paryente	**Aza**
Fikri bey (Karşıyaka belediye reisi)	«
Maarif Emini Fuat bey	«
Avukat Mustafa Münir bey	«
Müsyü Maltas	«
İzak Kuri Efendi	«

—İşbu nizamname muhteviyatının cemiyetler kanununa ve kavanin ve nizamatı sairei devlete muvafık bulunduğu tasdik olunur.

26 Nisan 1927
Umuru Hukukiye Müdürü
Emin Âli

İzmir Ticaret ve sanayi odasından:

Bilumum terziler, Güzel san'atlar, İmtiyazlı şirketler ticarethane memurin ve müstahdimini, kahveciler, garsonlar, sütçüler, yapıcılar, müzayede bedesteni, kutucular ve şoförler esnafına.

Cemiyetiniz heyeti umumiyesi toplantısı için tesbit edilen 10,11/7/939 günü ekseriyet olmadığından ikinci toplantınız aşağıda yazılı gün ve saatlara bırakılmıştır. O gün ve saatte Ticaret odası salonunda behemehal hazır bulunmanız ilân olunur. (2412)

Güzel San'atlar	10/7/1939	Pazartesi	saat	14 de
Memurin müstahdimin	« « «	«	«	18,30
İmtiyazlar şirketler	« « «	«	«	20
Terziler	« « «	«	«	21
Sütçüler	11/7/939	Salı	«	15
Garsonlar	« « «	«	«	16
Müzayede bedesteni	« « «	«	«	17
Yapıcılar	« « «	«	«	17,30
Kutucular	« « «	«	«	19
Şoförler	« « «	«	«	20
Kahveciler	« « «	«	«	18

(2412)

Manisa Sıtma mücadele reisliğinden

Cinsi	Miktarı Ton	Bir tonunun muhammen fiatı Lira	Tutarı Lira	Muvakkat teminatı Lira
Motorin	En az 50 en çok 60	70	4200	315

Manisa Sıtma Mücadele mıntakası Karşıyaka şubesi için muktazî yukarıda miktar ve tutarı ve muvakkat teminatı yazılı Motorin yirmi dört temmuz 939 tarihinde Pazartesi günü saat onaltıda İzmirde Karşıyakada Sıtma Mücadele şubesi dairesinde açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Şartnameler her gün Karşıyaka Sıtma Mücadele tabibliğinden bedelsiz olarak alınabilir.

Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki şartları haiz olmaları ve muvakkat teminatlarını Karşıyaka Sıtma Mücadele tabibliğinin müzekkeresiyle İzmir Muhasebe müdürlüğüne yatırdıklarını gösterir makbuz veya Banka mektuplariyle yazılı gün ve saatte Karşıyaka Sıtma Mücadele dairesindeki komisyona müracaatları lüzumu ilân olunur. 7 11 15 20 (2396

Mehmed Etiman
Terzihanesi
Konak caddesi meserret oteli 39-40
Mevsimlik en güzel kumaşlar gelmiştir
Müşterilerimizin bir kerre görmelerini tavsiye ederiz..

İzmir Defterdarlığından

Borçlunun — Satılan emvalin

Sahibi adı	Borcu Lira	Kr.	Mevkii	Cinsi	vergi Lira	Kr.	kıymeti miktarı
Hasip Girgin	160	09	Errahman bağ		320	00	80 ar.
Seferihisarlı Nuri	210	14	Tepecikaltı	«	404	00	70 ar.

Vergi borcunu ödemediklerinden dolayı yukarıda mevkii ve minsi yazılı iki parça bağın mülkiyeti tahsili emval kanununa tevfikan haciz olunarak 28/6/939 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır.

İlk artırma 18/Temmuz/939 günü saat üçte ve son artırma 28/Temmuz/939 günü öğleden sonra yapılacaktır.

Talip olanların pey sürmek üzere Seferihisar kazası idare heyetine müracaatları. 7 20 (2397)

Salihli Belediye riyasetinden:

Belediyemizin ayda 90 lira ücretli Belediye hekimliği ile ayda 50 lira ücretli ve ayrıca da on lira vesaiti nakliye ücreti tediye edilmek şartiyle mezbaha baytarlığı açıktır.

İsteklilerin ellerinde diplomalariyle birlikte Belediyeye müracaatları ilân olunur. 7 12 18 22 (2407)

Devlet Demiryolları işletme umum Müdürlüğünden:

1 — Devlet demiryolları istasyon sınıfında istihdam edilmek üzere müsabaka ile hareket memur namzedi alınacaktır.
A — Türk olmak
B — Müsabakaya iştirak edebilmek için orta tahsili bitirmiş olmak
C — Yaşı 18 den aşağı ve 30 dan dahil yukarı olmamak.
D — Asgarî bir sene için askerlikten muaf olmak.
E — İdaremiz hekimleri tarafından yapılacak sıhhî muayenelerinde faal serviste çalışmağa mani bir arıza ve hastalığı olmamak.
2 — Müsabakada kazananlar 61 lira ile tayin edileceklerdir. Ecnebi lisanlardan birine vakıf olanlar 67 lira ücretle alınacaklardır.
3 — Askerliğini bitirmiş lise mezunları imtihansız olarak ayni şartları dahilinde alınacaktır. Bu gibilerin dilekçelerinin doğrudan doğruya umumî müdürlüğe göndermeleri lâzımdır.
4 — Müsabaka imtihanı 15 temmuz 939 cumartesi günü saat on dörtte Haydarpaşa, Sirkeci, Ankara, Balıkesir, Kayseri, Malataya, Adana, Afyon, İzmir ve Erzurum işletme merkezlerinde yapılacaktır.
5 — En son müracaat 10 temmuz 939 cuma gününe kadardır.
6 — Talipler işletmelere ve istasyonlara istida ile müracaat edeceklerdir.
7 — Kabul şerait ve evsafı hakkında fazla malûmat almak istiyenler işletme merkezlerine ve istasyonlarına müracaat edebilirler. 15 19 24 29 3 7 8 2309/2059

Torbalı kaymakamlığından:

Torbalının Çapbaşı köyünde 1133 lira 72 kuruş bedeli keşifli natamam kalan mektep inşaatı 25/6/939 gününden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulduğundan isteklilerin 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre hazırlıyacakları teminatları ile birlikte 15/7/939 cumartesi günü saat on ikide Torbalı kaymakamlığında müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. 27 2 7 2233

Lüks Mobilya Salonu
Hüseyin Hüsnü Uziş
Yeni Kavaflar çarşısı No. 29-36
İZMİR

Mevsimin güzel bahar günlerinde minimini yavrularınıza temiz hava aldırmak ve hoş vakit geçirtmek için dünyanın en büyük fabrikası olan

Alman Phöniks

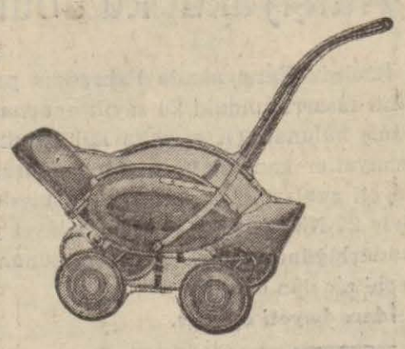

Markalı son model ve kübik zarif, şık ve sağlam kapalı ve açık çocuk arabası alınız. Fiyatlar rekabet kabul etmez derecede ehvendir.

Mağazamda mevsimin en şık zarif ve sağlam yerli ve Avrupa Her çeşid KARYOLA ve SOMYALARI gayet ucuz satılmaktadır. Bir defa GÖRMEK kâfidir.

T. C. Ziraat bankası
KURULUŞ TA RİHİ 1888
Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası Şube ve ajan adedi 262
Ziraî ve Ticarî her nevi Banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Zirrat bankasında kumbarlı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1,000	Liralık	4,000 Lira
4	«	500	«	2,000 «
4	«	250	«	1,000 «
40	«	100	«	4,000 «
100	«	50	«	5,000 «
120	«	40	«	4,800 «
160	«	20	«	3,200 «

DİKKAT : Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı taktirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede dört defa, 1 Eylûl, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Deutsche Levante Linie G. M. B. H Hamburg

DEUTSCHE LEVANTE LİNİE
G. M. B. H.
HAMBURG

«Adana» vap. 5 temmuzda bekleniyor, 8 temmuza kadar Anvers, Rotterdam, Bremen ve Hamburg için yük alacaktır.

«Milos» vap. 20 temmuzda bekleniyor, 22 temmuza kadar Anvers, Rotterdam Bremen ve Hamburg için yük alacaktır.

Tahliye:

«Kreta» vap. 11 temmuzda bekleniyor, Hamburg Bremen ve Anversten mal çıkaracaktır.

ARMEMENT DEPPE

«ESPAGNE» vap. 20-25 temmuza doğru bekleniyor, Anvers (doğru) için yük alacaktır.

DEN NORSKE MİDDELHAVSLİNJE OSLA

«Balkis» mot. 28 temmuzda Dünkerk ve Norveç için hareket edecektir.

AMERİCAN EXPORT LİNES İNC:

«Eksermont» vap. 6 temmuza doğru bekleniyor, Nevyork için yük alacaktır.

«Eksmoor» vap. 23 temmuza doğru bekleniyor, Nevyork için yük alacaktır.

D. T. R. T.

«SZEGED» mot. 8 temmuza doğru bekleniyor, Tuna limanları için yük alacaktır.

«Tisza» mot. 27 temmuza doğru bekleniyor, Tuna limanları için yük alacaktır.

«Kassa» mot. 28 temmuza doğru bekleniyor, Beyrut, İskenderiye ve Portsaid için yük alacaktır.

SERVİÇE MARİTİME ROUMAİN

«Durostor» vap. 7 temmuza doğru bekleniyor. Köstence Kalas ve Tuna limanları için yük alacaktır.

«Durostor» vap. 4 ağustosa doğru bekleniyor, Köstnece Kalas ve Tuna limanları için yük alacaktır.

Vapurların hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden acente mes'uliyet kabul etmez.

Daha fazla tafsilât almak için Birinci Kordonda **150** No. da **W. F. Henry Van der Zee** vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

TELEFON: 2007/2008

Fratelli Sperco Vapur acentesi

ADRIATICA. S. A. Dİ NAVIGAZIONE

LERO - 43 — Motörü 6/7 tarihinde saat 12 de gelerek ayni gün saat 19 da Patmo, Leros, Kalimnos, İstanköy ve Rodosa hareket eder.

VESTA - İhtiyai 60.A. — Vapuru 6/7 tarihinde gelerek ayni gün saat 23 de Midilli, Selânik, Dedeağaç, İstanbul, Burgaz, Varna, Köstence ve Batuma hareket eder.

LERO 43 — Motörü 10/7 tarihinde saat 9 da gelerek 11/7 saat 17 de Pire, Korfo, Saranda, Brindizi Valona, Draç, Gravoza, Spalato, Zara, Fiyume, Triyeste ve Venediğe hareket eder.

ADRIA - 54 B. — Vapuru 13/7 tarihinde saat 12 de gelerek ayni gün saat 21 de İstanbul, Pire, Napoli, Marsilya, ve Cenovaya hareket eder.

ZARA - 43 — Motörü 13/7 tarihinde saat 11 de gelerek ayni gün saat 19 da Patmo, Leros, Kalimnos, İsanköy ve Radosa hareket eder.

ROYAL NEERLANDAIS KUMPANYASI

AGAMEMNON .. Vapuru 12/7 tarihinde gelerek Amsterdam, Rotterdam ve Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

SVENSKA ORIENT LİNİEN

VINGALAND .. Motörü 13/7 tarihinde gelerek Rotterdam, Hamburg, ve Skandinavya limanları için yük alarak hareket edecektir.

VASALAND .. Motörü 27/7 tarihlerine doğru beklenmekte olup Rotterdam, Hamburg limanları için yük alarak hareket edecektir.

ZEGLUGA POLSKA LINIEN LECHISTAN — Motörü 21/7 tarihlerine doğru beklenmekte olup Anvers, Gdynia, ve Danzig limanları için yük alarak hareket edecektir.

SERVICE MARITIME ROUMAİN

ALBA JULIA .. Vapuru 3/ Ağustos 939 tarihlerine doğru gelerek Malta, Cenova ve Marsilya için yolcu ve yük alarak hareket edecektir.

İlândaki hareket tarihleriyle navlunlardaki değişikliklerden Acenta mesuliyet kabul etmez. Daha fazla tafsilât için ikinci kordonda FRATELLİ SPERCO vapur acentalığına müracaat edilmesi rica olunur.

Telefon: 2004 2005

T. İŞ Bankası'nın
1939 K. Tasarruf İkramiye Plânı
32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kur'alar: *1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinci teşrin tarihlerinde çekilecektir*

İKRAMİYELER

1	*Adet*	*2000 liralık*	*—*	*2000 lira*
5	*“*	*1000*	*“*	*— 5000 “*
8	*“*	*500*	*“*	*— 4000 “*
16	*“*	*250*	*“*	*— 4000 “*
60	*“*	*100*	*“*	*— 6000 “*
95	*“*	*50*	*„*	*— 4750 „*
250	*„*	*25*	*„*	*— 6250 „*
435				*32000*

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz

Nazarı Dikkate

Mevsimin en yeniliklerini bayan kumaşlarının erkek kumaşlarının en eyisini
Ibrahim Karakaş
tan alınız.
Odun pazarı No. 12

Taze, Temiz, Ucuz
İLÂÇ
Her türlü tuvalet çeşitleri
Hamdi Nüzhet Çançar
Sıhhat eczahanesi
Başdurak Büyük Salepçioğlu hanı karşısında

Menemen Belediye riyasetinden:

1 — Belediyeye ait tenvirat dairesinin bir senelik ihtiyacı olan 15 bin kilo mazot 2500 kilo ince makine yağı 500 kilo kalın makine yağı 2000 kilo beyaz yağ 1000 kilo benzinin mülâyası 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme işi 18/7/939 Salı günü saat 15 de Belediye dairesinde icra kılınacaktır.
3 — Bu işin muhammen kıymeti 2228 liradır.
4 — Bu işe ait şartname bedelsiz olarak muhasebeden alınabilir.
5 — Talip olanların tayin edilen gün ve saatte Belediye encümenine müracaatları ilân olunur. (2399)

İlân
M. M. Vekâletinden:

1485 sayılı kanuna göre savaş sakatları ile şehit öksüzlerine isabet eden ikramiye miktarları aşağıda yazılıdır. Bu paraların dağıtılış müddeti dört ay olduğuna göre malûl ve şehit öksüzleri ellerindeki vesaikle derhal tevzi komisyonlarına müracaatları.

		Lira	Kr.			Lira	Kr.
1. Derece	subaya	231	00	1. Derece	ere	115	50
2. «	«	207	90	2. «	«	92	40
3. «	«	161	70	3. «	«	69	30
4. «	«	138	60	4. «	«	46	20
5. «	«	115	50	5. «	«	23	10
6. «	«	92	40	6. «	«	23	10

7 9 12 14 15 (2413)